

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20-25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	20-03-2013
Šifra:	432-01/13-612
Povezava:	
EA:	1077-V1
EU:	
Sign. zn.:	
Kratika:	

EVA: 2012-1611-0200
Številka: 00712-14/2013/13
Datum: 19. 3. 2013

Vlada Republike Slovenije je na 55. redni seji dne 19. 3. 2013 določila besedilo:

– Predloga zakona o finančni upravi,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Janez Janša, v funkciji ministra za finance, ki opravlja tekoče posle,
- mag. Andrej Šircelj, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Marko Pogačnik, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Zlatko Alibegović, vršilec dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- mag. Mateja Vraničar, vodja Sektorja za splošne davčne zadeve in analize, Ministrstvo za finance,
- Milena Krnec, sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Martina Verbančič, podsekretarka, Ministrstvo za finance.

PRILOGA: 1

Dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDLOG

PRVA OBRAVNAVA

EVA: 2012-1611-0200

ZAKON O FINANČNI UPRAVI

I. UVOD

Dejavnost pobiranja obveznih dajatev v najširšem smislu je ena temeljnih dejavnosti državne uprave. Temelji na pravnem okviru, ki ga sestavljajo materialni predpisi o obdavčenju, s katerimi se uvajajo davčne obveznosti, in postopkovni predpisi, ki urejajo ravnanje zavezancev za davke in ravnanje državnih organov, z zakonom pooblaščenih za opravljanje nalog pobiranja obveznih dajatev.

Interes Republike Slovenije je zagotavljati pregleden, gospodaren in učinkovit sistem pobiranja obveznih dajatev, ki bo spodbujal prostovoljno izpolnjevanje zakonskih obveznosti. Pogoji za prostovoljno izpolnjevanje obveznosti je sodobno urejen in strokoven upravni organ, odgovoren za pobiranje obveznih dajatev, ki zagotavlja pregledno in enako obravnavo vseh subjektov, ki morajo izpolnjevati obveznosti v zvezi s plačilom obveznih dajatev, hkrati pa zagotavlja zavezanecem tudi ustrezno raven storitev, ki jim omogočajo enostavno in čim gospodarnejše izpolnjevanje njihovih obveznosti. Sodobno urejenih upravnih organov za pobiranje javnih dajatev ne smemo obravnavati le kot del represivnega aparata države, ampak kot storitveni servis zavezancev.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji pobirata obvezne dajatve Carinska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: carinska služba) in Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: davčna služba).

Načeloma je področje razdeljeno tako, da je delovno področje carinske službe vezano na izvajanje carinskih in trošarinskih predpisov, predpisov o pobiranju okoljskih dajatev, nadalje na nadzor nad tranzitom blaga, za katero so predpisani posebni ukrepi zaradi interesov varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, varstva okolja, varovanja kulturne dediščine ali varovanja pravic intelektualne lastnine, izvajanje ukrepov zunanjetrgovinske in skupne kmetijske politike ter drugih predpisov, ki določajo pristojnosti carinske službe, in tistih predpisov s področja obdavčevanja, za izvajanje katerih se pretežno uporabljajo carinskim podobni postopki, ter preprečevanje in odkrivanje kaznivih dejanj v zvezi z izvajanjem predpisov z delovnega področja carinske službe, zlasti v zvezi z blagom, ki se vnaša na carinsko območje ali iznaša z njega.

Dejavnost davčne službe obsega odmero, obračunavanje, nadzor in izterjavo davkov ter drugih obveznih dajatev na podlagi zakonov in drugih predpisov. Pobiranje davkov pomeni vse naloge, ki se nanašajo na spremljanje zavezancev za davek pri izpolnjevanju njegovih davčnih obveznosti.

Zakonska ureditev carinske službe izhaja iz leta 1991, ko je bil uveljavljen Zakon o carinski službi

(Uradni list RS, št. 1/91), na podlagi katerega je bil 8. oktobra 1991 tudi dejansko vzpostavljen carinski nadzor ob celotni meji Republike Slovenije.

Ureditev carinske službe se je spremenila leta 1999 s sprejetjem novega Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 56/99), ki je uvedel precej novosti predvsem v zvezi s pooblastili pooblaščenih uradnih oseb carinske službe. Za carinsko službo je pomemben tudi 1. maj 2004, ko je z vključitvijo v Evropsko unijo Republika Slovenija postala tudi del carinske unije, skupnosti brez meja, ki temelji na prostem pretoku blaga, ljudi, storitev in kapitala.

Zakonska ureditev davčne službe izhaja iz leta 1996, ko je bil uveljavljen Zakon o davčni službi (Uradni list, št. 18/96). S tem zakonom se je ustanovila Davčna uprava Republike Slovenije, v kateri sta se združili Republiška uprava za javne prihodke in Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje, katerih osnovni nalogi sta bili pobiranje obveznih dajatev in nadzor nad izvajanjem predpisov o obdavčenju. Ureditev davčne službe se je spremenila leta 2004 s sprejetjem novega Zakona o davčni službi (Uradni list RS, št. 57/04), s katerim se je posodobil pravni okvir delovanja davčne službe.

Nadaljnji razvoj sistema pobiranja obveznih dajatev ter spremenjene okoliščine za delo carinske službe zaradi širitev Evropske unije zahtevata spremembe tudi pri organiziranju služb, ki so pristojne za pobiranje obveznih dajatev. Z vstopom Republike Hrvaške v Evropsko unijo bo ukinjen carinski nadzor na državni meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Slovenija bo ohranila zunanjo mejo EU le še na območju morske meje in na letališčih, odprtih za mednarodni promet. S tem se bo bistveno spremenil način dela carinske službe, nove naloge bodo prešle v pristojnost sedanje davčne službe (promet blaga in storitev s Hrvaško bo postal sestavni del t. i. intrakomunitarnega prometa blaga in storitev). Zaradi spremenjenih okoliščin mednarodnega poslovanja se spreminjajo tudi potrebe slovenskega gospodarstva z vidika pomoči, ki jo mora mednarodnemu trgovanju zagotoviti upravni organ.

Ob upoštevanju navedene okoliščine je Vlada Republike Slovenije ocenila, da je nujno treba proučiti primernost porazdelitev nalog carinske in davčne službe oziroma, ali je obstoječa organiziranost najboljša z vidika stroškov delovanja upravnih organov in z vidika zagotavljanja učinkovitega pobiranja obveznih dajatev ter zagotavljanja ustreznih storitev za zavezanca.

Ob dosedanjih manj obsežnih spremembah organiziranosti in pristojnosti obeh služb so se naloge, ki niso ozko vezane le na pobiranje davkov in prispevkov, prenašale z davčne na carinsko službo, carinski službi pa so se dodajale nove pristojnosti, da se ohrani obsežen človeški potencial, ki ga ta služba zagotavlja, zaradi spremenjenih okoliščin (vstopa Slovenije v EU) pa ni bil več najboljši izkoriščen. S temi spremembami so se dosegle delna razbremenitev davčne službe in njena preusmeritev v naloge v zvezi z učinkovitim pobiranjem davkov in prispevkov ter hkrati zagotovitev ustreznega obsega dela za carinsko službo.

Z opisanimi spremembami so se mešale pristojnosti med službama, kar ni v celoti utemeljeno na različnosti nalog in načinov pobiranja različnih obveznih dajatev. Ponovna pomembna sprememba okoliščin, ki se nakazujejo z vstopom Hrvaške v EU, zahteva, da se kritično prouči sedanja organiziranost ne le z vidika delovanja posamezne službe, ampak z vidika celovite optimalnosti postopkov pobiranja obveznih dajatev. Pomembno je posodobiti same postopke pobiranja kakor tudi primernost organiziranosti obeh služb.

Ob upoštevanju vsega navedenega Vlada Republike Slovenije ocenjuje, da je zaradi pričakovanih novih okoliščin, ki jih bo prinesel vstop Hrvaške v EU, in zaradi povečanja učinkovitosti pri pobiranju obveznih dajatev ter večje racionalnosti organiziranosti služb, ki so pristojne za pobiranje javnih dajatev, primerno, da se davčna in carinska služba združita v enotno finančno upravo.

Z združitvijo obeh služb v enotno finančno upravo se uresničujeta tudi cilj racionalizacije postopkov v službah in optimizacija stroškov do zdaj ločenih organov. Prav tako se želijo bolje izkoristiti zaposleni, s katerimi razpolagata službi.

Poenotenje kontrolnih mehanizmov služb in zbirk podatkov bo omogočilo celovito in kakovostno obravnavo zavezancev kakor tudi zmanjšanje administrativnih ovir pri izpolnjevanju njihovih obveznosti, po drugi strani pa tudi zmanjšanje upravnega bremena za finančno upravo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovno poslanstvo finančne uprave oziroma njena temeljna naloga je pobiranje obveznih dajatev.

Cilj predloga zakona je vzpostaviti pravni okvir za nadaljnji razvoj upravnega organa, pristojnega za pobiranje obveznih dajatev, kot sodobno organiziranega upravnega organa. Sodobno organizirana finančna uprava si prizadeva za zakonito, strokovno, politično nevtrarno, odprto in pregledno ter učinkovito delovanje. Njenega delovanja ne sme določati le nadzorna naloga, ampak mora delovati kot storitveni servis zavezancev in razvijati partnerske odnose z zavezanci, ki so pripravljeni prostovoljno in zakonito izpolnjevati svoje obveznosti glede plačevanja obveznih dajatev. V tem smislu mora tudi finančna uprava delovati v skladu z načeli k uporabniku usmerjene javne uprave. Ti cilji se dosegajo predvsem s poenostavitvijo in standardizacijo postopkov, zmanjševanjem administrativnih ovir, zmanjševanjem upravnega bremena in izboljšanjem kakovosti dela.

Izhajajoč iz navedenega je temeljni cilj predloga zakona urediti tako organizacijo in delovanje finančne uprave, ki bo zagotavljala izvajanje zakonov o obdavčenju, tako da bo pobiranje obveznih dajatev sledilo načelu prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti zavezancev ob hkratnem zagotavljanju ustreznega izpolnjevanja davčnih obveznosti zavezancev, ki svojih obveznosti ne izpolnjujejo v rokih in na način, določen z zakonom.

Pričakovani učinki združitve, ki se nanašajo na opravljanje nalog, so: zmanjševanje administrativnih ovir za zavezance, poenotenje inšpekcijskih pregledov, možnost dostopa oziroma vzpostavitve skupnih zbirk podatkov, kar bo omogočilo celovito in kakovostno obravnavo zavezancev (kršitve, odprte terjatve, enotna davčna izvršba po zavezanecu), boljša organiziranost skupnega organa in učinkovitejše organiziranje dela.

Pričakovani učinki, ki se nanašajo na organizacijski vidik, so združitev notranjih organizacijskih enot, ki opravljajo istovrstne naloge (obračun, odmera, nadzor nad vplačevanjem obveznih dajatev, izterjava in preiskave za uspešnejše zatiranje in pregon kriminalnih dejanj, na primer uvedba mobilnih enot preiskav v zvezi s sivo ekonomijo, ki bi bila organizirana v finančni upravi) ter učinkovita izraba zaposlenih, ki se bodo sprostili z vstopom Hrvaške v EU.

2.2 Načela

Načela predloga zakona so opredeljena v II. poglavju zakona kot splošna vodila za delovanje organa in bodo v pomoč tudi pri razlagi in uporabi zakonskih določb.

Predlog zakona temelji na teh načelih:

- spodbujanje prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti

S tem načelom se poudarja pomen družbenega zavedanja v zvezi s prostovoljnim izpolnjevanjem obveznosti (obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti). Pravilno in pravočasno izpolnjevanje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti je državljanska vrednota, za uresničitev katere finančna uprava daje zavezancem pojasnila v zvezi z izpolnjevanjem njihovih obveznosti ter zavezance in javnost pravočasno ter primerno obvešča o vsebini veljavnih predpisov o obdavčenju in drugih predpisov, za izvajanje katerih je pristojna. To je del nalog finančne uprave, ki jih s splošnim pojmom lahko opredelimo kot zagotavljanje storitev za zavezance in jim tako zagotavljati ustrezno pomoč (servis) pri izpolnjevanju njihovih obveznosti. Načelo se uresničuje z razvijanjem partnerskega odnosa med finančno upravo in zavezanci.

- javnost dela

S tem načelom se zavezancem in javnosti zagotavlja, da se seznanjajo z metodami in učinki

delovanja finančne uprave.

– preglednost

Načelo preglednosti in predvidljivosti pomeni, da je delovanje finančne uprave pregledno in predvidljivo. S tem načelom se zagotavlja pravna varnost zavezancev in enotno ter konsistentno delovanje finančne uprave.

Preglednost se zagotavlja z omogočanjem dostopa do informacij javnega značaja, tudi proaktivno, med drugim z določitvijo ciljev finančne uprave. Zastavljene cilje finančna uprava opredeli v strateških dokumentih, ki jih javno objavi.

Predvidljivost zahteva, da mora biti delovanje finančne uprave vnaprej jasno določeno in pričakovano in se uresničuje z upoštevanjem načela gotovosti, seznanjenosti in pomoči ter pravico informiranja in zavezujočo informacijo, ki so urejeni v ZDavP-2. Finančna uprava zagotavlja predvidljivosti tudi z objavami pojasnil, razlag in odgovorov na značilna in pogosta vprašanja zavezancev, ter davčne prakse v zvezi z njimi.

– gospodarnost in učinkovitost

Načelo gospodarnosti in učinkovitosti zagotavlja finančna uprava z gospodarnim in učinkovitim ravnanjem tako, da bosta s čim manjšimi stroški omogočena najugodnejši rezultat ter doseganje zastavljenih ciljev, opredeljenih v strateških dokumentih finančne uprave.

– notranji nadzor

Notranji nadzor vključuje sistem finančnega in organizacijskega poslovanja in notranjih kontrol ter stalnega preverjanja tega sistema. Notranji nadzor dela finančne uprave mora zagotoviti, da finančno in organizacijsko poslovanje ter sistem notranjih kontrol delujejo v skladu z načeli zakonitosti, preglednosti, gospodarnosti in učinkovitosti.

2.3 Poglavitne rešitve

- a) Predlog zakona ureja načela delovanja, organizacijo, naloge in pooblastila finančne uprave, zbiranje podatkov ter vodenje davčnega registra in evidenc, pravice ter obveznosti uslužbencev finančne uprave in druga vprašanja, povezana z delovanjem finančne uprave. Predlog zakona je razdeljen na več poglavij, in sicer:
- I. splošne določbe
 - II. načela
 - III. organizacijo in naloge finančne uprave
 - IV. pooblastila
 - V. zbiranje podatkov (davčni register in ostale evidence)
 - VI. položaj, pravice in dolžnosti uslužbencev finančne uprave
 - VII. priznanja
 - VIII. prepoved posnemanja in uporabe uniforme, oznak in simbolov finančne uprave
 - IX. kazenske določbe
 - X. posebno določbo
 - XI. prehodne in končne določbe

V prvem poglavju predloga zakona (splošne določbe) so določeni vsebina zakona, opredelitev pojmov, uporabljenih v tem zakonu, in zunanja prepoznavna podoba (zastava in znak).

V drugem poglavju predloga zakona so določena načela za delovanje organa:

1. spodbujanje prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti,
2. javnost dela,
3. preglednost,
4. gospodarnost in učinkovitost,
5. notranji nadzor.

V tretjem poglavju predloga zakona so določene organizacija in naloge finančne uprave. Finančna uprava Republike Slovenije bo upravni organ v sestavi ministrstva za finance. Notranje organizacijske enote finančne uprave sestavljajo Generalni finančni urad, finančni uradi in druge notranje organizacijske enote. V Generalnem finančnem uradu bo organizirana Finančna policija, specializirana finančna preiskovalna enota, ki bo ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja najtežjih kršitev predpisov o obdavčenju ali drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave, s katerimi je lahko resno ogrožen finančni interes oziroma interes varstva in varnosti Republike Slovenije oziroma EU, ki zahtevajo posebno usposobljenost, organiziranost in opremljenost finančnih preiskovalcev. Zaradi umeščenosti v organizacijsko enoto finančne uprave, pristojno za načrtovanje in usmerjanje finančnega nadzora, bo imela Finančna policija zagotovljeno tudi ustrezno pomoč za svoje delovanje, splošno, vsebinsko in analitično. Pomembno je tudi, da bo znotraj Generalnega finančnega urada finančne uprave omogočeno hitro usklajevanje dejavnosti mobilnih oddelkov, ki bodo lahko zagotovili pomoč Finančni policiji. Taka organiziranost bo pomembno prispevala k učinkovitosti pri zatiranju najhujših kršitev pri izogibanju plačevanju davkov vseh vrst ter tudi zagotovila učinkovitejše pobiranje dajatev na primarni ravni. Finančna policija bo pri opravljanju svojih nalog samostojna. Vlada bo z uredbo, izhajajoč iz predloga zakona, določila naloge, krajevno pristojnost, območje in sedež Generalnega finančnega urada ter finančnih uradov.

V tem poglavju so določene tudi naloge finančne uprave. Pri določitvi obsega in vsebine nalog združenega organa se izhaja iz obstoječih nalog davčnega in carinskega organa, določenih z ZDS-1, ZCS-1 in ZDavP-2.

Predlog določa temeljne naloge finančne uprave (davčne in carinske naloge), naloge v zvezi z delovanjem finančne uprave (splošne organizacijske, na primer kadrovske in računovodske naloge) in t. i. nedavčne naloge (izvršba terjatev denarnih nedavčnih obveznosti).

Ureditev temeljnih nalog sledi osnovnemu poslanstvu finančne uprave, to je pobiranju obveznih dajatev. Izvedba te naloge se nanaša na vse dejavnosti v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezancev (vključno z ugotavljanjem kršitev), izvaja pa se v skladu z zakoni, ki urejajo obdavčenje in postopek v zvezi z obdavčenjem. Poleg osnovne naloge pa bo finančna uprava opravljala tudi številne druge naloge, ki so povezane z njeno temeljno nalogo (npr.: zbiranje statističnih podatkov o blagovni menjavi, upravno sodelovanje z organi EU itd.), držav članic EU in tretjih držav, ali nalog, ki jih določajo drugi zakoni in podzakonski predpisi (npr. izterjava sodnih taks, nadzor po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, hramba po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora, nadzor nad prirejanjem iger na srečo itd.).

Finančna uprava bo tudi proučevala in analizirala delovanje in ukrepe sistema obveznih dajatev ter dajala pobude za reševanje zadev s tega področja, zbirala statistične podatke o blagovni menjavi med državami članicami EU in izvajala ukrepe zunanje trgovinske in skupne kmetijske politike.

Finančna uprava bo načrtovala, upravljala in razvijala informacijski, telekomunikacijski sistem in sistem za elektronsko poslovanje, izvajala programe za kadrovske, strokovne in tehnični razvoj finančne uprave, pripravljala, organizirala in izvajala programe za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje uslužbencev finančne uprave, skrbela za obveščanje javnosti o delu finančne uprave, objavljala rezultate dela v letnem poročilu, trajno spremljala izvajanje predpisov s presojo posledic z vnaprej določenimi merili.

Finančna uprava bo opravljala naloge v skladu s tem zakonom, zakoni, ki urejajo obdavčenje in postopek v zvezi z obdavčenjem, zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, zakonom, ki ureja prirejanje iger na srečo, ter drugimi predpisi in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

Četrto poglavje predloga zakona ureja pooblastila uradnih oseb. Za opravljanje nalog finančne uprave imajo uradne osebe v okviru nalog delovnega mesta, na katero so razporejene, določena pooblastila.

Pooblastila, ki jih smejo izvrševati pri opravljanju nalog finančne uprave uradne osebe, so:

1. ugotavljanje identitete zavezanca,
2. zbiranje in pridobivanje obvestila ter podatke,
3. zahtevati predložitev podatkov, listin in dokumentov, jih pregledovati in razmnoževati,

4. pregled podatkov v elektronski obliki in zahtevati izdelavo njihove kopije, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov,
5. kopiranje podatkov v elektronski obliki in zahtevati izdelavo verodostojne kopije celotnega nosilca podatkov,
6. pregled in obdelava kopij podatkov v elektronski obliki ter verodostojne kopije celotnega nosilca podatkov, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov,
7. uporaba tehničnih pripomočkov za fotografiranje ali snemanje,
8. odvzem in pregled vzorcev blaga,
9. ugotavljanje namenske uporabo označenih energentov in vsebnosti sredstev za označevanje,
10. zaseg listin, dokumentov, nosilcev zbirk podatkov in drugih stvari,
11. vstop na zemljišča, prostore in objekte in njihov pregled,
12. pregled naprav, blaga in drugih stvari,
13. ustavljanje prevoznih sredstev,
14. pregled in preiskava prevoznih ter prenosnih sredstev,
15. varnostni pregled,
16. pregled oseb,
17. uporaba prisilnih sredstev,
18. zapečatenje poslovnih prostorov, poslovnih knjig in druge dokumentacije,
19. prepoved opravljanja dejavnosti,
20. opravljanje drugih dejanja, ki so v skladu z namenom opravljanja nalog finančne uprave.

Pri izvajanju pooblastil smejo uradne osebe uporabiti tehnično opremo, službene pse in službena vozila s prednostjo. Predlog zakona ureja tudi razloge in postopek odvzema pooblastil.

V petem delu predloga zakona je urejeno zbiranje podatkov finančne uprave, to je vodenje in vzdrževanje davčnega registra in drugih evidenc. Davčni register je enotna, z drugimi evidencami povezana, informatizirana zbirka podatkov o zavezancih kot temeljna zbirka podatkov za pravilno, učinkovito in sprotno delovanje finančne uprave.

Finančna uprava vodi zbirke osebnih in drugih podatkov, ki jih pri opravljanju svojih nalog zbirajo in nadalje obdelujejo uslužbenci finančne uprave. Vrste evidenc, ki jih vodi in vzdržuje finančna uprava, so:

1. evidenca o davkih in nedavčnih terjatvah,
2. knjigovodske evidence,
3. evidenca o vodenju postopkov finančnega nadzora,
4. evidenca finančnih preiskav,
5. evidenca o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih,
6. carinska evidenca,
7. evidenca trošarin,
8. evidenca informacij za izvedbene namene,
9. evidenca o uporabi prisilnih sredstev,
10. evidenca predloženih instrumentov zavarovanja,
11. evidenca poročevalskih enot in deklarantov v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov, za katere je pristojna finančna uprava,
12. evidenca okoljskih dajatev,
13. evidenca o hrambi blaga,
14. evidenca, predpisana z drugimi predpisi, predpisi EU ter mednarodnimi pogodbami.

Šesti del predloga zakona ureja posamezne vsebine o položaju, pravicah in dolžnostih uslužbencev finančne uprave, ki so v sistemskih predpisih drugače urejene oziroma jih ne urejajo.

- b) Sedmi del ureja priznanja uslužbencem in drugim osebam za njihove zasluge pri delovanju finančne uprave, osmi del pa prepoved posnemanja in uporabe uniforme, oznak in simbolov finančne uprave.
- c) V devetem delu predloga zakona so določene kršitve obveznosti po predlogu zakona in sankcije zanje.
- d) Deseti del predloga zakona ureja posebni določbi, ki urejata snemanje telefonskih pogovorov in finančno preiskavo, enajsti del vsebuje prehodne določbe, s katerimi se

urejajo vprašanja uveljavitve posameznih ureditev, in končno določbo, ki ureja začetek veljavnosti in uporabe predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjeni stroški združitve organov so v prvi fazi združitve povezani z oblikovanjem nove celostne podobe združenega organa, združevanje oziroma poenotenje informacijskega sistema za pisarniško poslovanje in stroškov morebitnih selitev zaposlenih.

Ocenjeni stroški združitve organov znašajo približno 944.000 evrov, od tega:

1. stroški informacijske tehnologije 800.000 evrov:
 - za poenotenje dokumentarnega sistema 500.000 evrov,
 - za uskladitev izhodne korespondence v računalniškem programu SAP s celostno grafično podobo 200.000 evrov,
 - za povezovanje in poenotenja omrežja 100.000 evrov,
2. stroški celostne grafične podobe (na primer izdelave spletnih strani, zastav, tabel in označb prostorov ter avtomobilov in žigov) 130.000 evrov,
3. drugi stroški (na primer prenos lastništva službenih vozil) 14.000 evrov.

Upoštevajoč, da se uporabijo obstoječe tiskovine, v oceni stroškov niso predvideni stroški spremembe logotipov na tiskovinah.

Navedeni stroški so enkratni stroški, ki bodo nastali ob združitvi obeh organov v enotno finančno upravo. Poleg stroškov se v zvezi z združitvijo pričakujejo tudi prihranki, ki bodo trajni. Prav tako je treba upoštevati, da bo z združitvijo povečana učinkovitost delovanja finančne uprave in s tem bodo višji prilivi obveznih dajatev v javne blagajne (večja učinkovitost se pričakuje pri izvršbah, nadzornih postopkih ...). Ti učinki sicer v prvem letu delovanja enotne finančne uprave še ne bodo vidni v celoti, pričakujemo jih lahko v nadaljnjih letih.

Na podlagi odločitve o povezavi informacijskih sistemov na področju finančno-računovodske naloge ali združitve vseh informacijskih sistemov v enotnem okolju, kar pa v začetnem obdobju po združitvi organov še ni predvideno, pa so pričakovani dodatni stroški. Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- Sredstva so zagotovljena v državnem proračunu, v finančnih načrtih carinske oziroma davčne službe.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Organizacija pobiranja obveznih dajatev je prepuščena vsaki državi. Z vidika finančnih interesov Evropske unije in tudi finančnih interesov posamezne države pa je naloga vsake države, da z ustreznimi administrativnimi postopki in materialno podporo zagotovi čim učinkovitejše pobiranje obveznih dajatev.

Predlog zakona ni povezan s pravnim redom Evropske unije.

Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih evropskih državah.

Avstrija

V Republiki Avstriji sta davčna in carinska uprava združeni v enotno finančno upravo. Njeno organizacijo in naloge, kot sta pobiranje javnih dajatev in nadzor nad davčnimi zavezanci, na zvezni ravni določa Zakon o organiziranosti finančne uprave. Najvišji organ finančne uprave je Zvezno finančno ministrstvo, v katerem je organiziranih več sekcij. Temeljna naloga posamezne sekcije je nadzor nad seznanjenostjo podrejenih enot z veljavnimi predpisi in njihovim enotnim izvajanjem.

Delovanje finančne uprave je usklajeno s sodobnimi načeli, značilnimi za delovanje javnih uprav, kot so preglednost, gospodarnost, ekonomičnost, poštenost idr. V ospredju njenega delovanja je predvsem uporabnik njihovih storitev, to je davčni zavezanec.

Na zvezni ravni sta centralno organizirani dve organizacijski enoti za izvajanje posameznih oblik davčnega nadzora, to sta inšpekcijski oddelek za nadzor velikih družb in oddelek za davčni inšpekcijski kazenski pregon.

Na območni ravni so finančni in carinski uradi in njihove izpostave, katerih naloge so pobiranje javnih dajatev, nadzor nad davčnimi zavezanci in druge naloge finančne uprave. Z uredbo jih ustanovi zvezni minister za finance, vodijo pa jih predstojniki.

Pobiranje socialnih prispevkov ne spada med naloge finančne uprave, saj je to v pristojnosti posebnih služb zunaj finančne uprave.

Davčni organ ima sistem upravljanja, ki temelji na uspešnosti. Sedanji sistem omogoča prožnost in nagrajevanje posebnih dosežkov. Uslužbenci, ki so pri svojem delu posebej uspešni, so tudi primerno nagrajeni.

Ciper

Davčna uprava na Cipru je neodvisen organ v sestavi Carinske in trošarinske uprave, ki deluje v Ministrstvu za finance. Ima direktorja carinske in trošarinske uprave in vodjo davčne službe. Vodja davčne uprave si je prizadeval za čim večjo stopnjo decentralizacije oblasti in tako postopoma prenesel vrsto odgovornosti na pet lokalnih enot.

Davčna služba je odgovorna predvsem za učinkovito izvajanje davčne zakonodaje, pobiranje davkov, registracijo davčnih zavezancev in pobiranje davka, ki se plača ob uvozu, in obdavčljive transakcije v republiki.

Poleg tega skrbi za izvajanje davčne inšpekcije nad zavezanci za davek in preiskuje davčne utaje. Obravnava davčne obračune in presoja zahteve po vračilu davka.

Naloge davčnega uslužbenca in carinskega uslužbenca so strogo ločene, carinski uslužbenec je odgovoren za carine in trošarine, davčni uslužbenec pa za davke. Uslužbenci niso deležni posebnih ugodnosti. Narava dela carinskega in davčnega uslužbenca onemogoča delo zgolj v rednem delovnem času, zato uslužbencem za delo zunaj rednega delavnega časa pripada denarno nadomestilo ali možnost koriščenja ur.

Češka

Združitev davčne in carinske uprave na Češkem je dolgoročen projekt. V danem trenutku združujejo davke in prispevke za socialno in zdravstveno zavarovanje. Trenutno so za ta področja pristojne tri različne uprave, katerih prva naloga je uporaba enotnega procesnega prava. Teče tudi reforma obdavčenja dohodka fizičnih oseb.

Uslužbenci davčne uprave imajo povsem enak položaj kot drugi državni uslužbenci in zaposleni v zasebnem sektorju. Uslužbenci carinske uprave se lahko primerjajo z zaposlenimi v vojski in policiji, torej uniformiranimi zaposlenimi. Ti imajo vodje in morajo spoštovati pravila hierarhije, na drugi strani so deležni ugodnosti, in sicer v obliki večjega števila dni letnega dopusta, krajšega delovnega dneva

in po nekaj letih delovne dobe prejmejo pokojnino v višini več sto evrov.

Estonija

V Estoniji je davčna in carinska uprava organizirana kot vladna agencija v sestavi Ministrstva za finance. Za svoje delo je odgovorna ministru, pristojnemu za finance, ki tudi usmerja, usklajuje in nadzira njeno delo. Ministrstvo opravlja naloge s področja javnih financ ter davčne in carinske politike.

Organizacijsko strukturo in položaj zaposlenih določi minister za finance v posebni uredbi.

Davčno in carinsko upravo sestavljajo področne enote, regionalni davčni in carinski centri ter urad generalnega direktorja.

Naloge in pristojnosti področne enote so posebej določene v statutu področne enote, ki ga sprejme generalni direktor.

Generalni direktor, ki ga imenuje minister za finance na predlog generalnega sekretarja na Ministrstvu za finance, opravlja nadzor nad področnimi enotami in zaposlenimi celotne davčne in carinske uprave. Ima dva namestnika. Generalni direktor lahko opravljanje nadzora prenese na svojega namestnika ali na vodjo področne enote.

Irska

Na Irskem sta davčna in carinska služba združeni v t. i. službi za prihodke (Revenue). Ustanovljena je bila leta 1923 z uredbo vlade. Službo vodijo predsednik in dva komisarja, ki sta na položaju generalnih sekretarjev. Po celotni državi služba deluje prek uradov z okoli 7000 uslužbenci. Glavna naloga službe je pobiranje davkov in drugih dajatev. Regionalni uradi so pristojni za posamezna območja, imajo pa tudi t. i. urade za velike primere, ki so ustanovljeni samo za obravnavo velikih družb. Delo regionalnega urada opravljajo notranje organizacijske enote, ustanovljene za preiskave, carinsko in davčno zakonodajo, kadrovanje, pravno pomoč, obveščanje, komunikacije in strateško načrtovanje.

Nemčija

Zvezna finančna uprava je v Nemčiji razdeljena med zvezno oblast in zvezne dežele ter je del državne uprave. V zvezni finančni upravi je najvišji organ Zvezno ministrstvo za finance. Zvezna finančna uprava upravlja carinske dajatve, fiskalne monopole, potrošne davke, ki so urejeni na zvezni ravni, vključno s prometnim davkom na uvoz, davkom na motorna vozila in drugimi davki, uvedenimi v Evropski uniji. Njeno organizacijo ureja zvezni zakon.

Zvezni finančni upravi so podrejene višje finančne oblasti, ki opravljajo posebne naloge, za katere je pristojna zvezna oblast:

- Zvezni finančni urad,
- Zvezni urad za urejanje pogostih premoženjskih vprašanj,
- Zvezni zavod za finančni inšpekcijski nadzor,
- Zvezni monopolni urad za žganje,
- Zvezni urad za vrednostne papirje,
- Zvezni carinski urad in
- Urad za carinski kriminal.

Najvišje deželne finančne oblasti so deželna ministrstva za finance. Višje finančne direkcije, ki pod sabo združujejo krajevne finančne urade, so jim neposredno podrejene. Krajevni finančni uradi so odgovorni za konkretno izvajanje davčnih in carinskih predpisov. Za carine in potrošniške davke jim je

na zvezni ravni nadrejen Zvezni carinski urad, za druge davke na tej ravni pa Zvezni finančni urad.

Hrvaška

Na Hrvaškem davčna in carinska uprava nista združeni v enoten organ, temveč sta dva ločena organa v sestavi Ministrstva za finance z določeno stopnjo samostojnosti.

Temeljna naloga davčne uprave je izvajanje davčnih predpisov in predpisov, ki urejajo obveznost plačila socialnih prispevkov. Predlaga spremembe davčne politike, spremembe davčnih predpisov, pripravlja osnutke zakonodajnih aktov in pripravlja predloge za izboljšanje davčnega sistema z vidika večje učinkovitosti pobiranja davka in obveznih socialnih prispevkov.

Delovno področje carinske uprave na Hrvaškem ureja Zakon o carinski službi. V njem so opredeljene naloge Osrednjega urada carinske službe in carinarnic. Urad opravlja tudi nadzor nad prisilno izterjavo carin, DDV, trošarin in drugih dajatev, ki se v skladu s posebnimi predpisi obračunavajo pri carinjenju blaga.

Uslužbenci davčne in carinske uprave v primerjavi z drugimi javnimi uslužbenci niso deležni posebnih ugodnosti, razen če ne gre za izmensko delo. Nekoliko višje plačilo v primerjavi z drugimi državnimi uslužbenci prejmejo davčni in carinski inšpektorji.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- predlog zakona bo imel pozitivne posledice na organiziranje služb, ki sta po veljavni ureditvi pristojni za pobiranje obveznih dajatev in izterjavo drugih nedavčnih denarnih obveznosti. S poenotenjem organizacijske strukture v enotno finančno upravo bosta povečani učinkovitost in preglednost delovanja finančne uprave.

e) b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- predlog zakona bo imel pozitivne posledice na prostovoljno izpolnjevanje obveznosti zavezancev v zvezi s plačevanjem obveznih dajatev in drugih nedavčnih denarnih obveznosti. Zaradi večje učinkovitosti finančne uprave se bodo znižali administrativni stroški, poenotili se bodo posamezni postopki, če je glede na naravo stvari to mogoče, in s tem približale storitve finančne uprave potrebam zavezancev, predvsem potrebam gospodarstva.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

- Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

- Zaradi poenotenja in večje učinkovitosti dela v okviru enotne finančne uprave bo imel predlog zakona pozitivne posledice na gospodarske subjekte. Pričakujejo se zmanjšanje administrativnih bremen zavezancev in zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti ter okrepljen partnerski odnos z gospodarskimi subjekti, ki prostovoljno izpolnjujejo svoje obveznosti, s čimer se izboljša kakovost storitev, ki jih finančna uprava zagotavlja gospodarstvu in poveča pravna varnost zavezancev.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

- Neposrednih posledic na socialnem področju predlog zakona ne bo imel.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

- Neposrednih posledic na dokumente razvojnega načrtovanja predlog zakona ne bo imel. Nadaljnji ukrepi za poenotenje dela obeh obstoječih služb, predvsem z vidika poenotenja informacijske podpore, pa bodo vključeni v nacionalne razvojne programe.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

- Za predstavitev sprejetega zakona bo odgovorno Ministrstvo za finance skupaj z obema službama.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- Za spremljanje izvajanja sprejetega predpisa je odgovorno Ministrstvo za finance. Izvajanje se spremlja na podlagi rednih letnih poročil in sprotnega ad hoc poročanja o posameznih odprtih zadevah.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja načela delovanja, organizacijo, naloge in pooblastila finančne uprave, pravice ter obveznosti javnih uslužbencev in javnih uslužbenk finančne uprave (v nadaljnjem besedilu: uslužbenci finančne uprave) in druga vprašanja, povezana z delovanjem finančne uprave.

2. člen

(opredelitev pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. obvezna dajatev vključuje pojem davka, kot je opredeljen z zakonom, ki ureja davčni postopek, uvozne in izvozne dajatve, predpisane s predpisi Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), prispevke za socialno varnost in druge dajatve, ki so prihodek ene od blagajn javnega financiranja ali proračuna EU in so s posebnim predpisom predpisane kot splošno obvezne ter za pobiranje katerih je pristojna finančna uprava. Obvezna dajatev vključuje tudi koncesijsko dajatev, če je za finančni nadzor v zvezi z njo v skladu s posebnim predpisom pristojna finančna uprava,
2. druge denarne nedavčne obveznosti so obveznosti, ki niso obvezne dajatve iz 1. točke tega člena, za izterjavo katerih je v skladu z zakonom pristojna finančna uprava,
3. finančni nadzor je izvajanje splošnih in posameznih ukrepov finančne uprave zaradi nadzora nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izvajanja predpisov o delu finančne uprave,
4. finančna preiskava je izvajanje dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčni postopek, da se preprečijo, raziščejo in odkrijejo kršitve predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava, če obstajajo razlogi za sum, da je bilo storjeno dejanje, s katerim so bili kršeni ti predpisi, ali zaradi zagotovitve medsebojne pomoči organom EU, držav članic EU in tretjih držav,
5. izvršba je izvajanje dejanj in ukrepov za izterjavo neplačanih obveznih dajatev in za izterjavo neplačanih drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek,
6. zavezanec ali zavezanka (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) je stranka v postopku, ki ga vodi finančna uprava.

3. člen

(zastava in znak)

(1) Finančna uprava ima svojo zastavo in svoj znak.

(2) Obliko, barvo in uporabo zastave ter znaka določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

II. NAČELA

4. člen

(spodbujanje prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti)

Zaradi izpolnjevanja davčnih in drugih obveznosti kot državljske vrednote in s tem učinkovitega pobiranja obveznih dajatev in izterjave drugih denarnih nedavčnih obveznosti finančna uprava:

1. zavezancem daje pojasnila o izpolnjevanju njihovih obveznosti,
2. pravočasno in primerno obvešča javnost o vsebini veljavnih predpisov o obdavčenju in drugih

predpisov, za izvajanje katerih je pristojna finančna uprava.

5. člen
(javnost dela)

- (1) Delovanje finančne uprave je javno, razen če zakon ne določa drugače.
- (2) Finančna uprava javno objavlja letna poročila o opravljanju nalog po tem zakonu.

6. člen
(preglednost in predvidljivost)

- (1) Delovanje finančne uprave je pregledno in predvidljivo.
- (2) Preglednost se zagotavlja z omogočanjem dostopa do informacij javnega značaja, tudi proaktivno, med drugim z določitvijo ciljev finančne uprave. Finančna uprava zastavljene cilje opredeli v strateških dokumentih, ki jih javno objavi.
- (3) Predvidljivost se zagotavlja z jasno določenim in enotnim ravnanjem finančne uprave v razmerjih do zavezancev.

7. člen
(gospodarnost in učinkovitost)

Finančna uprava pri svojem delu ravna gospodarno, učinkovito, z uporabo sodobnih sistemov vodenja in tako da omogoča najugodnejše rezultate ter doseganje ciljev, opredeljenih v strateških dokumentih finančne uprave.

8. člen
(notranji nadzor)

- (1) Notranji nadzor dela finančne uprave vključuje sistem finančnega in organizacijskega poslovanja ter notranjih kontrol in stalnega preverjanja tega sistema.
- (2) Notranji nadzor dela finančne uprave mora zagotoviti, da finančno in organizacijsko poslovanje ter sistem notranjih kontrol delujejo v skladu z načeli zakonitosti, preglednosti, gospodarnosti in učinkovitosti.

III. ORGANIZACIJA IN NALOGE FINANČNE UPRAVE

9. člen
(organizacija finančne uprave)

- (1) Finančno upravo sestavljajo Generalni finančni urad, finančni uradi in druge notranje organizacijske enote.
- (2) Naloge, krajevno pristojnost, območje in sedež Generalnega finančnega urada ter finančnih uradov določi vlada.
- (3) Naloge iz prejšnjega odstavka so naloge iz 12. člena tega zakona.

10. člen
(finančna policija)

- (1) Finančna policija je specializirana finančna preiskovalna enota, ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja najtežjih kršitev predpisov o obdavčenju ali drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave, s katerimi je lahko resno ogrožen finančni interes oziroma interes varstva in varnosti Republike Slovenije oziroma EU, ki zahtevajo posebno usposobljenost, organiziranost in opremljenost finančnih preiskovalcev.

(2) Finančna policija je organizirana v notranji organizacijski enoti Generalnega finančnega urada, pristojni za finančni nadzor. Pri opravljanju svojih nalog je samostojna.

11. člen

(prenos pooblastil za vodenje)

Predstojnik ali predstojnica (v nadaljnjem besedilu: predstojnik) finančne uprave lahko direktorja ali direktorico (v nadaljnjem besedilu: direktor) finančnega urada pooblasti za odločanje. Direktor finančnega urada pa lahko uradno osebo, zaposleno v finančnem uradu, pooblasti za vodenje v upravnem postopku.

12. člen

(naloge finančne uprave)

(1) Naloge finančne uprave so:

1. odmera in obračun obveznih dajatev,
2. carinjenje blaga,
3. finančni nadzor,
4. finančna preiskava,
5. nadzor nad prijavo vnosa in iznosa gotovine na območje ali z območja EU,
6. nadzor nad vnosom, iznosom, tranzitom in prenosom blaga v skladu s carinskimi predpisi ter predpisi, s katerimi so določeni posebni ukrepi zaradi interesov varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, varstva okolja, varovanja kulturne dediščine, varstva pravic intelektualne lastnine ter ukrepi trgovinske politike,
7. izvršba,
8. odločanje v drugih upravnih postopkih (na prvi stopnji),
9. odločanje v postopku o prekršku,
10. izvajanje ukrepov zunanjetrgovinske in skupne kmetijske politike, za izvajanje katerih je pooblaščen finančna uprava,
11. hramba, prodaja in uničenje zaseženega, odvzetega, odstopljenega ali najdenega blaga ter nadzor nad uničenjem blaga,
12. sodelovanje in izmenjava podatkov z organi EU, pristojnimi organi držav članic EU in pristojnimi organi drugih držav ter sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in strokovnimi združenji z delovnega področja finančne uprave,
13. sklepanje vnaprejšnjih cenovnih sporazumov in sporazumov o načinu izmenjave podatkov s področja dela finančne uprave,
14. sklepanje sporazumov z zavezanci zaradi spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora,
15. zbiranje, preverjanje, analiziranje, hramba statističnih podatkov o blagovni menjavi z državami članicami EU in posredovanje teh podatkov organu, pristojnemu za državno statistiko,
16. obveščanje zavezancev o izvajanju predpisov,
17. proučevanje in analiziranje delovanja sistema obveznih dajatev ter zagotavljanje obvladovanj tveganj,
18. spremljanje izvajanja predpisov iz pristojnosti finančne uprave in učinkov posameznih rešitev z vnaprej določenimi merili,
19. načrtovanje, upravljanje in razvijanje informacijskega, telekomunikacijskega sistema in sistema za elektronsko poslovanje,
20. obveščanje javnosti o delu finančne uprave in vsebini veljavnih predpisov, za izvajanje katerih je pristojna finančna uprava,
21. izvajanje programov za kadrovske, strokovne in tehnični razvoj finančne uprave,
22. pripravljanje, organiziranje in izvajanje programov izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja uslužbencev finančne uprave,
23. opravljanje računovodskih in finančnih nalog pri pobiranju obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti,
24. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom ali predpisom EU.

(2) Finančna uprava lahko z zavezanci zaradi spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora sklene sporazum, v katerem se določijo

pravice in obveznosti podpisnikov sporazuma. Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zavezanci za sklenitev sporazuma, in razloge za odstop od sporazuma določi minister ali ministrica, pristojna za finance (v nadaljnjem besedilu: minister). Sklenitev sporazuma v skladu s tem odstavkom ne omejuje pravic finančne uprave pri izvrševanju njenih pooblastil.

13. člen

(nadzor nad delom notranjih organizacijskih enot)

(1) Generalni finančni urad nadzira delo notranjih organizacijskih enot.

(2) Kadar se nadzor iz prejšnjega odstavka opravlja pri zavezancu, mora uradna oseba pred začetkom opravljanja teh dejanj zavezanca seznanimi, da je to nadzor nad delom organizacijskih enot finančne uprave.

(3) Če Generalni finančni urad ugotovi, da finančni urad ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja pravilno ali pravočasno, mora na to opozoriti direktorja finančnega urada in mu naložiti, da zagotovi opravljanje njegovih nalog oziroma da ugotovljene nepravilnosti odpravi v roku, ki mu ga določi.

IV. POOBLASTILA

14. člen

(pooblastila)

(1) Za opravljanje nalog finančne uprave imajo uradne osebe v okviru nalog delovnega mesta, za katerega so sklenile pogodbo o zaposlitvi, pooblastila, določena z zakonom, predpisi EU in mednarodnimi pogodbami (v nadaljnjem besedilu: pooblastila).

(2) Uradne osebe smejo pri opravljanju nalog iz prvega odstavka 12. člena tega zakona izvajati pooblastila v skladu s tem zakonom na celotnem območju Republike Slovenije.

15. člen

(pooblastila uradnih oseb)

Uradna oseba sme:

1. ugotavljati identiteto zavezanca,
2. zbirati in pridobivati obvestila ter podatke,
3. zahtevati predložitev podatkov, listin in dokumentov, jih pregledovati in razmnoževati,
4. pregledati podatke v elektronski obliki in zahtevati njihovo kopijo, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov,
5. kopirati podatke v elektronski obliki in zahtevati verodostojno kopijo celotnega nosilca podatkov,
6. pregledati in obdelovati kopije podatkov v elektronski obliki ter verodostojne kopije celotnega nosilca podatkov, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov,
7. uporabljati tehnične pripomočke za fotografiranje ali snemanje,
8. odvzeti in pregledati vzorce blaga,
9. ugotavljati namensko uporabo označenih energentov in vsebnosti sredstev za označevanje,
10. zaseči listine, dokumente, nosilce zbirk podatkov in druge stvari,
11. vstopiti na zemljišča, v prostore in objekte ter jih pregledati,
12. pregledati naprave, blago in druge stvari,
13. ustaviti prevozna sredstva,
14. pregledati in preiskati prevozna ter prenosna sredstva,
15. opraviti varnostni pregled,
16. pregledati osebe,
17. uporabljati prisilna sredstva,
18. zapečatiti poslovne prostore, poslovne knjige in drugo dokumentacijo,

19. prepovedati opravljanje dejavnosti,
20. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom opravljanja nalog finančne uprave.

16. člen

(ugotavljanje identitete zavezanca)

- (1) Ugotavljanje identitete zavezanca zajema preverjanje identitete fizičnih oseb in pravnega statusa drugih zavezancev.
- (2) Uradna oseba preveri identiteto fizične osebe, tako da od nje zahteva vpogled v uraden identifikacijski dokument ter preveri podatke v zbirkah osebnih podatkov.
- (3) Uradna oseba preveri pravni status drugih zavezancev, tako da vpogleda v listine, ki dokazujejo njegov status, in druge listine ter dokumente, iz katerih se ugotovi istovetnost, in preveri podatke v zbirkah osebnih podatkov.

17. člen

(zbiranje in pridobivanje obvestil in podatkov)

- (1) Uradna oseba zbira obvestila in podatke od oseb, ki bi lahko dale koristne podatke za opravljanje nalog finančne uprave, določene z zakonom.
- (2) Uradna oseba osebo, od katere zbira podatke in obvestila, seznani, da ima pravico do anonimnosti, razen ko uradna oseba zbira obvestila po določbah zakona, ki ureja postopek o prekrških.
- (3) Uradna oseba sme zbirati obvestila od osebe neposredno na kraju dogodka, v službenih prostorih, na delovnem mestu osebe, v prostorih, v katerih ta oseba opravlja dejavnost, ali na drugem primernem kraju.
- (4) Pridobljeni podatki oziroma zbrana obvestila se lahko uporabijo pri opravljanju nalog finančne uprave.

18. člen

(predložitev, pregled, kopiranje in razmnoževanje podatkov, listin in dokumentov)

- (1) Uradna oseba sme zahtevati od osebe, ki mora sporočiti podatke in predložiti listine ter dokumente, da ji v določenem roku in na določenem kraju sporoči kateri koli podatek ali predloži dokument, potreben za opravljanje nalog finančne uprave ne glede na obliko, v kateri je. Oseba na zahtevo uradne osebe sporoči tudi podatke o osebi, pooblaščen za opravljanje poslov, pri opravljanju katerih naj bi bila storjena kršitev predpisov.
- (2) Uradna oseba sme podatke, listine in dokumente zahtevati tudi od vsake druge osebe, ki ni zavezanec, je pa posredno ali neposredno udeležena v poslu, ali vsake druge osebe, ki z zahtevanimi listinami in dokumenti razpolaga ali bi te listine in dokumente morala imeti.
- (3) Podatke, listine in dokumente iz prvega odstavka tega člena zahteva uradna oseba od zavezanca praviloma ustno, od druge osebe pa pisno. Kadar uradna oseba oceni, da bi med pripravo pisne zahteve oseba lahko uničila ali zatajila obstoj podatkov, jih zahteva ustno in o tem napiše uradni zaznamek. V zahtevi mora navesti kraj in rok sporočitve podatkov in predložitve dokumentov ter opozoriti zavezanca, da bo ob nesporočitvi zahtevanih podatkov oziroma nepredložitvi listin in dokumentov storil prekršek.
- (4) Uradna oseba sme podatke, listine in dokumente tudi pregledati in kopirati. Pregledati sme tudi dokumente drugih oseb, ki so pri osebi, pri kateri se opravljajo naloge finančne uprave.
- (5) Kadar se podatki elektronsko obdelujejo, sme uradna oseba zahtevati njihovo pisno obliko, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko.
- (6) Uradna oseba sme razmnoževati avdiovizualne zapise in druge dokumente.

(7) Kadar uradna oseba kopira dokument, mora vsako kopijo vidno označiti z oznako, da je to kopija, ter datumom izdelave. Kadar uradna oseba pri opravljanju nalog zahteva kopijo podatkov v elektronski obliki ali sama kopira podatke v elektronski obliki, se podatki v elektronski obliki zavarujejo tako, da se shranijo na drug ustrezen nosilec podatkov, tako da se ohranijo verodostojnost in celovitost podatkov ter možnost njihove uporabe v nadaljnjem postopku ali se izdela verodostojna kopija celotnega nosilca podatkov, pri čemer se zagotovi celovitost kopije teh podatkov.

19. člen

(kopiranje podatkov v elektronski obliki, izdelava verodostojne kopije in zavarovanje podatkov)

(1) Uradna oseba sme kopirati podatke v elektronski obliki in izdelati ali zahtevati izdelavo verodostojne kopije celotnega nosilca podatkov ter zahteva šifrirne ključe ali šifrirna gesla, če so potrebna za dostop do podatkov ali njihovo berljivost, vendar le če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov in ni posega v tajnost pisem in drugih občil.

(2) Podatki se kopirajo v navzočnosti zavezanca. Če zavezanec ni prisoten ali ni pripravljen sodelovati, se sme izjemoma kopirati v navzočnosti dveh polnoletnih prič.

(3) Podatki v elektronski obliki, pridobljeni v skladu s 5. in 6. točko 15. člena tega zakona, se zavarujejo tako, da se shranijo na ustrezen nosilec podatkov, tako da se ohranijo verodostojnost, celovitost podatkov in možnost njihove uporabe v nadaljnjem postopku, ali izdela verodostojna kopija celotnega nosilca podatkov, pri čemer se zagotovi celovitost kopije teh podatkov.

20. člen

(uporaba tehničnih pripomočkov za fotografiranje ali snemanje)

(1) Uradna oseba sme pri opravljanju nalog finančne uprave fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov objekte, prevozna sredstva, blago, predmete, listine ali dokumente.

(2) Uradna oseba lahko fotografira ali posname osebo, če na podlagi neposredne zaznave ugotovi razloge za sum, da ima oseba pri sebi ali s seboj stvari, ki so predmet ali dokaz kršitev ali so bile uporabljene, namenjene ali so nastale s kršitvijo predpisov. Pred začetkom uporabe tehničnih pripomočkov za fotografiranje ali snemanje o tem seznani osebo, o čemer napiše uradni zaznamek, ki vsebuje tudi navedbo o razlogu, datumu in kraju fotografiranja ali snemanja.

21. člen

(odvzem in pregled vzorcev blaga)

(1) Uradna oseba sme zaradi analize in pregleda blaga brezplačno odvzeti vzorce blaga.

(2) Če analize ali pregleda ni mogoče opraviti v finančni upravi, sme na njeno zahtevo opraviti analizo in pregled blaga druga usposobljena strokovna organizacija.

(3) Pri ugotovljenih nepravilnostih krije stroške v zvezi z izvrševanjem pooblastila lastnik ali uporabnik blaga.

(4) Vzorec, ki po analizi ohrani uporabno vrednost, se na zahtevo vrne.

22. člen

(ugotavljanje namenske uporabe energentov ter ugotavljanje vsebnosti sredstev za označevanje)

(1) Uradna oseba sme ugotavljati namensko uporabo označenih energentov, ki se uporabljajo za ogrevanje, vsebnost sredstev za označevanje ter preverjati zakonitost prodaje energentov za pogonski namen z odvzemom vzorcev neposredno iz rezervoarja ali drugih delov motornih vozil ali priklopnikov oziroma plovil, drugih motorjev, delovnih naprav ali strojev, v katerih je energent.

(2) Uradna oseba sme ugotavljati namensko uporabo označenih energentov, ki se uporabljajo za ogrevanje, vsebnost sredstev za označevanje ter preverjati zakonitost prodaje energentov za

pogonski namen z odvzemom vzorcev pri osebah, ki opravljajo dejavnost prodaje energentov.

(3) Uradna oseba sme ugotavljati namensko uporabo označenih energentov in vsebnost sredstev za označevanje v kmetijskih, gozdarskih, tovarnih, kombiniranih ter drugih gospodarskih vozilih, delovnih napravah in strojih na vseh zemljiščih na območju Republike Slovenije ne glede na lastništvo zemljišča.

(4) Lastnik ali uporabnik motornega vozila, plovila ali drugega motorja, drugih delov motornih vozil ali priklopnikov, delovnih naprav ali strojev, v katerih je energent, ter vsaka oseba, ki prodaja energente, mora omogočiti odvzem vzorcev energentov. Lastnik ali uporabnik se opozori, da mora prisostvovati odvzemu vzorcev.

(5) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne omogoči odvzema vzorcev, sme uradna oseba, ob predhodnem opozorilu na dolžnost omogočanja odvzema vzorcev vzeti vzorce z uporabo tehničnih pripomočkov.

23. člen

(zaseg listin, dokumentov, nosilcev zbirk podatkov in stvari)

(1) Uradna oseba sme za največ 30 dni zaseči listine, dokumente, nosilce zbirk podatkov in stvari, ki jih potrebuje za opravljanje nalog finančne uprave ali po potrebi zaradi zavarovanja dokazov in so dani razlogi za sum kršitve zakonov in drugih predpisov. Izjemoma sme uradna oseba iz prejšnjega stavka pri zahtevnejšem finančnem nadzoru podaljšati rok za zaseg dokumentov, nosilcev zbirk podatkov in stvari, vendar največ do skupno 90 dni. O zasegu se izda potrdilo s seznamom o zaseženih dokumentih, nosilcih zbirk podatkov in stvari.

(2) Zasežene listine, dokumenti, nosilci zbirk podatkov in stvari se vrnejo po poteku roka iz prejšnjega odstavka, razen če niso uporabljeni za kršitve, niso s kršitvami nastali ali zaradi preprečitve nadaljnje kršitve.

(3) Zavezanec sme zahtevati vračilo zaseženih listin, dokumentov, nosilcev zbirk podatkov in stvari pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena, če dokaže, da jih nujno potrebuje pri poslovanju.

24. člen

(vstop na zemljišča, v prostore in objekte ter njihov pregled)

(1) Uradna oseba sme vstopiti na vsa zemljišča, v objekte, poslovne in druge prostore, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov, ter si jih ogledati in pregledati. Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec določil kot svoj sedež oziroma kot poslovni prostor, v katerem se opravlja dejavnost.

(2) Uradna oseba sme vstopiti v poslovne in druge prostore (razen stanovanj), ki ne pripadajo zavezancu, ter jih pregledati, če obstajajo razlogi za sum, da zavezanec v njih opravlja dejavnost ali da so tam stvari zavezanca.

(3) Z dovoljenjem zavezanca, pri katerem se ta ukrep izvaja, se lahko pregledajo tudi stanovanjski prostori, ki niso določeni kot sedež dejavnosti, pa obstajajo razlogi za sum, da se v njih opravlja neprijavljena dejavnost ali je verjetno, da bodo pri pregledu stanovanjskega prostora oziroma posameznih stvari v prostoru najdeni dokazi o kršitvah predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava.

(4) Poslovni prostori, objekti in zemljišča se pregledajo v navzočnosti zavezanca, lastnika ali posestnika prostora, objekta ali zemljišča. Če te osebe niso navzoče ali niso pripravljene sodelovati, se sme izjemoma pregled opraviti v navzočnosti dveh polnoletnih prič.

(5) Kadar je treba nemudoma ukrepati, se smejo prostori iz prejšnjega odstavka izjemoma pregledati tudi brez navzočnosti prič, če ni mogoče takoj zagotoviti njihove navzočnosti.

(6) Uradna oseba sme pri opravljanju nalog iz tega zakona vstopiti v stanovanjske in druge prostore zavezanca, kadar se pričakuje, da so v njih premičnine, iz katerih se dolg sme poplačati, če v poslovnih prostorih oziroma prostorih, v katerih se opravlja dejavnost in se uporabljajo za njeno izvajanje, ne najde premičnin za poplačilo dolga ali jih ne najde v zadostni vrednosti.

(7) Za vstop v stanovanje in druge neposlovne prostore je potrebna predhodna odločba pristojnega sodišča v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(8) Uradna oseba sme vstopiti tudi v kateri koli objekt in prostor na letališču, železniški postaji in v pristanišču, stopiti na zemljišče, na katerem je ali bi lahko bilo blago, in na zemljišče, čez katerega je ali bi lahko bila speljana kakršna koli napeljava, ki omogoča prenos blaga, ter na obalo oziroma drugo zemljišče, na katerem je oziroma bi lahko pristalo vodno ali zračno plovilo. Če gre za objekte oziroma zemljišča Policije ali Slovenske vojske, mora uradna oseba povabiti pristojnega predstojnika oziroma pristojnega vojaškega starešino, da je ob pregledu navzoč.

25. člen

(pregled naprav, blaga in drugih stvari)

Uradna oseba sme pregledati postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, blago, snovi in druge stvari.

26. člen

(ustavljanje prevoznih sredstev)

(1) Uradna oseba sme pri opravljanju nalog na območju Republike Slovenije ustaviti vsako prevozno sredstvo v cestnem in vodnem prometu, razen vozil s prednostjo, vozil za spremstvo, vozil, ki prevažajo varovano osebo ali vozil slovenske vojske.

(2) Vsakdo mora ustaviti na mestu, ki ga odredi uradna oseba z dajanjem predpisanih znakov. Če voznik prevoznega sredstva ne upošteva odrejenega ukrepa uradne osebe in ne ustavi vozila, uradna oseba o tem takoj obvesti policijo.

(3) Uradna oseba, pooblaščenca za izvršitev pooblastila iz prejšnjega odstavka, mora biti za to posebej usposobljena. Program usposabljanja za ustavljanje prevoznih sredstev določi predstojnik.

27. člen

(pregled in preiskava prevoznih in prenosnih sredstev)

(1) Uradna oseba sme zaradi odkrivanja kršitev predpisov, za izvajanje katerih je pristojna finančna uprava, opraviti pregled in preiskavo prevoznega sredstva na območju Republike Slovenije in prenosnih sredstev, ki jih s seboj nosijo osebe.

(2) Pregled prevoznega ali prenosnega sredstva pomeni pregled vseh prosto dostopnih prostorov in delov prevoznega ali prenosnega sredstva, vključno z uporabo rentgenske tehnologije ali meritve sevanja in posebej usposobljenih službenih psov, brez uporabe posebnega orodja in tehničnih pripomočkov.

(3) Pri pregledu prevoznega ali prenosnega sredstva mora lastnik ali njihov uporabnik dati vse potrebne podatke in omogočiti pregled vseh prosto dostopnih delov prevoznega ali prenosnega sredstva, do katerih je mogoč dostop brez uporabe posebnega orodja in tehničnih pripomočkov, tako da sam odklepa ali odpira posamezne dele prevoznega ali prenosnega sredstva. Uradna oseba lastnika oziroma uporabnika posebej opozori na obveznost iz prejšnjega stavka.

(4) Uradna oseba opravi preiskavo prevoznega ali prenosnega sredstva, kadar se pri pregledu pojavijo razlogi za sum kršitve predpisov, za izvajanje katerih je pristojna finančna uprava, ali je lastnik oziroma uporabnik prevoznega ali prenosnega sredstva onemogočil izvedbo pregleda tega sredstva. Preiskava pomeni podroben pregled vseh delov in prostorov prevoznega ali prenosnega sredstva vključno s stvarmi v njem. Pri tem se lahko uporabijo tehnični pripomočki, s katerimi se lahko prevozno ali prenosno sredstvo oziroma stvari tudi odprejo in razstavijo, vključno s konstrukcijskimi odprtinami.

28. člen

(varnostni pregled)

- (1) Uradna oseba sme opraviti varnostni pregled osebe, če obstaja verjetnost njenega napada ali samopoškodbe.
- (2) Varnostni pregled vključuje pregled osebe, njenih stvari in prenosnega ter prevoznega sredstva. Uradne osebe ugotavljajo, ali je oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s sabo druge nevarne predmete ali snovi.
- (3) Pri varnostnem pregledu osebe uradna oseba z rokami pretipa njena oblačila, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Varnostni pregled osebe ne vključuje pregleda iz 29. člena tega zakona.
- (4) Pri varnostnem pregledu stvari in prenosnega sredstva uradna oseba pregleda stvari in prenosna sredstva, ki jih ima oseba pri sebi in bi bilo v njih lahko skrito orožje ali drugi nevarni predmeti ali snovi.
- (5) Pri varnostnem pregledu prevoznega sredstva, ki je v neposredni bližini in dostopen osebi, ki jo varnostno pregleduje, uradna oseba pregleda njegovo notranjost, prtljažnik in druge prostore za prtljago, tovor ali opremo vozila.
- (6) Varnostni pregled osebe mora opraviti oseba istega spola, razen če ga ni mogoče odložiti.
- (7) Če uradna oseba pri varnostnem pregledu odkrije orožje, nevaren predmet ali snov, ga odvzame, osebi pa vrne po koncu postopka, razen če ne najde predmeta, ki mora biti zasežen po zakonu, ki ureja kazenski postopek, zakonu, ki ureja postopek o prekrških, ali po drugem zakonu.

29. člen

(pregled oseb)

- (1) Uradna oseba sme pregledati osebo, če na podlagi neposredne zaznave ugotovi razloge za sum, da ima oseba pri sebi ali s seboj stvari, ki so predmet ali dokaz kršitev ali so bile uporabljene, namenjene ali so nastale s kršitvijo predpisov oziroma jih je v skladu z zakonom treba zaseči.
- (2) Pred začetkom pregleda uradna oseba zahteva od osebe, naj sama izroči predmete.
- (3) Osebo mora pregledati oseba istega spola, razen če pregleda ni mogoče odložiti.
- (4) Pri pregledu uradna oseba z rokami pretipa oblačila osebe in sme od nje zahtevati, naj sleče posamezne vrhnje dele oblačil, ter pregleda vsebino stvari, ki jih ima oseba pri sebi oziroma s seboj.
- (5) Pregled osebe ne vključuje telesnega pregleda in osebne preiskave. Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da oseba prenaša predmete kaznivega dejanja, tako da jih prenaša v telesu, se izroči policiji.

30. člen

(uporaba prisilnih sredstev)

- (1) Uradne osebe, ki so posebej izpostavljene nevarnosti in ogroženosti ter jih določi predstojnik, imajo pravico in dolžnost uporabe prisilnih sredstev pri opravljanju nalog finančne uprave.
- (2) Uradna oseba sme uporabiti prisilna sredstva, kadar je osebo treba zadržati, pa se temu upira ali kadar je to potrebno zaradi odvratitve napada od sebe ali koga drugega.
- (3) Pri opravljanju nalog finančne uprave sme uradna oseba uporabiti ta prisilna sredstva:
 1. sredstva za vklepanje in vezanje,
 2. telesno silo,
 3. plinski razpršilec,

4. palico,
5. strelno orožje.

(4) Za uporabo prisilnih sredstev gre le takrat, ko uradna oseba pri opravljanju nalog finančne uprave uporabi katero od sredstev iz prejšnjega odstavka za neposredno delovanje na osebe.

(5) Pred uporabo prisilnih sredstev uradna oseba odredi osebi, kaj mora storiti ali opustiti, in jo opozori, da bo ob neupoštevanju odredbe uporabila prisilno sredstvo, razen če bi opozorilo onemogočilo izvedbo naloge finančne uprave ali če okoliščine opozorila ne dopuščajo.

(6) Uradna oseba mora uporabiti milejše prisilno sredstvo, ki doseže isti namen.

(7) Uradna oseba o uporabi prisilnega sredstva nemudoma poroča neposrednemu vodji.

(8) Uradna oseba, ki je pooblaščen za uporabo prisilnih sredstev, mora biti za to posebej usposobljena. Program usposabljanja in izpopolnjevanja za uporabo prisilnih sredstev določi predstojnik.

(9) Pri uporabi prisilnih sredstev morajo uradne osebe spoštovati človekovo osebnost in njegovo dostojanstvo. Uradna oseba mora prenehati uporabljati prisilno sredstvo takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bilo uporabljeno.

31. člen

(uporaba strelnega orožja)

(1) Uradna oseba sme uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače odvrniti od sebe ali koga drugega sočasnega protipravnega napada, s katerim je ogroženo življenje.

(2) Za napad na uradno osebo ali osebo iz prejšnjega odstavka se šteje tudi, če oseba seže po orožju, drugem nevarnem predmetu ali snovi, jih potegne ali poskusi potegniti ali drži v takem položaju, v katerem lahko v trenutku pride do napada.

(3) Če okoliščine glede na varnost uradne osebe ali drugih oseb dopuščajo, mora uradna oseba preden uporabi strelno orožje, osebo, zoper katero naj bi uporabila strelno orožje, opozoriti s klicem "Stoj, streljal bom!" in z opozorilnim strelom v varno smer.

(4) Uradna oseba, ki je pooblaščen za uporabo strelnega orožja, mora biti za to posebej usposobljena. Programa usposabljanja in izpopolnjevanja znanja ter postopek za preizkus znanja o ravnanju pri nošenju in uporabi strelnega orožja določi predstojnik.

32. člen

(zapečatenje poslovnih prostorov, dokumentov in predmetov)

(1) Uradna oseba sme pri opravljanju nalog finančne uprave za največ 15 dni zapečatiti poslovne prostore, dokumente ali predmete, če obstaja sum, da bodo odtujeni ali uničeni oziroma po potrebi zaradi preprečitve nadaljnje kršitve.

(2) V zahtevnejših primerih se lahko rok iz prejšnjega odstavka izjemoma podaljša, vendar skupno do največ 90 dni.

33. člen

(prepoved opravljanja dejavnosti)

Uradna oseba sme zavezancu za največ sedem dni prepovedati opravljati dejavnost.

34. člen

(uporaba tehnične opreme, službenih psov, službenih vozil s prednostjo)

(1) Uradna oseba sme pri opravljanju vseh nalog po tem zakonu uporabljati posebno tehnično opremo, posebej izurjene službene pse za odkrivanje prepovedanih drog, tobačnih izdelkov in drugih

stvari ter službena vozila s prednostjo, opremljena z napravami za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov.

(2) Posebna tehnična oprema so orodje, naprave in drugi pripomočki, naprave z rentgensko ali podobno tehnologijo, naprave za merjenje sevanj ter specialna vozila, opremljena z rentgensko ali podobno tehnologijo in napravami za merjenje sevanj, namenjeni pregledu in preiskavi prevoznih, prenosnih sredstev, pregledu oseb, naprav, blaga in drugih stvari ter opravljanju varnostnega pregleda.

35. člen

(opravljanje nalog v uniformi in civilni obleki)

(1) Uradne osebe opravljajo naloge finančne uprave v uniformi ali civilni obleki.

(2) Uradna oseba se izkaže s službeno izkaznico, razen kadar opravlja naloge v uniformi. Uradna oseba se vselej, kadar oseba, zoper katero se izvrši pooblastilo, to zahteva, izkaže s službeno izkaznico. Službeno izkaznico izda minister.

(3) Vlada določi barvo in oznake uniforme, minister pa na predlog predstojnika določi delovna mesta, na katerih uradne osebe nosijo uniformo, vrsto uniforme in predpiše kraj, trajanje, način njene uporabe ter primere in pogoje, v katerih uradne osebe opravljajo naloge v uniformi in civilni obleki.

(4) Obliko in vsebino službene izkaznice ter postopek za njuno izdajo na predlog predstojnika predpiše minister.

36. člen

(odvzem pooblastil uradni osebi)

(1) Predstojnik s sklepom odvzame uradni osebi pravico izvrševati pooblastila, če:

1. je bilo z dokončnim sklepom v disciplinskem postopku ugotovljeno, da je storila hujšo disciplinsko kršitev v zvezi z izvrševanjem pooblastil:
 - z dejanjem na delu ali v zvezi z delom, ki ima znake kaznivenga dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
 - z nezakonitim ravnanjem pri opravljanju dela,
 - z nezakonitim ali nenamenskim razpolaganjem z javnimi sredstvi,
 - s prekoračitvijo, opustitvijo ali drugačno zlorabo pravic, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja,
 - s kršitvijo načela nepristranskosti in politične nevtralnosti,

2. iz dokončne odločbe pristojnega organa izhajajo zdravstvene omejitve, zaradi katerih ni sposobna opravljati nalog uradne osebe,

3. opravlja dejavnost v nasprotju z 80. členom tega zakona (navzkrižje interesov).

(2) Javni uslužbenec v finančni upravi se po dokončnosti sklepa o odvzemu pooblastil premesti na ustrezno delovno mesto, za katero izpolnjuje predpisane pogoje in ga je sposoben opravljati. Glede premestitve se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev.

(3) Javnemu uslužbencu v finančni upravi se po dokončnosti sklepa o odvzemu pooblastil odvzamejo službena izkaznica, uniforma in strelno orožje.

(4) Predstojnik sme izdati sklep o odvzemu pooblastil na podlagi razlogov iz 1. točke prvega odstavka tega člena v šestih mesecih od dokončnosti sklepa v disciplinskem postopku.

37. člen

(obravnavanje pripomb o domnevnih kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin)

Posameznik, ki meni, da so bile pri izvrševanju pooblastil uradnih oseb iz 27. do 31. člena tega zakona kršene njegove temeljne pravice ali svoboščine, to sporoči Generalnemu finančnemu uradu. Generalni finančni urad v 60 dneh od prejema pripombe obravnava in z ugotovitvami seznani posameznika.

38. člen (mednarodno sodelovanje)

V skladu z dvostranskim dogovorom ali na podlagi predpisa EU lahko v okviru programa izmenjave uradnikov ali izobraževanja in usposabljanja uradnikov pri izvrševanju pooblastil finančne uprave v Republiki Sloveniji sodelujejo tudi predstavniki tujih finančnih uprav, mednarodnih organizacij ali organov EU.

39. člen (pooblastilo za podzakonski akt)

Minister na predlog predstojnika podrobneje določi način izvrševanje pooblastil po tem zakonu, pri čemer določi podrobnejši način izvajanja 26., 30. in 31. člena tega zakona v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve.

V. ZBIRANJE PODATKOV (DAVČNI REGISTER IN DRUGE EVIDENCE)

40. člen (splošno)

(1) Finančna uprava zbira osebne in druge podatke ob opravljanju z zakoni in drugimi predpisi določenih nalog neposredno od oseb, na katere se ti podatki nanašajo, od drugih oseb, ki razpolagajo s podatki, in iz obstoječih zbirk podatkov.

(2) Finančni upravi o zbiranju podatkov iz prejšnjega odstavka ni treba obvestiti osebe, na katero se zbiranje podatkov nanaša, če bi to onemogočilo ali otežilo opravljanje nalog finančne uprave.

(3) Če finančna uprava ob opravljanju nalog iz prvega odstavka tega člena zbira osebne in druge podatke iz že obstoječih zbirk podatkov, morajo organi, organizacije in drugi subjekti, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov, na podlagi zahteve brezplačno sporočiti zahtevane osebne in druge podatke.

(4) Finančna uprava pridobiva podatke iz 43. člena tega zakona, ki jih vodi v davčnem registru, in podatke, ki jih vodi v evidencah iz drugega odstavka 54. člena tega zakona, s povezovanjem davčnega registra, evidenc iz drugega odstavka 54. člena tega zakona in zbirk podatkov teh upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz Centralnega registra prebivalstva,
2. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – podatke iz Poslovnega registra Slovenije, Sodnega registra in iz Registra transakcijskih računov,
3. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) – podatke iz Evidence o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja, podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in druge podatke o obveznem socialnem zavarovanju, katerih upravljavec zbirke podatkov ni ZZZS, jih pa zbira,
4. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke iz Matične evidence o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah iz Evidence brezposelnih oseb,
6. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke iz Registra prostorskih enot,
7. Ministrstva za infrastrukturo in prostor – podatke iz Evidence registriranih motornih in priklopnih vozil,
8. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke iz Vpisnika morskih čolnov,
9. Klirinško depotne družbe – podatke iz Centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev,
10. Vrhovnega sodišča – podatke iz Insolvenčnega vpisnika.

41. člen

(pooblastilo za obdelavo podatkov, ki so davčna tajnost, oziroma drugih osebnih podatkov pri pogodbenih izvajalcih)

(1) Finančna uprava lahko posamezna opravila v zvezi z obdelavo podatkov, ki so davčna tajnost, oziroma drugih osebnih podatkov s pogodbo zaupa pogodbenemu obdelovalcu, ki je registriran za opravljanje te dejavnosti.

(2) Pogodbeni obdelovalec opravlja posamezna opravila v zvezi z obdelavo podatkov, ki so davčna tajnost, oziroma drugih osebnih podatkov v okviru pooblastil, ki jih je opredelila finančna uprava in jih ne sme obdelovati za noben drug namen. Medsebojne pravice in obveznosti se uredijo s pogodbo, ki mora biti sklenjena v pisni obliki in mora vsebovati tudi pogoje in ukrepe za zagotovitev varstva in zavarovanja podatkov, ki so davčna tajnost, oziroma drugih osebnih podatkov. Finančna uprava nadzoruje izvajanje postopkov in ukrepov za varstvo in zavarovanje podatkov, danih v pogodbeno obdelavo.

(3) Pogodbeni obdelovalec mora podatke, ki so davčna tajnost, oziroma druge osebne podatke, ki jih je pogodbeno obdeloval, nemudoma vrniti finančni upravi:

1. ob sporu med finančno upravo in pogodbenim obdelovalcem,
2. ob prenehanju pogodbenega obdelovalca,
3. na podlagi zahteve finančne uprave,
4. po opravljeni obdelavi.

(4) V vseh primerih iz prejšnjega odstavka mora pogodbeni obdelovalec vrniti ali komisijsko v prisotnosti uradne osebe finančne uprave uničiti tudi vse morebitne kopije teh podatkov. Na podlagi pisne zahteve pogodbenega obdelovalca, ki izkaže pravni interes za uvedbo sodnega ali drugega postopka, se morebitne kopije teh podatkov ne uničijo, temveč jih uradna oseba finančne uprave osebno prevzame, napiše o tem uradni zaznamek in jih shrani v prostorih finančne uprave za uporabo v morebitnih sodnih ali drugih postopkih.

(5) Pogodbeni obdelovalec brez odlašanja po uradni dolžnosti preda pooblaščenim osebam finančne uprave tudi vse morebitne kopije teh podatkov. Podatke nato komisijsko uniči finančna uprava.

(6) Pogodbeni izvajalec mora omogočiti vpogled v svoj informacijski sistem zaradi preverjanja, ali so dane vse kopije oziroma izbrisani vsi podatki.

1. Davčni register

42. člen

(davčni register)

(1) Finančna uprava vodi in vzdržuje davčni register, ki je enotna, z drugimi evidencami povezana, informatizirana zbirka podatkov o zavezancih.

(2) Davčni register se vzpostavi na podlagi davčne številke, ki se zavezancu dodeli ob vpisu v davčni register, in podatkov, določenih v 43. do 51. členu tega zakona.

(3) V davčnem registru se osebni podatki o osebah, ki se vpisujejo v davčni register, zbirajo, hranijo in nadalje obdelujejo zaradi pobiranja davkov, določenega z zakonom, ki ureja davčni postopek, ter zaradi opravljanja drugih nalog, določenih s tem zakonom.

43. člen

(vsebina davčnega registra)

(1) Davčni register vsebuje za fizične osebe te podatke:

1. davčno številko,
2. podatek o zavezanosti za posamezno vrsto davka,

3. identifikacijske podatke: osebno ime, spol, datum in kraj rojstva, datum smrti, enotno matično številko občana,
4. podatke o državljanstvu,
5. podatek o rezidentskem statusu zavezanca,
6. naslov stalnega in začasnega prebivališča, naslov za vročanje (občina, naselje, ulica, hišna številka, dodatek k hišni številki, oznaka stanovanja, poštna številka in datum prijave prebivališča),
7. številke plačilnih računov v Republiki Sloveniji in zunaj nje,
8. druge podatke o fizični osebi (zaposlena/nezaposlena; delodajalec; podatek o tem, ali je prijavljena na zavodu za zaposlovanje; upokojenec; kmet; študent; dijak),
9. podatke o družini (osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ter davčna številka zakonca oziroma osebe, s katero živi oseba v življenjski skupnosti, ki je po predpisih, ki urejajo zakonska in družinska razmerja, v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma osebe, s katero živi oseba v registrirani istospolni partnerski skupnosti; osebno ime in naslov stalnega in začasnega prebivališča vzdrževanih družinskih članov ter njihove davčne številke),
10. podatke o osebah, ki so pooblaščenice za zastopanje fizične osebe (davčna številka, osebno ime, naslov prebivališča, vrsta zastopnika, meje pooblastil za zastopanje, datum podelitve pooblastila, datum prenehanja pooblastila, podatki o elektronskem potrdilu),
11. podatke o elektronskem naslovu in elektronskem potrdilu, če fizična oseba z njima razpolaga,
12. podatke o kapitalskih naložbah doma in v tujini (firmo, sedež, organizacijsko obliko podjetja, višino in datum naložbe),
13. razlog za vpis (stalno prebivališče, začasno prebivališče, doseganje obdavčljivih dohodkov, obdavčljivo premoženje, obdavčljivo nepremično premoženje, opravljanje dejavnosti, drugo),
14. podatke o postopkih zaradi insolventnosti,
15. podatke o zaposlitvah in podatke o podlagah zavarovanj.

(2) Davčni register vsebuje za pravne osebe, združenja oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, neposredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, in druge osebe, ki opravljajo dejavnost, te podatke:

1. davčno številko,
2. podatek o zavezanosti za posamezno vrsto davka,
3. firmo oziroma ime, sedež in naslov (občina, naselje, ulica, hišna številka, dodatek k hišni številki, poštna številka, vse potrebne številke službenih in domačih telefonov in telefaksov, naslov službene elektronske pošte),
4. podatke o ustanovitvi (datum začetka oziroma prenehanja, organ registracije, registrska številka),
5. pravnoorganizacijsko obliko oziroma vrsto dejavnosti, dodatno organizacijsko obliko,
6. višino osnovnega kapitala,
7. davčno obdobje,
8. podatek o načinu ugotavljanja davčne osnove,
9. podatek o rezidentskem statusu zavezanca,
10. podatke o številu in lokaciji poslovnih in drugih prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti in pridobivanje dohodkov,
11. podatke o poslovnih enotah doma in v tujini,
12. podatke o ustanoviteljih, družbenikih oziroma članih (davčna številka, ime in priimek oziroma firma, naslov prebivališča oziroma sedeža, država prebivališča oziroma sedeža, vrsta in obseg odgovornosti, datum vstopa in datum izstopa, višina vložka),
13. podatke o ustanoviteljih, družbenikih oziroma članih tujega podjetja, ki opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji prek podružnice ali poslovne enote nerezidenta ali ima kraj dejanskega delovanja posloводства v Republiki Sloveniji (davčna številka, ime in priimek oziroma firma, naslov prebivališča oziroma sedeža, država prebivališča oziroma sedeža, vrsta in obseg odgovornosti, datum vstopa in datum izstopa, višina deleža), kadar znaša delež v kapitalu tujega podjetja več kot 10 %. Če znaša delež v kapitalu manj kot 10 %, se podatki iz te točke predložijo na zahtevo davčnega organa,
14. podatke o kapitalskih naložbah doma in v tujini (firma, sedež, organizacijska oblika podjetja v tujini, višina in datum naložbe),
15. podatke o osebah, ki so pooblaščenice za zastopanje pravne osebe in druge osebe, ki opravlja

dejavnost (davčna številka, osebno ime, naslov prebivališča, vrsta zastopnika, meje pooblastil za zastopanje, datum podelitve pooblastila, datum prenehanja pooblastila, podatki o elektronskem potrdilu),

16. identifikacijsko številko, ki jo določi upravljavec poslovnega registra,
17. šifre dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti (šifra razreda in podrazreda),
18. številke plačilnih računov v Republiki Sloveniji in zunaj nje,
19. davčne številke in številke plačilnih računov v Republiki Sloveniji in zunaj nje tudi za povezane osebe, določene z zakonom o obdavčenju,
20. davčno številko, firmo oziroma osebno ime, sedež in naslov osebe, ki vodi poslovne knjige, če se poslovne knjige ne vodijo pri zavezancu za davek,
21. podatke o postopkih zaradi insolventnosti in postopkih prisilnega prenehanja,
22. podatke o statusnih spremembah.

(3) Če je oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena tudi delodajalec, se v davčni register vpišejo tudi število zaposlenih, davčne številke zaposlenih in datum izplačila dohodkov iz zaposlitve.

(4) Če Poslovni register Slovenije oziroma drug register ali evidenca za osebo iz 12. oziroma 15. točke prvega odstavka tega člena ne vsebuje podatka o davčni številki, pošlje finančnemu uradu enotno matično številko občana, matično številko ali druge identifikatorje, ki jih vodi za to osebo.

44. člen

(obveznost vpisa v davčni register)

V davčni register se vpišejo:

1. subjekt vpisa v sodni register,
2. fizična oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,
3. fizična oseba z začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,
4. samostojni podjetnik posameznik,
5. pravna in fizična oseba, ki opravlja dejavnost in je vpisana v drug register oziroma drugo predpisano evidenco na območju Republike Slovenije in ni oseba iz 1. ali 4. točke tega člena,
6. pravna in fizična oseba, ki nima sedeža ali druge registrirane oblike v Republiki Sloveniji in opravlja dejavnost na območju Republike Slovenije,
7. združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti,
8. neposredni uporabnik državnega ali občinskega proračuna,
9. oseba, ki ni zajeta v prejšnjih točkah.

45. člen

(vpis fizične osebe v davčni register)

(1) Fizična oseba s stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti. Vpis izvede finančni urad na podlagi podatkov iz centralnega registra prebivalstva.

(2) Če centralni register prebivalstva ne vsebuje vseh podatkov, potrebnih za vpis v davčni register, davčni organ pozove fizično osebo, naj v osmih dneh po prejemu poziva predloži manjkajoče podatke za vpis v davčni register.

(3) Fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, pa dosega na njenem območju obdavčljive dohodke, ali je lastnik obdavčljivega premoženja oziroma nepremičnega premoženja, mora davčnemu uradu pred prvim prejemom obdavčljivega dohodka oziroma pred prvo pridobitvijo lastništva obdavčljivega premoženja ali nepremičnega premoženja predložiti prijavo za vpis v davčni register.

(4) Fizična oseba, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, pravico do ugodnosti za vzdrževane družinske člane, mora davčnemu uradu predložiti prijavo za vpis vzdrževanih družinskih članov v davčni register v osmih dneh po prvem uveljavljanju pri delodajalcu oziroma najpozneje do poteka roka za ugovor zoper informativni izračun dohodnine oziroma do poteka roka za pritožbo na odločbo o odmeri dohodnine.

46. člen

(vpis fizične osebe, ki opravlja dejavnost, v davčni register)

(1) Samostojni podjetnik posameznik, ki je subjekt vpisa v Poslovni register Slovenije, ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost in je vpisana v Poslovni register Slovenije, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti. Vpis izvede finančni urad na podlagi podatkov iz Poslovnega registra Slovenije.

(2) Druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost in ni vpisana v Poslovni register Slovenije, predloži finančnemu uradu prijavo za vpis podatkov o opravljanju dejavnosti v osmih dneh po začetku opravljanja dejavnosti.

(3) Ne glede na prvi odstavek morata samostojni podjetnik posameznik in druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost in je vpisana v Poslovni register Slovenije, v osmih dneh po vpisu v Poslovni register Slovenije sporočiti finančnemu uradu ob upoštevanju svoje organiziranosti podatke o:

1. številu in lokaciji poslovnih prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti in pridobivanje prihodkov,
2. poslovnih enotah v tujini,
3. kapitalskih naložbah doma in v tujini,
4. številkah plačilnih računov v tujini,
5. povezanih osebah,
6. osebi, ki vodi poslovne knjige.

(4) Fizična oseba, ki opravlja dejavnost, za katero ni registrskega organa oziroma druge predpisane evidence, predloži finančnemu uradu prijavo za vpis v davčni register v osmih dneh po začetku opravljanja dejavnosti.

47. člen

(vpis pravnih oseb, združenj oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, in drugih oseb v davčni register)

(1) Pravna oseba, združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in druga oseba, ki je subjekt vpisa v sodni register, Poslovni register Slovenije ali kakšen drug register oziroma evidenco, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti. Vpis izvede finančni urad na podlagi podatkov iz sodnega registra, Poslovnega registra Slovenije ali drugega registra oziroma evidence.

(2) Oseba, ki nima sedeža ali druge oblike registracije v Republiki Sloveniji, predloži finančnemu uradu prijavo za vpis v davčni register pred začetkom opravljanja dejavnosti na območju Republike Slovenije.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora pravna oseba, združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in druga oseba, ki je subjekt vpisa v sodni register, Poslovni register Slovenije ali kakšen drug register oziroma evidenco, v osmih dneh po vpisu v sodni register, Poslovni register Slovenije ali drug register oziroma evidenco sporočiti finančnemu uradu z upoštevanjem svoje organiziranosti podatke o:

1. številu in lokaciji poslovnih prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti in pridobivanje prihodkov,
2. poslovnih enotah v tujini,
3. kapitalskih naložbah doma in v tujini,
4. številkah plačilnih računov v tujini,
5. povezanih osebah,
6. osebi, ki vodi poslovne knjige,
7. ustanoviteljih, družbenikih oziroma članih tujega podjetja iz 13. točke drugega odstavka 43. člena tega zakona.

48. člen

(vpis v davčni register po uradni dolžnosti)

(1) Oseba, za katero je s tem zakonom določeno, da predloži finančni upravi prijavo za vpis v davčni register, pa tega ni storila, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti in se o tem obvesti.

(2) Finančni urad izda subjektu vpisa v davčni register v osmih dneh po vpisu v davčni register potrdilo o vpisu ter mu dodeli davčno številko, ki se navede na potrdilu.

49. člen

(vpis sprememb v davčni register)

(1) Oseba, ki je subjekt vpisa v davčni register, mora v osmih dneh po nastanku spremembe, sporočiti finančnemu uradu vse spremembe podatkov, ki jih vsebuje davčni register in jih finančni urad ne pridobi po uradni dolžnosti.

(2) Za osebo iz prejšnjega odstavka, ki tega ne stori, lahko vpiše finančni urad spremembe podatkov v davčni register po uradni dolžnosti na podlagi pridobljenih podatkov, če omogočajo vpis v davčni register.

50. člen

(izbris iz davčnega registra)

(1) Finančni urad izbriše subjekt vpisa iz davčnega registra, ko oseba umre oziroma preneha obstajati in če je prenehala njena davčna obveznost.

(2) O izbrisu iz davčnega registra finančni urad pisno obvesti morebitne pravne naslednike.

51. člen

(pošiljanje podatkov)

(1) Upravitelj uradnih registrov, upravljavci evidenc in upravljavci zbirk podatkov (na primer: razvidov, imenikov, seznamov) pošljejo finančni upravi podatke, potrebne za opravljanje nalog s svojega delovnega področja.

(2) Upravitelji iz prejšnjega odstavka morajo sproti oziroma najpozneje do zadnjega dne v mesecu za pretekli mesec finančni upravi poslati podatke o spremembah podatkov.

52. člen

(določitev pristojnosti za vpis v davčni register)

Ne glede na to, kateri finančni urad je izvedel vpis v davčni register po uradni dolžnosti oziroma kje je posamezna oseba oddala prijavo za vpis v davčni register, se šteje, da je:

1. fizična oseba s stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima stalno oziroma začasno prebivališče,
2. fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, a dosega na njenem območju obdavčljive dohodke, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež prvi izplačevalec dohodkov oziroma kadar izplačevalec dohodkov nima sedeža v Republiki Sloveniji, pri davčnem uradu, na območju katerega je dosegla prvi obdavčljivi dohodek,
3. fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, je pa lastnik obdavčljivega premičnega oziroma nepremičnega premoženja, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega je pretežno to premično premoženje, oziroma na območju katerega nepremičnina leži,
4. vzdrževani družinski član vpisan v davčni register pri finančnem uradu, pri katerem je vpisana fizična oseba, ki mora predložiti prijavo za vpis vzdrževanega družinskega člana v davčni register,
5. samostojni podjetnik posameznik in druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, pri katerem je kot fizična oseba vpisana v davčni register

na podlagi 1., 2., 3. in 4. točke tega člena. Če fizična oseba ni vpisana v davčni register na podlagi 1., 2., 3. in 4. točke tega člena, se šteje, da je samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež,

6. pravna oseba, združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in druga oseba, ki je subjekt vpisa v sodni register ali kakšen drug register oziroma evidenco, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež,
7. oseba, ki nima sedeža ali druge oblike registracije v Republiki Sloveniji, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega bo opravljala dejavnost.

53. člen

(pooblastilo za podzakonski akt)

Podrobnejše določbe o vodenju in vzdrževanju davčnega registra o vsebini in obliki prijave za vpis v davčni register ter listinah, na katerih temeljijo podatki, ki se vpisujejo v davčni register, o prijavi sprememb, načinu dajanja podatkov in prevzemu podatkov predpiše minister na predlog predstojnika.

2. Evidence

54. člen

(vrste evidenc)

(1) Finančna uprava vodi zbirke osebnih in drugih podatkov (v nadaljnjem besedilu: evidence), ki jih pri opravljanju nalog finančne uprave zbirajo in nadalje obdelujejo uslužbenci finančne uprave.

(2) Finančna uprava vodi in vzdržuje:

1. evidenco o davkih in nedavčnih terjatvah,
2. knjigovodske evidence,
3. evidenco o vodenju postopkov finančnega nadzora,
4. evidenco finančnih preiskav,
5. evidenco o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih,
6. carinsko evidenco,
7. evidenco trošarin,
8. evidenco informacij za izvedbene namene,
9. evidenco o uporabi prisilnih sredstev,
10. evidenco predloženih instrumentov zavarovanja,
11. evidenco poročevalskih enot in deklarantov v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov, za katere je pristojna finančna uprava,
12. evidenco okoljskih dajatev,
13. evidenco o hrambi blaga,
14. evidenco, predpisano z drugimi predpisi, predpisi EU ter mednarodnimi pogodbami.

55. člen

(vrste podatkov, ki jih vsebujejo evidence)

(1) Evidence iz 54. člena tega zakona poleg osebnih in drugih podatkov fizičnih in pravnih oseb, vsebovanih v davčnem registru iz 43. člena tega zakona, tudi številko uradnega identifikacijskega dokumenta, kadar podatki iz davčnega registra ne zadoščajo za izvedbo postopka.

(2) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena posamezne evidence vsebujejo tudi podatke, določene v 56. do 68. členu tega zakona.

(3) Podrobnejše določbe glede vsebine, oblike in načina vodenja evidenc iz drugega odstavka tega člena, razen evidence iz 14. točke drugega odstavka 54. člena tega zakona, predpiše minister na predlog predstojnika.

56. člen

(evidenca o davkih in nedavčnih terjatvah)

Evidenca o davkih in nedavčnih terjativah vsebuje:

1. podatke iz davčnih napovedi in obračunov davka v vsebini, določeni z zakonom o obdavčenju in zakonom, ki ureja davčni postopek,
2. podatke iz odločb o odmeri davkov, zapisnikov, sklepov in drugih dejanj finančne uprave, vključno s podatki o odpisih davkov, odlogih plačila davkov in obročnem plačevanju davkov ter predloženih instrumentih zavarovanja,
3. podatke iz sklepov o davčni izvršbi, podatke o plačilih in poteku postopka davčne izvršbe davčnih in nedavčnih terjatev in podatke o zavarovanju plačila davka v postopku davčne izvršbe,
4. podatke iz začasnih sklepov za zavarovanja in predloženih instrumentih zavarovanja,
5. podatke o razkritju podatkov iz prejšnjih točk državnim organom in drugim osebam, organom EU, pristojnim organom držav članic EU in pristojnim organom drugih držav v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, tem zakonom in mednarodnimi pogodbami.

57. člen

(knjigovodske evidence)

Finančna uprava vodi analitične evidence terjatev in obveznosti, s katerimi se zagotavljajo podatki o stanju in gibanju terjatev in obveznosti do davčnih zavezancev. Za vodenje analitičnih evidenc terjatev in obveznosti se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja računovodstvo.

58. člen

(evidenca o vodenju postopkov finančnega nadzora)

Evidenca o vodenju postopkov finančnega nadzora vsebuje:

1. podatke, pridobljene v postopkih vodenja finančnega nadzora,
2. podatke iz odločb, zapisnikov, sklepov in drugih dejanj finančne uprave v postopku finančnega nadzora ter podatke o predloženih instrumentih zavarovanja,
3. podatke o kraju, času in drugih okoliščinah opravljanja finančnega nadzora,
4. podatke o osebah, prevoznih sredstvih in drugih objektih, ki se finančno nadzirajo ter poteku in ugotovitvah,
5. podatke o razkritju podatkov iz prejšnjih točk državnim organom in drugim osebam, organom EU, pristojnim organom držav članic EU in pristojnim organom drugih držav v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, tem zakonom in mednarodnimi pogodbami.

59. člen

(evidenca finančnih preiskav)

Evidenca finančnih preiskav lahko vsebuje:

1. podatke o kraju, času in drugih okoliščinah opravljanja finančne preiskave, osebah, prevoznih sredstvih in drugih objektih, ki se finančno preiskujejo, in o poteku ter ugotovitvah finančne preiskave,
2. podatke o razkritju podatkov iz prejšnje točke državnim organom in drugim osebam, organom EU, pristojnim organom držav članic EU in pristojnim organom drugih držav v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, tem zakonom in mednarodnimi pogodbami.

60. člen

(evidenco o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih)

(1) Evidenca o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih vsebuje podatke o vloženih ovadbah in naznanilih kaznivih dejanjih, podatke o odločitvah tožilstva ter podatke o pravnomočno izrečenih sodnih odločbah.

(2) Podatke o odločitvah tožilstva in podatke o pravnomočno izrečenih sodnih odločbah predloži finančni upravi brez predhodne zahteve pristojno državno tožilstvo.

61. člen
(carinska evidenca)

Carinska evidenca vsebuje podatke iz carinskih deklaracij, dovoljenj, potrdil, obvestil in licenc, opredeljenih v carinskih predpisih ter podatke o izvedenih carinskih ukrepih.

62. člen
(evidenca trošarin)

Evidenca trošarin vsebuje:

1. podatke o vrsti trošarinskega zavezanca, osebe, ki vlaga prijave za posamezne posle, odgovorni osebi, upravičencu do vračila trošarine, pooblaščenцу in plačniku trošarine,
2. datum začetka in konca opravljanja dejavnosti,
3. podatke o vrsti izdanega dovoljenja s področja trošarin,
4. datum izdaje dovoljenja in prenehanja veljavnosti dovoljenja, izdanega v skladu s trošarinskimi predpisi,
5. podatke o lokaciji in šifri skladišča ali obrata,
6. podatke o vrsti in odobreni količini trošarinskih izdelkov za namene oproščene uporabe,
7. podatke o lastništvu oziroma uporabi kotla za žganjekuho ter prostornini kotla,
8. podatek o površini vinograde,
9. podatek o zapečatenju in odpečatenju kotla za žganjekuho,
10. podatke o namenu vračila,
11. podatke o površini zemljišč po katastrskih kulturah, ki so podlaga za vračilo trošarine,
12. podatke o številu vozil,
13. podatke o prodajalcu goriva,
14. podatke o količini trošarinskih izdelkov, za katere se vrača trošarina, in znesku vračila,
15. podatke o imetniku trošarinskega skladišča v drugi državi članici,
16. podatke o dobavah trošarinskih izdelkov,
17. podatke o instrumentu zavarovanja trošarinskih obveznosti,
18. podatke iz trošarinskih dokumentov, kot so opredeljeni v trošarinskih predpisih.

63. člen
(evidenca informacij za izvedbene namene)

(1) Evidenca informacij za izvedbene namene vsebuje podatke o:

1. viru informacij,
2. vsebini informacij,
3. opisu tveganja.

(2) Če finančna uprava pridobiva podatke iz prvega odstavka tega člena s klicem na anonimni telefon, se klic posname, o čemer mora biti klicatelj predhodno seznanjen. Po prepisu vsebine klica se podatek izbriše iz evidence.

64. člen
(evidenca o uporabi prisilnih sredstev)

Evidenca o uporabi prisilnih sredstev vsebuje:

1. podatke o uradni osebi, ki je uporabila prisilno sredstvo,
2. podatke o osebi, zoper katero je bilo uporabljeno prisilno sredstvo,
3. podatke o dogodku, pri katerem je bilo uporabljeno prisilno sredstvo,
4. oceno komisije, ki jo imenuje predstojnik, o zakoniti in strokovni uporabi prisilnega sredstva.

65. člen
(evidenca predloženih instrumentov zavarovanja)

Evidenca predloženih instrumentov zavarovanja vsebuje:

1. podatke o predlagatelju instrumenta zavarovanja in garantu,
2. podatke o višini zavarovanja,
3. podatke o obremenjenosti z dolgom,
4. dovoljeni odstotek prekoračitve višine zavarovanja z dolgom,
5. veljavnost in rok unovčitve instrumenta zavarovanja,
6. podatke o unovčitvah.

66. člen

(evidenca poročevalskih enot in deklarantov v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov, za katere je pristojna finančna uprava)

Evidenca poročevalskih enot in deklarantov v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov, za katere je pristojna finančna uprava, vsebuje:

1. podatke o datumu zavezanosti,
2. podatke prvega poročanja in prenehanja poročanja,
3. vrednost mesečne trgovine z državami članicami EU glede na tok blaga,
4. podatek o tem, ali ima podjetje aktivno ali pasivno trgovino,
5. podatke o velikosti poročevalske enote,
6. dejavnost poročevalske enote po Splošni klasifikaciji dejavnosti,
7. status poročevalske enote glede na statistični prag,
8. podatke o tem, ali poročevalska enota opravlja posle oplemenitenja,
9. prednostne naloge poročevalske enote,
10. posebne zapise v zvezi s poročevalsko enoto in njegovo trgovino,
11. podatke o načinu poročanja,
12. značilne napake v poslanih podatkih,
13. podatek, ali poročevalska enota trguje s tretjimi državami ali samo znotraj EU ali oboje,
14. podatke o osebah za stike.

67. člen

(evidenca okoljskih dajatev)

Evidenca okoljskih dajatev vsebuje:

1. podatke o upravičencu, zavezancu oziroma plačniku okoljske dajatve in odgovorni osebi ter osebah, ki so oproščene plačila okoljske dajatve,
2. vrsto okoljske dajatve,
3. vrste izdelkov, za katere se plačuje okoljska dajatev,
4. znesek vrnjene okoljske dajatve,
5. nadzorni organ,
6. datum začetka, spremembe in konca opravljanja dejavnosti,
7. podatke o plačilnem računu,
8. ime in šifro dejavnosti.

68. člen

(evidenca o hrambi blaga)

Evidenca o hrambi blaga vsebuje:

1. podatke o razlogu hrambe ter podatke o aktu, na podlagi katerega je bilo blago zadržano, začasno odvzeto, odvzeto, zarubljeno, odstopljeno, dano v hrambo,
2. podatke o blagu,
3. lokacijo hrambe,
4. ukrepe v zvezi z blagom.

69. člen

(hramba podatkov)

(1) Podatki iz evidenc se hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.

(2) Podatki iz prvega odstavka 63. člena tega zakona se hranijo dve leti od pridobitve podatka.

70. člen

(varovanje podatkov)

(1) Za zbiranje, obdelavo, shranjevanje, pošiljanje, uporabo in hrambo podatkov, vsebovanih v evidencah, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, varstvo poslovnih skrivnosti, varstvo podatkov, ki se štejejo za davčno tajnost in varstvo tajnih podatkov.

(2) Arhivsko gradivo, ki ga finančna uprava preda pristojnim arhivom na podlagi predpisov, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive, ki vsebuje podatke, označene z davčno tajnostjo, je dostopno v državnih arhivih po 75 letih od nastanka, če ni z zakonom drugače določeno.

71. člen

(pravica osebe do seznanitve)

Oseba ima pravico do seznanitve s svojimi podatki v evidencah iz:

- 43. člena in 1., 2., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12., 13. ter 14. točke drugega odstavka 54. člena tega zakona takoj po vzpostavitvi evidence,
- 3. točke drugega odstavka 54. člena tega zakona takoj po pravnomočno končanem postopku,
- 4. točke drugega odstavka 54. člena tega zakona po pravnomočno končanem postopku inšpekcijskega nadzora, če pa postopek inšpekcijskega nadzora ni bil začel, pa po zastaranju pravice do odmere davka.

VI. POLOŽAJ, PRAVICE IN DOLŽNOSTI USLUŽBENCEV FINANČNE UPRAVE

72. člen

(uslužbenci finančne uprave)

Uslužbenci finančne uprave so uradne osebe in strokovno-tehnični uslužbenci, zaposleni v finančni upravi.

73. člen

(pravna pomoč)

(1) Finančna uprava zagotovi pravno pomoč uslužbencu finančne uprave ali nekdanjemu uslužbencu finančne uprave, zoper katerega se vodi predkazenski postopek oziroma zoper katerega je uveden kazenski ali odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni finančne uprave opravil v skladu s predpisi.

(2) Oceno iz prejšnjega odstavka da komisija, ki jo imenuje predstojnik.

(3) Uslužbenec finančne uprave ali nekdanji uslužbenec finančne uprave mora povrniti finančni upravi stroške pravne pomoči, ki mu je bila vrnjena v sodnem postopku.

(4) Uslužbenec finančne uprave ali nekdanji uslužbenec finančne uprave mora povrniti finančni upravi stroške pravne pomoči, če se v kazenskem postopku ugotovi njegova krivda.

74. člen

(pripravljenost za delo)

(1) Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti uslužbenec finančne uprave, ki mu je pripravljenost odredjena, v pripravljenosti za delo doma ali na določenem kraju. Pripravljenost pomeni dosegljivost uslužbenca finančne uprave po telefonu ali drugih sredstvih zaradi morebitnega prihoda na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba nujno opraviti nalogo. Pripravljenost

za delo se uslužbencu finančne uprave odreja glede na potrebe delovnega procesa.

(2) Uslužbenec finančne uprave, ki je med pripravljenostjo poklican na delo, se mora v najkrajšem mogočem času zgledati na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti določeno nalogo.

(3) Pripravljenost za delo se ne šteje v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti. Če mora uslužbenec finančne uprave med pripravljenostjo za delo dejansko delati, se ure dejanskega dela štejejo v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti.

(4) Predstojnik določi primere in način pripravljenosti za delo na določenem kraju ali na domu.

75. člen

(zavarovanje uradnih oseb)

Finančna uprava mora uradne osebe, ki zasedajo delovna mesta, na katerih so zaradi narave dela izpostavljene povečanemu tveganju za nastanek nesreče pri delu, nezgodno zavarovati. Delovna mesta iz prejšnjega stavka se določijo v aktu o sistematizaciji.

76. člen

(strokovni izpit)

(1) Strokovni izpit za opravljanje nalog finančnega nadzora oziroma finančne preiskave mora javni uslužbenec, ki je sklenil delovno razmerje za opravljanje teh nalog, opraviti najpozneje v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

(2) Strokovni izpit za opravljanje nalog izvršbe mora javni uslužbenec, ki je sklenil delovno razmerje za opravljanje teh nalog, opraviti najpozneje v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

(3) Strokovni izpit iz davčnega postopka kot posebnega upravnega postopka mora javni uslužbenec, ki je sklenil delovno razmerje, opraviti najpozneje v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

(4) Če mora javni uslužbenec, ki v predpisanem roku ne opravi strokovnega izpita v celoti, opraviti samo še enega izmed delov strokovnega izpita, se rok za to podaljša za največ dva meseca, o čemer odloči predstojnik s sklepom in pri tem upošteva tudi možnosti pristopa k izpitu. Rok za opravljanje strokovnega izpita se uradni osebi podaljša tudi za čas opravičene odsotnosti z dela zaradi bolezni oziroma druge odsotnosti, med katero prejema nadomestilo plače v skladu z zakonom.

(5) Javni uslužbenec, ki nima strokovnega izpita, lahko opravlja le posamezna pripravljalna dejanja v okviru postopka, ki se vodi.

(6) Javnemu uslužbencu, ki v roku iz prvega, drugega, tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena ne opravi strokovnega izpita iz razlogov, ki so na njegovi strani, preneha delovno razmerje naslednji dan po poteku roka.

(7) Vsebinsko in način opravljanja strokovnega izpita po tem zakonu, sestavo ter oblikovanje izpitnih komisij, način prijave k izpitu, trajanje in način opravljanja izpita ter izdajanje potrdil predpiše minister na predlog predstojnika.

(8) Delovna mesta, za katera je treba opraviti strokovne izpite po tem členu, so določena v aktu o sistematizaciji.

77. člen

(izjema v zvezi z vodenjem postopka)

Ne glede na predpise, ki urejajo izobrazbo in strokovni izpit za vodenje in odločanje v upravnem postopku, lahko v upravnih zadevah iz pristojnosti finančne uprave na prvi stopnji vodi posebni ugotovitveni postopek oziroma opravlja posamezna procesna dejanja v tem postopku tudi uradna oseba, ki ima srednjo splošno ali strokovno izobrazbo. Upravne zadeve iz prejšnjega stavka predpiše

vlada.

78. člen

(evidenca o opravljenih izpitih)

(1) Evidenco o opravljenih strokovnih izpitih po tem zakonu vodi finančna uprava zaradi spremljanja stanja pri opravljanju izpitov in opravljanju drugih nalog iz tega zakona.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje te podatke:

1. osebno ime,
2. datum in kraj rojstva,
3. stalno oziroma začasno prebivališče,
4. stopnjo izobrazbe, za katero je izpit opravljen,
5. datum izpita,
6. vrsto izpita,
7. podatek o tem, ali izpit opravlja prvič ali ga ponavlja,
8. uspeh, dosežen na izpitu.

(3) Evidenca iz prejšnjega odstavka se hrani trajno.

79. člen

(začasna premestitev zaradi delovnih potreb)

(1) Uslužbenec finančne uprave opravlja delo na delovnem mestu, za katero je sklenil delovno razmerje.

(2) Uslužbenec finančne uprave se lahko premesti na drugo delovno mesto zaradi:

- zagotovitve učinkovitejšega in smotrnejšega dela finančne uprave,
- trajno spremenjenega obsega dela ali racionalizacije delovnih postopkov, če uslužbenec finančne uprave nima polne delovne obremenitve.

(3) Če je novo delovno mesto od dotedanjega kraja opravljanja dela oddaljeno več kot 150 km, je premestitev mogoča le s soglasjem uslužbenca finančne uprave.

(4) Premestitev traja največ šest mesecev, z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(5) O premestitvi se uslužbencu finančne uprave izda odločba, ki mu mora biti vročena najmanj 30 dni pred premestitvijo. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

80. člen

(opravljanje drugih dejavnosti in navzkrižje interesov)

(1) Uslužbenec finančne uprave ne sme opravljati dejavnosti, ki ni združljiva z nalogami finančne uprave.

(2) Minister na predlog predstojnika podrobneje določi, katerih dejavnosti uslužbenci finančne uprave ne smejo opravljati.

81. člen

(omejitev uporabe informacij)

(1) Uslužbenec finančne uprave ne sme uporabljati informacij, podatkov ali spoznanj, do katerih ima dostop pri opravljanju nalog finančne uprave, v neslužbene namene, razen s soglasjem nadrejenega v raziskovalne ali izobraževalne namene, pri čemer ne sme razkriti osebnih podatkov, podatkov, ki so uradna tajnost, poslovnih skrivnosti in drugih varovanih podatkov.

(2) Uslužbenec finančne uprave ne sme uporabljati in dajati informacij, podatkov in spoznanj za doseganje kakršne koli premoženjske ali druge koristi zase ali drugo osebo.

(3) Uslužbenec finančne uprave, ki mu preneha delovno razmerje, mora podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena varovati tudi po prenehanju delovnega razmerja.

82. člen

(opravljanje nalog med stavko)

(1) Zaradi posebnega pomena nemotenega finančnega poslovanja Republike Slovenije, zagotavljanja blagovnega prometa in izpolnjevanja mednarodnih obveznosti mora finančna uprava tudi med stavko zagotoviti opravljanje nujnih del in nalog iz svoje pristojnosti. Zaradi tega je pravica do stavke uslužbencev finančne uprave omejena z opravljanjem nujnih del in nalog finančne uprave ter z njimi povezanih podpornih nalog, če bi njihovo neopravljanje lahko ogrozilo finančno stabilnost, blagovni promet ali izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije.

(2) O podrobnem obsegu delovnih nalog in načinu njihovega opravljanja med stavko se lahko pred nastopom stavke dogovorita predstojnik in stavkovni odbor s pisnim sporazumom. Če dogovora ni, predstojnik z upoštevanjem pravico delavcev do stavke s splošnim aktom določi, katere nujne naloge in dela mora finančna uprava opravljati med stavko, da se ne ogrozijo finančna stabilnost, blagovni promet in izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije.

(3) Nujna dela in naloge so zlasti:

1. praznjenje računov in podračunov v korist proračunskih uporabnikov,
2. nujno potrebne naloge odmere, obračuna, finančnega nadzora in izterjave obveznih dajatev, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšjivega roka za organ ali zavezanca ali ogrozila blagovni promet,
3. nujno potrebne naloge carinskega, deviznega in blagovnega nadzora ter kontrole, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšjivega roka za organ ali stranko v postopku ali ogrozila blagovni promet,
4. druge nujne naloge, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšjivega roka za organ ali stranko v postopku, ogrozila blagovni promet ali izpolnjevanje mednarodnih obveznosti.

83. člen

(brezplačna uporaba javnih prevoznih sredstev)

Kadar uradna oseba opravlja naloge finančne uprave na javnih prevoznih sredstvih, ima pravico do brezplačnega prevoza s temi sredstvi in pravice iz obveznega zavarovanja potnikov v javnem prometu.

84. člen

(odvzem izkaznice, uniforme in strelnega orožja ter onemogočenje dostopa do evidenc)

Uslužbencu finančne uprave, ki je začasno odstranjen z dela ali delovnega mesta, se med trajanjemčasne odstranitve odvzamejo službena izkaznica, uniforma in strelno orožje ter onemogočenje dostopa do evidenc.

VII. PRIZNANJA

85. člen

(priznanja)

(1) Za dolgoletno strokovno delo, organizacijske izboljšave pri delu, uspehe, dosežene na posameznih področjih dela ali pri opravljanju delovnih nalog, in prispevke h krepitvi ugleda finančne uprave se uslužbencu ali organizacijskim enotam finančne uprave in drugim državnim organom, organom lokalnih skupnosti, nosilcem javnih pooblastil ter posameznikom podeljujejo priznanja, uslužbencu finančne uprave pa tudi denarna nagrada.

(2) Vrste priznanj in postopek podeljevanja priznanj ter denarnih nagrad predpiše minister na predlog

predstojnika.

VIII. PREPOVED POSNEMANJA IN UPORABE UNIFORME, OZNAK IN SIMBOLOV FINANČNE UPRAVE

86. člen

(prepoved posnemanja in uporabe uniforme, oznak in simbolov finančne uprave)

(1) Prepovedano je izdelovati ali uporabljati uniforme in oznake, ki so po barvi, kroju, položajnih oznakah, simbolih ter drugih oznakah enake ali podobne uniformi, položajnim oznakam, simbolom ali drugim oznakam na uniformi uslužbencev finančne uprave, ter posnemati in uporabljati v prometu vozila, ki so po grafični podobi enaka ali podobna vozilom ter drugim prevoznim sredstvom finančne uprave.

(2) Predmete, ki so bili izdelani ali uporabljeni v nasprotju s prejšnjim odstavkom, uradna oseba zaseže na kraju prekrška.

(3) Predmeti, ki so bili izdelani ali uporabljeni v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se odvzamejo.

IX. KAZENSKE DOLOČBE

87. člen

(prekrški v zvezi izvrševanjem pooblastil)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 5.000 do 16.000 eurov, če:

1. ne omogoči uradni osebi vpogleda v uradni identifikacijski dokument in listine, ki dokazujejo njen status, ter druge listine in dokumente (16. člen),
2. uradni osebi ne sporoči podatkov oziroma predloži listin in dokumentov (18. člen),
3. ne omogoči uradni osebi odvzema vzorcev blaga (21. člen),
4. ne omogoči uradni osebi odvzema energentov (22. člen),
5. ne omogoči uradni osebi zasega listin, dokumentov, nosilcev zbirk podatkov in stvari (23. člen),
6. ne omogoči uradni osebi vstopa in pregleda zemljišč, prostorov in objektov (24. člen),
7. ne omogoči pregleda naprav, blaga in drugih stvari (25. člen),
8. ne ustavi prevoznega sredstva (26. člen),
9. ne omogoči pregleda in preiskave prevoznih in prenosnih sredstev (27. člen),
10. ne omogoči uradni osebi opraviti varnostnega pregleda (28. člen),
11. ne omogoči uradni osebi opraviti pregleda osebe (29. člen),
12. ne upošteva odredbe uradne osebe (peti odstavek 30. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 850 do 2.200 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 450 do 650 eurov se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje posameznik.

88. člen

(prekrški posameznikov pri predložitvi podatkov)

Z globo od 200 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če ne predloži ali ne predloži v roku, določenim s tem zakonom:

1. prijave za vpis v davčni register (tretji in četrti odstavek 45. člena) in
2. podatkov oziroma sprememb podatkov, ki so vsebina davčnega registra in jih finančna uprava ne pridobi po uradni dolžnosti (drugi odstavek 45. člena, prvi odstavek 49. člena).

89. člen

(prekrški v zvezi z opravljanjem dejavnosti pri predložitvi podatkov)

(1) Z globo od 1.200 do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se za prekršek kaznuje z globo od 3.200 do 30.000 eurov, z globo od 800 do 10.000 eurov pa se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne predloži ali ne predloži v roku, določenim s tem zakonom:

1. prijave za vpis v davčni register (drugi in četrti odstavek 46. člena),
2. podatkov, potrebnih za vpis v davčni register (tretji odstavek 46. člena in tretji odstavek 47. člena),
3. podatkov oziroma sprememb podatkov, ki so vsebina davčnega registra in jih finančni urad ne pridobi po uradni dolžnosti (prvi odstavek 49. člena).

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

90. člen

(pristojnost za izrekanje globe v okviru razpona)

Prekrškovni organ lahko v postopku o prekršku izreče globo v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, vendar znotraj predpisanega razpona.

X. POSEBNI DOLOČBI

91. člen

(snemanje telefonskih pogovorov)

(1) Finančna uprava lahko zaradi preverjanja vsebine telefonskega pogovora ob pojavu dvoma o njegovi vsebini snema telefonski pogovor, če je stranka o tem predhodno seznanjena.

(2) Posnetki telefonskih pogovorov se hranijo največ dva meseca. Po poteku tega roka se posnetki brišejo.

(3) Minister določi notranje organizacijske enote, v katerih se pogovori snemajo, in podrobnejši način snemanja, hrambe ter uničenja posnetih telefonskih pogovorov.

92. člen

(finančna preiskava)

(1) Finančna preiskava pomeni izvajanje dejanj, ukrepov in postopkov po tem zakonu in po zakonu, ki ureja davčni postopek, ko so dani razlogi za sum, da je bilo storjeno dejanje, s katerim so bili kršeni predpisi o obdavčenju ali drugi predpisi iz pristojnosti finančne uprave. Dejanja in ukrepi finančne preiskave se izvajajo zaradi preprečevanja, preiskovanja in odkrivanja najtežjih kršitev predpisov o obdavčenju in drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave. Finančna preiskava se lahko uvede tudi zaradi izvajanja dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčni postopek, za zagotovitev medsebojne pomoči organom EU, držav članic EU in tretjih držav. Najtežje kršitve predpisov o obdavčenju ali drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave so ravnanja ali dejanja

davčnih zavezancev in drugih oseb ali institucij, s katerimi je lahko resno ogrožen finančni interes oziroma interes varstva in varnosti Republike Slovenije oziroma EU.

(2) Finančna preiskava se začne z izdajo naloga za preiskavo, v katerem se navedejo okoliščine, iz katerih izhajajo razlogi za sum, dejanja in ukrepe, ki naj se izvedejo, in okoliščine, ki naj se v finančni preiskavi raziščejo, oziroma krog subjektov, ki se finančno preiskujejo.

(3) Uradna oseba, ki vodi finančno preiskavo, lahko drugi uradni osebi naloži opravljanje posameznih dejanj.

(4) Če so dani razlogi za sum o premalo obračunanih obveznih dajatvah ali obstoju drugih nepravilnosti iz pristojnosti finančne uprave, se v okviru finančne preiskave lahko opravi inšpekcijski nadzor, ki se začne, ko inšpektor opravi kakršno koli dejanje zaradi opravljanja inšpekcijskega nadzora.

(5) Uradna oseba po opravljeni finančni preiskavi sestavi zaključno preiskovalno poročilo, v katerem opiše ugotovitve finančne preiskave.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

93. člen

(prehodna določba v zvezi organizacijo finančne uprave)

Ne glede na prvi odstavek 9. člena tega zakona se do 1. januarja 2015 za finančne urade štejejo dosednji davčni in carinski uradi, katerih naloge, krajevna pristojnost, območje in sedež so določeni v aktu iz drugega odstavka 9. člena.

94. člen

(prenehanje veljavnosti 71. člena, 4. točke 127. člena in 131. člen ZDavP-2)

V Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12 in 94/12) se 71. člen, 4. točka drugega odstavka 127. člena in 131. člen črtajo.

95. člen

(končanje postopkov carinskih preiskav)

Carinske preiskave, začete pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po Zakonu o carinski službi (Uradni list RS, št. 103/04 - uradno prečiščeno besedilo, 113/05 - ZJU-B, 40/09, 9/11 in 96/12 - ZPIZ-2).

96. člen

(prenehanje veljavnosti zakonov in podzakonskih predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati Zakon o carinski službi (Uradni list RS, št. 56/99, 52/02 - ZDU-1, 110/02 - ZGO-1, 57/04, 103/04 - uradno prečiščeno besedilo, 113/05 - ZJU-B, 40/09, 9/11 in 96/12 - ZPIZ-2) in Zakon o davčni službi (Uradni list RS, št. 57/04, 139/04, 17/05 - uradno prečiščeno besedilo, 59/05 Odl.US: U-I-108/05-19, 114/06, 1/07 - uradno prečiščeno besedilo, 40/09 in 33/11).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati tudi:

- Pravilnik o službeni izkaznici in znački davčnega inšpektorja in davčnega izterjevalca (Uradni list RS, št. 140/04, 33/05 in 109/12),
- Uredba o določitvi davčnih uradov Davčne uprave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 142/04, 4/05, 120/05, 63/08, 51/10 in 109/12),
- Pravilnik o vsebini in načinu opravljanja posebnega strokovnega izpita za davčnega inšpektorja in davčnega izterjevalca v Davčni upravi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 142/04),

- Pravilnik o vodenju in vzdrževanju davčnega registra (Uradni list RS, št. 31/05, 120/07 in 31/10),
- Pravilnik o obliki in načinu vodenja knjigovodskih evidenc v Davčni upravi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 66/05),
- Pravilnik o določitvi dejavnosti uslužbencev davčne uprave, ki so nezdružljive z nalogami davčne službe (Uradni list RS, št. 73/05),
- Pravilnik o vpogledu v davčne evidence (Uradni list RS, št. 84/05),
- Pravilnik o vodenju evidence o davčnih preiskavah (Uradni list RS, št. 84/05),
- Uredba o določitvi višine deleža, ki pripada državnemu proračunu za pokrivanje stroškov Davčne uprave Republike Slovenije v letu 2005 iz naslova pobiranja davkov in drugih obveznih dajatev (Uradni list RS, št. 103/05),
- Pravilnik o evidenci o vodenju postopkov davčnega nadzora (Uradni list RS, št. 10/06),
- Pravilnik o izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju pooblaščenih uradnih oseb v Davčni upravi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 34/06),
- Pravilnik o vodenju evidence o davkih (Uradni list RS, št. 109/06),
- Uredba o obliki in barvi zastave in znaka davčne službe ter njuni uporabi (Uradni list RS, št. 71/07),
- Pravilnik o načinu poveritve opravljanja nalog davčne izvršbe zunanjim izvajalcem (Uradni list RS, št. 119/07),
- Pravilnik o vsebini in načinu opravljanja strokovnega izpita iz davčnega postopka kot posebnega upravnega postopka (Uradni list RS, št. 119/07 in 103/10),
- Pravilnik o evidenci o kršitvah davčnih in drugih predpisov, za izvajanje katerih je pristojna davčna služba, in o ravnanju s podatki, ki so izločeni iz evidence (Uradni list RS, št. 62/09),
- Odredba o uporabi znaka davčne službe na službenih avtomobilih (Uradni list RS, št. 98/09),
- Pravilnik o varstvu pri delu v Carinski upravi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 67/00 in 42/03),
- Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščenih uradnih oseb carinske službe (Uradni list RS, št. 81/00 in 4/01- popravek),
- Pravilnik o strokovnem izpitu in izobraževanju delavcev carinske službe (Uradni list RS, št. 97/00 in 57/05),
- Pravilnik o nošenju in uporabi orožja v carinski službi (Uradni list RS, št. 111/00),
- Pravilnik o priznanjih in nagradah v carinski službi (Uradni list RS, št. 72/01),
- Pravilnik o postopku, po katerem pooblaščen uradni osebe carinske službe ustavljajo prevozna sredstva v cestnem in vodnem prometu (Uradni list RS, št. 76/01 in 67/07),
- Uredba o določitvi carinskih uradov v Republiki Sloveniji, njihovem sedežu in krajevni pristojnosti (Uradni list RS, št. 45/04, 96/05, 120/05, 66/06, 31/08, 48/09, 42/10, 63/10, 71/11, 90/11 in 2/13),
- Pravilnik o reševanju pritožb v carinski službi (Uradni list RS, št. 40/05),
- Uredba o obliki in barvi zastave in znaka carinske službe ter njuni uporabi (Uradni list RS, št. 64/06),
- Pravilnik o uporabi prisilnih sredstev v carinski službi (Uradni list RS, št. 98/06)
- Pravilnik o pogojih za opravljanje del zunaj Carinske uprave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 10/07),
- Uredba o določitvi izpostav, kot notranjih organizacijskih enot carinske službe v Republiki Sloveniji, in njihovem delovnem področju (Uradni list RS, št. 44/07, 23/08, 119/08, 16/09, 96/09, 30/11 in 75/11),
- Uredba o barvi in oznakah službene obleke v carinski službi (Uradni list RS, št. 31/10),
- Pravilnik o službeni obleki delavcev carinske službe (Uradni list RS, št. 62/10),
- Uredba o primerih in pogojih, v katerih pooblaščen uradni osebe carinske službe opravljajo naloge službe v civilni obleki (Uradni list RS, št. 89/10),
- Pravilnik o načinu izvajanja pooblastil pooblaščenih uradnih oseb carinske službe (Uradni list RS, št. 109/10),
- Odredba o določitvi organizacijskih enot carinske službe v Republiki Sloveniji, prek katerih se lahko uvaža in izvaža določeno blago (Uradni list RS, št. 17/08).

(3) Zakona iz prvega odstavka tega člena in podzakonski predpisi iz drugega odstavka tega člena se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona.

97. člen

(prenos pravic, obveznosti in premoženja)

(1) Vse pravice in obveznosti Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije preidejo na finančno upravo.

(2) Finančna uprava prevzame tudi vsa finančna sredstva, premično in nepremično premoženje, ki ju upravljata Carinska uprava Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije.

98. člen

(prevzem zaposlenih)

Finančna uprava prevzame vse javne uslužbence, zaposlene v Carinski upravi Republike Slovenije in Davčni upravi Republike Slovenije.

99. člen

(dokumentarno in arhivsko gradivo)

Finančna uprava z dnem ukinitve Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije prevzame dokumentarno in arhivsko gradivo Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije.

100. člen

(imenovanje predstojnika)

Vlada v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona, vendar najpozneje do 1. maja 2013, imenuje vršilca dolžnosti predstojnika. Vršilec dolžnosti je imenovan do imenovanja predstojnika po izvedenem natečajnem postopku, vendar največ za šest mesecev.

101. člen

(uporaba obstoječih tiskovin)

Finančna uprava do porabe uporablja obstoječe tiskovine Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije.

102. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. julija 2013.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen opredeljuje vsebino, ki jo ureja predlog Zakona o finančni upravi (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona). Vsebina urejanja se nanaša na opredelitev načel delovanja nove finančne uprave, njeno organizacijo, naloge in pooblastila, pravice in obveznosti javnih uslužbencev ter morebitna druga vprašanja.

K 2. členu

S členom se natančneje opredelijo posamezni pojmi, uporabljeni v besedilu predloga zakona. Zaradi konsistence in sistematike izrazov, uporabljenih v predpisih, za izvajanje katerih bo pristojna nova finančna uprava, ter določitve skupnega (enotnega) izraza za nekatere pojme, za katere so v veljavnih predpisih (Zakon o davčni službi (v nadaljnjem besedilu: ZDS-1) in Zakon o carinski službi (v nadaljnjem besedilu: ZCS-1)) uporabljeni drugačni izrazi, se predlagajo novi izrazi, pri opredelitvi katerih se upošteva načelo jasnosti in določnosti (lex certa).

Tako pojem obvezna dajatev vključuje pojem davka, ki ga zakon, ki ureja davčni postopek, opredeli kot vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna EU ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti, ki ne pomeni plačila za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju in podzakonskih aktov, izdanih na njihovi podlagi (davek je na primer: dohodnina, davek od dohodkov pravnih oseb, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča itd.), in se nanaša tudi na uvozne in izvozne dajatve, prispevke za socialno varnost, nadomestila, intervencijske in druge ukrepe, ki so del financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, kakor tudi pripadajoče dajatve tem dajatvam in druge dajatve, ki so s posebnim predpisom predpisane kot splošne obvezne. Slednje so na primer: pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, obveznosti za kritje stroškov za redno delovanje in vzdrževanje skupnih objektov in naprav na melioracijskih območjih, okoljske dajatve itd. Pojem obvezna dajatev vključuje tudi koncesijske dajatve, za nadzor nad pobiranjem katerih je pristojna finančna uprava.

Vse druge obveznosti, za pobiranje katerih je pristojna finančna uprava, pa so opredeljene kot druge denarne nedavčne obveznosti.

Pobiranje ima isti pomen kot v zakonu, ki ureja davčni postopek, in sicer se nanaša na vse naloge državnih in drugih organov, pristojnih za pobiranje davkov, pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezanca za davek, vključno z ugotavljanjem kršitev zakonov o obdavčenju, kar pomeni, da se nanaša na obračunavanje, odmero, plačevanje, vračilo, nadzor in izvršbo oziroma vključuje vse dejavnosti davčnega organa kakor tudi zavezancev v zvezi z izpolnitvijo davčne obveznosti.

V skladu z ZDS-1, Zakonom o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2), ZCS-1 in tudi drugimi zakoni opravljata službi različne vrste nadzorov, zato se s predlogom zakona za vse oblike nadzorov, ki jih bo opravljala finančna uprava, določa skupni pojem – finančni nadzor.

Davčna uprava Republike Slovenije v skladu z ZDavP-2 opravlja davčne preiskave, Carinska uprava Republike Slovenije pa v skladu z ZCS-1 carinske preiskave. Instituta vsebinsko nista popolnoma enaka, zato se s predlogom zakona zanju uvajata enotni izraz – finančna preiskava, in enotna opredelitev, in sicer pomeni finančna preiskava izvajanje dejanj in ukrepov z namenom, da se preprečijo, raziščejo in odkrijejo kršitve predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava, če obstajajo razlogi za sum, da je bilo storjeno

dejanje, s katerim so bili kršeni ti predpisi ali zaradi zagotovitve medsebojne upravne pomoči organom EU, držav članic EU in tretjih držav.

Davčni organ (konkretnije Carinska uprava Republike Slovenije) po veljavni zakonodaji ne opravlja samo davčne izvršbe, temveč tudi izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti, in sicer po zakonu, ki ureja upravni postopek, zakonu, ki ureja sodne takse, zakonu, ki ureja upravne takse, zakonu, ki ureja prekrške itd. To je ena izmed t. i. nedavčnih nalog davčnega organa, zato se določi, da se pojem izvršba nanaša na davčno izvršbo in izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti.

Zakon, ki ureja upravni postopek, je osnovni procesni zakon na upravnem področju in ta na splošni ravni določa, kdo je lahko stranka v postopku. Davčni postopek je v skladu z ZDavP-2 posebni upravni postopek, ki za stranke v davčnem postopku uporablja izraz zavezanci za davek. Zavezanci za davek so stranke, lastne davčnemu postopku, zato se podobni pojem uporabi tudi v predlogu zakona, in sicer tudi za primere t. i. nedavčnih postopkov, kot so na primer: postopek po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanje na črno itd.

K 3. členu

Kot zunanja prepoznavna znaka novega organa določa predlog zakona zastavo in znak, katerih obliko, barvo in uporabo določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada). Z uporabo zastave in znaka se dosežeta prepoznavnost in enotno predstavljanje finančne uprave notranjemu in zunanjemu okolju.

K 4. členu

S tem načelom se poudarja pomen družbenega zavedanja o pomenu prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti. Pravilno in pravočasno izpolnjevanje obveznosti se opredeli kot državljanska vrednota, za uresničitev katere finančna uprava daje zavezancem pojasnila v zvezi z izpolnjevanjem njihovih obveznosti in jih pravočasno ter primerno obvešča o vsebini veljavnih predpisov, za izvajanje katerih je pristojna finančna uprava. Finančna uprava mora vzpostaviti sistem obveščanja zavezancev, tako da bodo informacije lahko dostopne, pregledne, natančne, popolne in zanesljive. Sama objava informacij mora biti taka, da zagotavlja smotrno urejene, razvrščene in predstavljene informacije v obliki in vsebini, ki imajo za uporabnike praktično vrednost glede na njihove dejanske potrebe.

K 5. členu

Že Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljnjem besedilu: ZDIJZ) zavezuje organe javnega sektorja k dajanju informacij javnega značaja.

S tem načelom se zavezancem in javnosti dodatno zagotavlja, da se javno seznanijo z učinki delovanja finančne uprave. Načelo ni kršeno, če se zaradi zaupnosti narave določeni podatki ne objavljajo (varovanje podatkov, ki so davčna tajnost, varovanje osebnih podatkov, poslovnih skrivnosti in drugih varovanih podatkov, katerih varovanje določajo posebni predpisi).

Finančna uprava se zavezuje k javni objavi letnega poročila o opravljanju nalog.

K 6. členu

Načelo preglednosti in predvidljivosti pomeni, da je delovanje finančne uprave pregledno in predvidljivo. S tem načelom se zagotavljata pravna varnost zavezancev in enotno ter konsistentno delovanje finančne uprave.

Preglednost se zagotavlja z omogočanjem dostopa do informacij javnega značaja, tudi proaktivno, med drugim z določitvijo ciljev finančne uprave. Zastavljene cilje finančna uprava opredeli v strateških dokumentih, ki jih javno objavi.

Predvidljivost zahteva, da mora biti delovanje finančne uprave vnaprej jasno določeno in pričakovano in se uresničuje z upoštevanjem načela gotovosti, seznanjenosti in pomoči ter pravico obveščanja in zavezujočo informacijo, ki so urejeni v ZDavP-2. Finančna uprava zagotavlja predvidljivost tudi z objavami pojasnil, razlag in odgovorov na značilna in pogosta

vprašanja zavezancev ter davčne prakse v zvezi z njimi.

K 7. členu

Načelo gospodarnosti in učinkovitosti zavezuje finančno upravo, da ravna gospodarno in učinkovito, tako da sta s čim manjšimi stroški omogočena najugodnejši rezultat ter doseganje zastavljenih ciljev. Gospodarnost se nanaša na doseganje danega učinka z najmanjšim obsegom sredstev, učinkovitost pa na učinkovito porabo danih sredstev za doseg najboljših učinkov.

Vzpostavitev sistema kakovosti v finančni upravi je dolgoročen postopek, ki sta ga Carinska uprava Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije začeli že z uvajanjem sistemov kakovosti v skladu s standardi ISO, oblikovanjem modela poslovne odličnosti in uporabe skupnega okvira za organizacije v javnem sektorju.

Z učinkovitim upravljanjem kadrovskih virov si bo finančna uprava prizadevala za zavestno, načrtno, sistematično in racionalno ravnanje z uslužbenci pri delu. Sistem bo vzpostavljen tako, da bo temeljil na izbiri po merilih strokovne usposobljenosti in spodbujal k nadpovprečni delovni uspešnosti.

Finančna uprava za zagotavljanje učinkovitega upravljanja finančnih in materialnih virov sprejema različne ukrepe, ki znižujejo stroške finančne uprave in stroške zavezancev. V ta namen tudi predlaga ukrepe za odpravo administrativnih ovir.

Finančna uprava zaradi ugotavljanja učinkovitosti pobiranja določi jasne in merljive cilje ter kazalnike uspešnosti.

Načelo učinkovitosti zagotavlja finančna uprava s tem, da na strateški ravni upravlja tveganja pri izpolnjevanju davčnih obveznosti. Zaradi nenehnih zahtev po večji učinkovitosti pri pobiranju dajatev, omejenih virov, dodeljevanja novih nalog in s tem povezanih tveganj pri poslovanju finančna uprava z upravljanjem tveganj zavezance učinkovito spodbuja k prostovoljnemu izpolnjevanju davčnih obveznosti, zmanjševanju izogibanja davkom ter usklajevanju in spremljanju razvoja in izvajanja strategij na vseh ključnih področjih in v vseh fazah izpolnjevanja davčnih obveznosti. Učinkovito obvladovanje tveganj prinaša koristi tudi zavezancem, saj lahko zavezanci, ki poslujejo pregledno, pričakujejo večjo pripravljenost za sodelovanje, zavezanci s precejšnjim tveganjem pa so strožje nadzirani in se proti njim strožje ukrepa.

K 8. členu

Notranji nadzor vključuje sistem finančnega in organizacijskega poslovanja in notranjih kontrol ter stalnega preverjanja tega sistema. Notranji nadzor mora zagotoviti, da finančno in organizacijsko poslovanje in sistem notranjih kontrol delujeta v skladu z načeli zakonitosti, preglednosti, gospodarnosti in učinkovitosti. Notranji nadzor naj bi finančni upravi zagotovil boljše obvladovanje tveganj, lažje doseganje zastavljenih ciljev in doseganje želene ravni kakovosti.

K 9. členu

Finančna uprava bo naloge opravljala kot organ v sestavi ministrstva, pristojnega za finance. Zakon, ki ureja državno upravo, določa, da se organ v sestavi ministrstva ustanovi za opravljanje posebnih strokovnih nalog, izvršilnih in razvojnih upravnih nalog, nalog inšpekcijskega in drugega nadzora ter nalog na področju javnih služb, če se s tem zagotovita večja učinkovitost in kakovost pri opravljanju nalog oziroma če je zaradi narave nalog ali delovnega področja treba zagotoviti večjo stopnjo strokovne samostojnosti pri opravljanju nalog.

Organ v sestavi bo ustanovljen s spremembo uredbe, ki določa organe v sestavi ministrstev.

Ne glede na to, da skupna merila za notranjo organizacijo v organih državne uprave ureja Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, predlog zakona določa okvir notranje organiziranosti organa, in

sicer temeljne notranje organizacijske enote, ki bodo Generalni finančni urad, finančni uradi in druge notranje organizacijske enote.

Notranja organizacija organov državne uprave mora biti prilagojena poslanstvu in nalogam organa ter poslovnim postopkom v organu. Zagotavljati mora strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno opravljanje nalog, učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog, usmerjenost organa k uporabnikom njegovih storitev in učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami.

Krajevna pristojnost, območje in sedež Generalnega finančnega urada ter finančnih uradov in njihove naloge, določene v okviru nalog finančne uprave (12. člen predloga zakona), se uredijo v uredbi.

K 10. členu

S predlogom zakona se določa podlaga za ustanovitev Finančne policije, ki bo delovala v organizacijski enoti Generalnega finančnega urada, pristojne za opravljanje finančnega nadzora.

Zapletenost davčne in carinske zakonodaje, globalizacija in s tem mednarodna vpetost delovanja davčnih zavezancev in drugih subjektov, pa tudi neugodne gospodarske razmere so dejavniki, ki povečujejo tveganja za razvoj novih shem oziroma načinov za izogibanje in utajevanje obveznih dajatev in drugih kaznivih ravnanj, povezanih z zlorabo davčnih in carinskih predpisov. Zaradi omejevanja obravnavanih tveganj bo v novi finančni upravi organizirana posebna centralizirana enota, specializirana za nadzor najzahtevnejših primerov davčnih in carinskih utaj oziroma finančnih nepravilnosti. Pri načrtovanju organiziranosti obravnavanega področja dela finančne uprave sta upoštevana tudi praksa tujih primerljivih služb in način dela Nacionalnega preiskovalnega urada. Tako bo Finančna policija ob Nacionalnem preiskovalnem uradu, ki je specializirana kriminalistična preiskovalna enota Uprave kriminalistične policije pri Generalni policijski upravi, ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja zahtevnih kaznivih dejanj, zlasti s področij gospodarstva, korupcije in organiziranega kriminala, ki zahtevajo posebno usposobljenost, organiziranost in opremljenost kriminalističnih preiskovalcev ali posebej usmerjeno delovanje državnih organov in institucij za davke, carino, finančno poslovanje, vrednostne papirje, varstvo konkurence, preprečevanje pranja denarja, preprečevanje korupcije, prepovedanih drog in inšpekcijski nadzor, preiskovala najtežje kršitve predpisov s področja obdavčenja.

Finančna policija bo specializirana finančna preiskovalna enota, ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja najtežjih kršitev predpisov o obdavčenju ali drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave, s katerimi je lahko resno ogrožen finančni interes oziroma interes varstva in varnosti Republike Slovenije oziroma EU. Pri opravljanju svojih nalog Finančna policija, ki je samostojna, izvršuje pooblastila, določena v tem zakonu.

Zaradi umeščenosti v organizacijsko enoto finančne uprave, pristojno za načrtovanje in usmerjanje finančnega nadzora, bo imela Finančna policija zagotovljeno tudi ustrezno podporo za svoje delovanje, splošno, vsebinsko in analitično. Pomembno je tudi, da bo zaradi združitve služb finančne uprave v Generalnem finančnem uradu omogočeno hitro usklajevanje dejavnosti mobilnih oddelkov, ki bodo lahko zagotovili pomoč Finančni policiji. Taka organiziranost bo pomembno prispevala k učinkovitosti pri zatiranju najhujših kršitev pri izogibanju plačevanju davkov vseh vrst ter zagotovila učinkovitejše pobiranje dajatev na primarni ravni.

K 11. členu

Predlog člena ureja prenos pooblastil za vodenje postopkov, na podlagi katerega lahko predstojnik finančne uprave, to je generalni direktor, pooblasti direktorja finančnega urada za odločanje (pooblastilo za odločanje vključuje tudi pooblastilo za vodenje postopka), ta pa lahko pooblasti uradno osebo, zaposleno v finančnem uradu za vodenje postopka.

Zakon o splošnem upravnem postopku v 28. členu določa, da v upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisi o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Predstojnik pa

lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz posamezne vrste zadev.

Predlog zakona sledi določbam Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZUP) o prenosu pooblastil za odločanje predstojnika organa, zaradi posebnosti organizacije finančne uprave pa se predlogom zakona uredi še prenos pooblastil za vodenje direktorja finančnega urada, ki ga je predhodno predstojnik organa pooblastil za odločanje.

Predlog člena ne spreminja veljavnih določb o pooblastilih za odločanje inšpektorja. ZUP določa, da ima inšpektor že po zakonu pooblastilo za odločanje v upravnih zadevah. To pooblastilo mu daje Zakon o inšpekcijskem nadzoru.

K 12. členu

Določitev nalog organa je njegov najpomembnejši opredelilni element oziroma njegovo bistvo. Pri določitvi obsega nalog združenega organa se izhaja iz obstoječih nalog davčnega in carinskega organa, določenih z ZDS-1, ZCS-1 in ZDavP-2.

Predlog člena določa naloge finančne uprave, ki vključujejo temeljne naloge (davčno-carinske naloge), naloge v zvezi z delovanjem finančne uprave (splošne organizacijske, na primer kadrovske in računovodske naloge) in t. i. nedavčne naloge (izvršba terjatev denarnih nedavčnih obveznosti).

Osnovno poslanstvo finančne uprave oziroma njena temeljna naloga je pobiranje obveznih dajatev. Izvedba te naloge se nanaša na vse dejavnosti v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezancev (vključno z ugotavljanjem kršitev), opravlja pa se v skladu z zakoni, ki urejajo obdavčenje in postopek v zvezi z obdavčenjem. Poleg osnovne naloge pa bo finančna uprava opravljala tudi številne druge naloge, ki so povezane z njeno temeljno nalogo (npr.: zbiranje statističnih podatkov o blagovni menjavi, upravno sodelovanje z organi EU itd.), držav članic EU in tretjih držav ali jih določajo drugi zakoni in podzakonski predpisi (npr. izterjava sodnih taks, nadzor po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, hramba po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora, nadzor nad prirejanjem iger na srečo itd.).

Nadalje bo finančna uprava odgovorna za izvajanje predpisov EU in mednarodnih pogodb, ki zavezujejo Republiko Slovenijo z delovnega področja finančne uprave. Ta naloga se nanaša predvsem na sodelovanje in izmenjavo podatkov z organi EU, pristojnimi organi držav članic EU in pristojnimi organi drugih držav ter na sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in strokovnimi združenji.

Poleg navedenih nalog bo finančna uprava opravljala tudi finančni nadzor (na primer: nadzor nad izvajanjem zakonov o obdavčenju, nadzor nad prijavo vnosa in iznosa gotovine na območje ali z območja EU, nadzor nad prirejanjem iger na srečo ter nadzor nad vnosom, iznosom in tranzitom blaga, za katero so predpisani posebni ukrepi zaradi interesov varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, varstva okolja, varovanja kulturne dediščine ter varstva intelektualne lastnine) in finančne preiskave.

Pri pobiranju obveznih dajatev opravlja davčno izvršbo, poleg tega pa opravlja tudi izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti. Davčni organ (konkretnije Carinska uprava Republike Slovenije) po veljavni zakonodaji ne opravlja samo davčne izvršbe, temveč tudi izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti, in sicer po zakonu, ki ureja upravni postopek, zakonu, ki ureja sodne takse, zakonu, ki ureja upravne takse, zakonu, ki ureja prekrške itd. To je ena izmed t. i. nedavčnih nalog davčnega organa, zato se določi, da se pojem izvršba nanaša na davčno izvršbo in izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti.

Finančna uprava bo odločala v davčnem postopku kot posebnem upravnem postopku, drugih upravnih postopkih (na primer: po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno) in postopkih o prekrških.

Naloga finančne uprave bo sklepanje vnaprejšnjih cenovnih sporazumov (APA). APA je

sporazum, ki pred nastankom povezanih transakcij določa ustrezen skupek meril (na primer metodo, primerljivost in ustrezne prilagoditve) za ugotavljanje transfernih cen za omenjene transakcije za fiksno obdobje vnaprej. Postopek za sklenitev APA se začne na pobudo davčnega zavezanca, čemur sledijo pogajanja med davčnim zavezancem in davčnim organom (enostranska APA) ali med predstavniki ene ali več držav (dvostranska oziroma večstranska APA).

Naloga finančne uprave bo tudi sklepanje sporazumov z zavezanci zaradi spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora. S sklenitvijo sporazuma o sodelovanju obe strani izrazita pripravljenost, da se vzpostavi sodelovanje, ki temelji na preglednosti, razumevanju in zaupanju. Namen sodelovanja je zagotoviti vpogled v sedanja in prihodnja davčna tveganja zavezanca za davek ter odzivno oblikovati stališča v okviru zakonskih in podzakonskih predpisov in sodne praks. Sodobni razvoj služb, ki nadzirajo pobiranje javnih dajatev, je vzpostavljanje partnerskega odnosa z zavezanci za plačilo javnih dajatev. Pomemben del razvoja takega partnerskega odnosa je tudi prenos sistematičnih nalog nadzora na same zavezance. Ti so zainteresirani, da se postopki internega nadzora, ki ga izvajajo zaradi pravil korporativnega upravljanja, uporabijo tudi za nadzor nad pravilnostjo obračunavanja in plačevanja obveznih dajatev. Na ta način se zmanjšajo stroški, povezani z izpolnjevanjem davčnih obveznosti, pri zavezancu in tudi pri davčnem organu, saj se sistematični nadzori oziroma oblike nadzora lahko opravijo pri samem zavezancu. Možnost dogovora med finančno upravo in zavezancem pozitivno vpliva na davčno kulturo, obseg prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zniževanje administrativnih stroškov pri zavezancih.

Zavezanci v skladu s podpisanim dogovorom o sodelovanju davčno upravo obveščajo o okoliščinah svojega poslovanja, iz katerih izhaja oziroma bi lahko izhajalo davčno tveganje, dejavnosti davčnega organa pa se osredotočijo na oblikovanje stališč do uporabe veljavnih predpisov in preverjanje notranjih kontrol zavezanca, s katerimi zagotavlja izpolnjevanje zakonsko določenih davčnih obveznosti.

Finančna uprava bo zbiralala, preverjala, analizirala, hranila statistične podatke o blagovni menjavi z državami članicami EU in posredovala te podatke organu, pristojnemu za državno statistiko.

Sodelovanje ne vpliva na pravice in obveznosti davčnih zavezancev in davčnega organa.

Finančna uprava bo tudi proučevala in analizirala delovanje in ukrepe sistema obveznih dajatev ter dajala pobude za reševanje zadev s tega področja, zbiralala statistične podatke o blagovni menjavi med državami članicami EU in izvajala ukrepe zunanje trgovinske in skupne kmetijske politike.

Finančna uprava bo hranila, prodajala in uničevala zaseženo, odvzeto, odstopljeno ali najdeno blago in nadzirala uničenje blaga.

V zvezi z izvrševanjem pooblastil, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, bo finančna uprava obravnavala pripombe o domnevni kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri opravljanju njenih nalog.

Finančna uprava bo načrtovala, upravljala in razvijala informacijski, telekomunikacijski sistem in sistem za elektronsko poslovanje, izvajala programe za kadrovske, strokovne in tehnične razvoj finančne uprave, pripravljala, organizirala in izvajala programe za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje uslužbencev finančne uprave, skrbela za obveščanje javnosti o delu finančne uprave, objavljala rezultate dela v letnem poročilu, trajno spremljala izvajanje predpisov s presojo posledic z vnaprej določenimi merili, spremljala in nadzirala prejeto državno pomoč.

Finančna uprava bo opravljala naloge v skladu z zakonom, ki bo urejal delovanje finančne uprave, zakoni, ki urejajo obdavčenje in postopek v zvezi z obdavčenjem, zakonom, ki ureja

inšpekcijski nadzor, zakonom, ki ureja prirejanje iger na srečo, ter drugimi predpisi in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

K 13. členu

Člen določa, da bo Generalni finančni urad opravljal nadzor nad delom notranjih organizacijskih enot.

Kadar se nadzor finančnih uradov v skladu z zakonom opravlja pri zavezancu, se zavezanec pred začetkom opravljanja nadzora seznani, da je to nadzor nad delom finančnih uradov pri zavezancih.

Če Generalni finančni urad ugotovi, da finančni urad ne opravlja nalog oziroma jih ne opravlja pravilno ali pravočasno, mora na to opozoriti direktorja finančnega urada in mu naložiti, da zagotovi opravljanje njegovih nalog oziroma da odpravi nepravilnosti v roku, ki mu ga določi.

K 14. členu

Predlog člena daje uradnim osebam splošno podlago za izvrševanje pooblastil, in sicer določa, da imajo uradne osebe za opravljanje nalog finančne uprave pooblastila, določena pri nalogah delovnega mesta, za katero so sklenile pogodbo o zaposlitvi, pooblastila, določena z zakonom, predpisi EU in mednarodnimi pogodbami.

Uradne osebe lahko opravljajo svoje naloge na območju Republike Slovenije. Če bo narava delovnega mesta zahtevala opravljanje dela na celotnem območju Republike Slovenije, bo že pogodba o zaposlitvi določala, da je kraj opravljanja dela celotno območje Republike Slovenije.

V aktu o sistemizaciji bo podrobneje določeno, katera konkretna dela in naloge bo opravljala posamezna uradna oseba na določenem delovnem mestu.

Pooblaščenec uradne osebe opravljajo naloge finančne uprave v uniformi ali civilni obleki in se izkažejo s službeno izkaznico, razen kadar opravljajo naloge v uniformi. Ne glede na splošno pravilo pa se določi, da se mora pooblaščenec uradna oseba legitimirati s službeno izkaznico, če oseba, zoper katero se izvaja pooblastilo, to zahteva.

K 15. členu

Predlog člena določa pooblastila, ki jih lahko pri opravljanju nalog izvršuje uradna oseba. Vsa pooblastila uradnih oseb so zaradi preglednosti določena v enem členu, vsebina posameznega pooblastila pa je natančneje določena v nadaljnjih členih.

Akt o sistemizaciji bo določil naloge uradne osebe na določenem delovnem mestu in pooblastila za opravljanje teh nalog.

K 16. členu

Ugotavljanje identitete zavezanca je pooblastilo, s katerim uradna oseba ugotavlja, ali je identificirana oseba resnično oseba, za katero se predstavlja oziroma da pridobi podatke o zavezancu.

Pooblastilo zajema preverjanje identitete fizičnih oseb in preverjanje pravnega statusa drugih zavezancev, torej pravnih oseb, samostojnih podjetnikov, oseb, ki samostojno opravljajo dejavnost ali imajo kakšen drug status v pravnem prometu. Uradna oseba lahko ugotavlja identiteto pri opravljanju vseh nalog. Pooblastilo zagotavlja, da se določeni ukrepi, kot na primer plačilni nalog, dejansko izrečejo pravi osebi.

Osebe dokazujejo svojo identiteto praviloma z uradnim identifikacijskim dokumentom, ki ga je izdal državni organ, uradna oseba listino pogleda in primerja ter preveri podatke v zbirkah osebnih podatkov. Podobno velja tudi za preverjanje pravnega statusa zavezanca, ko se preverijo vse listine, ki dokazujejo njegov status kakor tudi evidence.

K 17. členu

Pooblastilo, določeno v tem členu, omogoča uradnim osebam, da od zavezancev pridobivajo podatke, potrebne za uspešno opravljanje nalog finančne uprave. Uradna oseba sme zahtevati predložitev podatkov od oseb, ki s temi podatki razpolagajo.

Potreba po posebnem normiranju pridobivanja podatkov izhaja iz tega, da materialni predpisi, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava, ne vsebujejo določb o pridobivanju podatkov.

Uradna oseba osebo, od katere pridobiva podatke, seznani, da ima pravico do anonimnosti, razen ko uradna oseba pridobiva podatke po določbah zakona, ki ureja postopek o prekrških.

Uradna oseba sme pridobivati podatke od osebe neposredno na kraju dogodka, v službenih prostorih, na delovnem mestu osebe, v prostorih, v katerih ta oseba opravlja dejavnost, ali na drugem primernem kraju.

K 18. členu

Pooblastilo, določeno v tem členu, omogoča uradnim osebam, da od zavezancev pridobivajo podatke, potrebne za uspešno opravljanje nalog finančne uprave. Uradna oseba sme zahtevati predložitev podatkov in dokumentov od oseb, ki s temi podatki in dokumenti razpolagajo.

Potreba po posebnem normiranju pridobivanja podatkov izhaja iz tega, da vsi materialni predpisi, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava, ne vsebujejo določb o pridobivanju podatkov.

Uradna oseba sme zahtevati od osebe, ki mora sporočiti podatke in predložiti dokumente, da ji v določenem roku in na določenem kraju sporoči kateri koli podatek ali predloži dokument, potreben za opravljanje nalog finančne uprave, ne glede na obliko, v kateri je. Oseba na zahtevo uradne osebe sporoči tudi podatke o osebi, pooblaščenici za opravljanje poslov, pri opravljanju katerih naj bi bila storjena kršitev predpisov.

Uradna oseba zahteva podatke in dokumente praviloma ustno. V zahtevi mora navesti kraj in rok sporočitve podatkov in predložitve dokumentov ter opozoriti zavezanca, da bo ob nesporočitvi zahtevanih podatkov oziroma nepredložitvi dokumentov storil prekršek.

Uradna oseba sme podatke in dokumente zahtevati tudi od vsake druge osebe, ki ni zavezanec, je pa posredno ali neposredno udeležena v poslu, ali vsake druge osebe, ki z zahtevanimi dokumenti razpolaga ali bi te dokumente morala imeti.

Uradna oseba sme podatke in dokumente tudi pregledati in kopirati. Pregledati sme tudi dokumente drugih oseb, ki so pri osebi, pri kateri se opravljajo naloge finančne uprave.

Kadar se podatki elektronsko obdelujejo, sme uradna oseba zahtevati njihovo pisno obliko, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko.

Uradna oseba sme razmnožiti avdiovizualne zapise in druge dokumente.

Kadar uradna oseba kopira dokument, mora vsako kopijo vidno označiti z oznako, da je to kopija, ter datumom kopiranja. Kadar uradna oseba pri opravljanju nalog zahteva kopijo podatkov v elektronski obliki ali sama kopira podatke v elektronski obliki, se podatki v elektronski obliki zavarujejo tako, da se shranijo na drug ustrezen nosilec podatkov, tako da se ohranijo verodostojnost in celovitost podatkov ter možnost njihove uporabe v nadaljnjem postopku ali se izdelava verodostojna kopija celotnega nosilca podatkov, pri čemer se zagotovi celovitost kopije teh podatkov.

Tako sme uradna oseba pregledati tudi listine, ki spremljajo blago na poti oziroma pri prevozu, poslovne knjige in evidence, pogodbe, poslovne listine ter drugo poslovno dokumentacijo, evidence o zaposlenih, njihovem številu, pogodbah in dohodkih.

K 19. členu

Za učinkovito opravljanje nalog finančne uprave ji je treba zagotoviti dostop in kopiranje

podatkov v elektronski obliki.

Uradna oseba lahko kopira podatke v elektronski obliki in izdela ali zahteva izdelavo verodostojne kopije celotnega nosilca podatkov ter zahteva šifrirne ključe ali šifrirna gesla, če so potrebna za dostop do podatkov ali njihovo berljivost, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov. Pri kopiranju in izdelavi verodostojne kopije elektronskih podatkov mora uradna oseba spoštovati ustavno pravico varstva tajnosti pisem in drugih občil.

Podatki v elektronski obliki se zavarujejo tako, da se shranijo na ustrezen nosilec podatkov, tako da se ohranijo verodostojnost in celovitost podatkov ter možnost njihove uporabe pri nadaljnjem postopku ali izdela verodostojna kopija celotnega nosilca podatkov, pri čemer se zagotovi celovitost kopije teh podatkov.

Nekateri zavezanci, ki poslujejo z gotovino, uporabljajo računalniške računovodske programe in strojno opremo (predvsem računalniško vodene blagajne), ki omogoča poznejše spreminjanje evidentiranih podatkov o opravljenem gotovinskem prometu. Taki programi in strojna oprema omogočajo brisanje celotnih izdanih računov, brisanje posameznih podatkov na računih, spreminjanje zneskov na računih, napačno seštevanje celotnega prometa itd. Države EU in OECD nadzirajo take davčne utaje ali prevare z digitalno ali računalniško forenziko, in sicer tako, da pri zavezancu kopirajo pomembne datoteke ali naredijo kopijo celotnega nosilca podatkov, take podatke pregledajo in obdelajo ter poskušajo ugotoviti način davčne utaje ali prevare in znesek utajenega davka.

Če bodo pri pregledu elektronskih podatkov ugotovljene morebitne nepravilnosti in bo podatke treba obdelati s programi za elektronsko obdelovanje podatkov (na primer: ACL), bo uradna oseba lahko od zavezanca zahtevala, da izdela kopijo posameznih elektronskih podatkov. Zavezanec bo sam izdelal kopijo podatkov z ustaljenimi metodami kopiranja podatkov.

Če zavezanec sam ne bo izdelal kopije, bo uradna oseba ob morebitnem sodelovanju forenzičnega strokovnjaka sama kopirala podatke, pri čemer bo lahko kopirala točno določene elektronske podatke ali celotni nosilec podatkov, tako da bo izdelala verodostojno kopijo. Če bodo za dostop do podatkov ali berljivost podatkov potrebni šifrirni ključi ali šifrirna gesla, jih bo uradna oseba zahtevala od zavezanca.

Pregledovanje in kopiranje elektronskih podatkov se nanašata le na podatke v zvezi z opravljanjem dejavnosti ali pridobivanjem prihodkov, ne pa na vse podatke v elektronski obliki, s katerimi razpolaga zavezanec, saj bi v tem primeru lahko posegali v ustavno pravico varovanja komunikacijske zasebnosti v odnosu posameznika do države.

Kopije podatkov v elektronski obliki se zavarujejo z ohranitvijo verodostojnosti, celovitosti in uporabnosti podatkov v dokaznem postopku.

K 20. členu

Člen določa uporabo tehničnih pripomočkov za fotografiranje ali snemanje. Uradna oseba sme pri opravljanju nalog finančne uprave fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov objekte, prevozna sredstva, blago, predmete, listine ali dokumente.

Uradna oseba lahko fotografira ali posname osebo, če na podlagi neposredne zaznave ugotovi razloge za sum, da ima oseba pri sebi ali s seboj stvari, ki so predmet ali dokaz kršitev, ali so bile uporabljene, namenjene ali so nastale s kršitvijo predpisov. Pred začetkom uporabe tehničnih pripomočkov za fotografiranje ali snemanje o tem seznani osebo, o čemer napiše uradni zaznamek, ki vsebuje tudi navedbo o razlogu, datumu in kraju fotografiranja ali snemanja.

K 21. členu

V posameznih primerih se lahko pravilna lastnost ali sestava blaga ugotovi le na podlagi

analize ali preiskave vzorca blaga. Določba omogoča uradnim osebam brezplačni odvzem vzorca blaga zaradi pregleda in natančnejše strokovne analize blaga. Vzorci se vzamejo le v količini, ki je nujno potrebna za analizo ali natančen pregled.

Pregled in analiza blaga sta potrebni pri opravljanju nalog finančne uprave na primer pri preverjanju vložene carinske deklaracije, ugotavljanju nepravilnosti pri inšpekcijskem nadzoru oziroma nadzora nad predpisi, za katere je pristojna finančna uprava (trošarinski izdelki, blago, ob sumu kršitve pravic intelektualne lastnine, blago, ki je predmet prepovedi in omejitev). Oseba v postopku ni upravičena do nadomestila za odvzeti vzorec blaga.

S predlagano vsebino prvega odstavka se zajamejo tudi primeri, ko se preverjajo pošiljke trošarinskih izdelkov pri gibanju v ureditvi odloga plačila trošarine ali pa s plačano trošarino. Preverja se resničnost prijavljenih podatkov v sistemu EMCS glede na dejansko vsebino pošiljke oziroma skladnosti podatkov iz dokumentov, ki spremljajo konkretno pošiljko z dejanskim stanjem. V praksi se praviloma odvzem vzorcev nanaša na pošiljke energentov in etilnega alkohola, ki so rizična skupina trošarinskih izdelkov. Poleg navedenega pa se jemljejo vzorci tudi pri opravljanju nadzora skladiščenja energentov in pravilnem izvajanju postopka označevanja energentov v trošarinskem skladišču, kar prav tako spada k pregledu blaga. Zaradi navedenega je uradni osebi omogočen odvzem vzorca zaradi pregleda blaga, kar je istočasno nadzor nad gibanjem trošarinskih izdelkov in pravilnostjo prijavljenih podatkov v trošarinskih dokumentih.

Podrobneje se blago analizira v laboratoriju finančne uprave. Kadar analize ni mogoče opraviti, lahko finančna uprava zaprosi za analizo drugo strokovno organizacijo. Tako na primer na podlagi Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami finančna uprava opravlja nadzor nad vnosom, iznosom in tranzitom prepovedanih drog, vendar snov, za katero se sumi, da je prepovedana droga, analizira pristojni organ Policije (Nacionalni forenzični laboratorij).

Stroške analize in natančnega pregleda blaga ob ugotovljenih nepravilnostih krije lastnik blaga, če pa lastnika ni mogoče ugotoviti, uporabnik blaga.

Odvzeti vzorci, ki po analizi ohranijo uporabno vrednost, se na zahtevo vrnejo.

K 22. členu

Pooblastilo za ugotavljanje namenske uporabe označenih energentov in ugotavljanje vsebnosti sredstev za označevanje je potrebno zaradi opravljanja nadzora nad uporabo označenih energentov v skladu z Zakonom o trošarinah. Zakon o trošarinah podrobneje opredeljuje primere in način preverjanja namenske uporabe označenih energentov ter ugotavljanja vsebnosti sredstev za označevanje, kje se lahko vzamejo vzorci energentov, in primere, ko so prevozna sredstva, delovni stroji in drugi motorji na površinah, ki so v zasebni lasti.

K 23. členu

Zaradi zavarovanja dokazov, za natančno ugotovitev nepravilnosti ali če oseba dokumente, nosilce zbirk podatkov ali stvari uporablja za kršitve oziroma so s kršitvami nastali, lahko uradna oseba za 30 dni oziroma pri zahtevnejših primerih za 90 dni zaseže dokumente, nosilce zbirk podatkov in stvari. To pooblastilo je potrebno, ker se v nasprotnem primeru lahko zgodi, da zavezanec zaradi finančnega nadzora dokumentacijo skrije ali uniči. Uradne osebe si z zasegom zagotovijo, da pridobijo dokaze, ki so potrebni za izvedbo nadaljnjih postopkov.

Zaseženi dokumenti, nosilci zbirk podatkov in stvari se vrnejo, razen če niso uporabljeni za kršitve oziroma so s kršitvami nastali. V tem primeru mora uradna oseba ravnati v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, zakonom, ki ureja postopek o prekrških, ali drugim zakonom.

Zavezanec lahko zahteva tudi vračilo zaseženih dokumentov, nosilcev zbirk in pred potekom navedenega roka, če dokaže, da jih nujno potrebuje pri poslovanju.

K 24. členu

V predlogu člena je opredeljena pravica do vstopa na zemljišče, v poslovne, stanovanjske ali druge prostore, v katerih se opravlja dejavnost ali pridobivajo dohodki. Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec določil kot svoj sedež oziroma poslovni prostor, v katerem se opravlja dejavnost. Pooblastilo tako ne posega v ustavno kategorijo nedotakljivosti stanovanja. Pooblaščen uradna oseba lahko vstopi zgolj in samo v prostore, v katerih se opravlja kakšna dejavnost (poslovni prostori, letališče ...) oziroma obstajajo razlogi za sum, da se v teh prostorih opravlja dejavnost. V stanovanjske prostore uradna oseba lahko vstopi samo z dovoljenjem osebe ali na podlagi odredbe sodišča.

O ogledu se sestavi zapisnik v skladu z ZUP, saj so to pomembnejša dejanja postopka.

Pregled se opravi v navzočnosti zavezanca, lastnika oziroma posestnika, izjemoma je mogoče ogled opraviti brez navzočnosti teh oseb ob navzočnosti dveh polnoletnih prič.

Prav tako ima uradna oseba pravico vstopiti tudi v kateri koli objekt in prostor na letališču, železniški postaji in v pristanišču, stopiti na zemljišče, na katerem je ali bi lahko bilo blago ali trošarinski izdelki, in na zemljišče, čez katero je ali bi lahko bila speljana kakršna koli napeljava, ki omogoča prenos blaga ali trošarinskih izdelkov, ter na obalo oziroma drugo zemljišče, na katerem je oziroma bi lahko bilo mesto pristanka vodnega ali zračnega plovila.

K 25. členu

Predlog člena določa, da sme uradna oseba pregledati tudi postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, blago, snovi in druge stvari.

K 26. členu

Določi se, da smejo uradne osebe na celotnem območju Republike Slovenije ustavljati prevozna sredstva v cestnem in vodnem prometu.

To pooblastilo se izvršuje z namenom izvrševanja drugih pooblastil po tem zakonu (opravljanje pregleda in preiskave prevoznih sredstev, pregleda oseb in prenosnih sredstev, ugotavljanja namenske uporabe označenih energentov ter ugotavljanje vsebnosti sredstev za označevanje, predložitve in pregleda dokumentacije itd.).

Uradne osebe morajo pri ustavljanju prevoznih sredstev ravnati skladno z Zakonom o pravilih cestnega prometa, Pravilnikom o znakih, ki jih dajejo policisti in druge pooblaščen uradne osebe pri urejanju in nadziranju cestnega prometa, in Pravilniku o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo.

Uradne osebe pri ustavljanju prevoznih sredstev uporabljajo posebej označena službena vozila in plovila ter pri tem uporabljajo lopar z lastnim virom svetlobe ali brez njega, ročno svetilko in svetlobno tablo v službenem vozilu. Podrobnejši način in postopek se predpiše s podzakonskim aktom.

Določi se obveznost posebnega usposabljanja oseb za ustavljanje prevoznih sredstev.

K 27. členu

S predlogom se določi, da finančna uprava opravlja naloge, povezane z nadzorom vnosa, iznosa in tranzita blaga, za katerega so predpisani posebni ukrepi zaradi interesov varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali, rastlin, varstva okolja, varovanja kulturne dediščine ali varstva pravic intelektualne lastnine in preprečevanje in odkrivanje prekrškov ter drugih kaznivih ravnanj. Za opravljanje teh nalog se določi pooblastilo, s katerim se urejata pregled in preiskava prevoznih in prenosnih sredstev.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v zvezi s pregledom in preiskavo vozil, ki jih opravijo cariniki pri opravljanju nalog carinske službe, v svojih odločbah presodilo, da carinski organi ob razlogih za sum kršitev carinskih, trošarinskih ali drugih predpisov, katerih izvajanje je v

pristojnosti carinske službe, lahko opravijo preiskavo prevoznihi sredstev brez odredbe sodišča (sodbe I Ips 95/04 z dne 6. 6. 2005, I Ips 40/07 z dne 10. 5. 2007, I Ips 2/07 z dne 17. 1. 2008, I Ips 286/09 z dne 14. 10. 2010).

Ustavno sodišče Republike Slovenije je v odločbi Up-1293/08 z dne 6. 7. 2011 presodilo, da stališče Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, da carinski organ za izvedbo preiskave vozila ni potreboval predhodne odločbe sodišča, ne krši pravice do zasebnosti iz 35. člena Ustave Republike Slovenije. Ustavno sodišče Republike Slovenije je poudarilo, da okoliščine mejnega položaja opravičujejo posebnosti zakonske ureditve preiskovalnih dejanj, poleg tega ima država suvereno pravico, da zaradi zagotavljanja svoje varnosti in varnosti svojih prebivalcev nadzira osebe in stvari, ki prečkajo mejo, po vstopu v EU ima Republika Slovenija tudi dolžnost preverjanja zaradi odkrivanja in preprečevanja nevarnosti za državno varnost in javni red držav pogodbenic.

Predlog zakona opredeljuje pregled in preiskavo prevoznega sredstva in prenosnih sredstev. Pregled prevoznega ali prenosnega sredstva pomeni pregled vseh prosto dostopnih prostorov in delov prevoznega ali prenosnega sredstva. Pregled pomeni tudi pregled s pomočjo uporabe rentgenske tehnologije ali meritve sevanja. Prav tako se šteje za pregled, če se opravi z usposobljenim službenim psom. Drugega posebnega orodja ali tehničnih pripomočkov pri tem ni dovoljeno uporabljati.

Če obstajajo razlogi za sum (na primer: sledovi, da je bilo prevozno sredstvo predelano, sledovi prepovedanih drog oziroma drugih prepovedanih predmetov, nakazovanje službenega psa, ki je usposobljen za odkrivanje prepovedanih drog ali predmetov), da so bili kršeni predpisi ali kadar uporabnik prevoznega ali prenosnega sredstva onemogoči izvedbo pregleda prevoznega ali prenosnega sredstva (na primer: uporabnik prevoznega sredstva zapusti kraj, na katerem se opravlja pregled, ali ne odpre prtljažnika), uradna oseba opravi preiskavo prevoznega ali prenosnega sredstva. V tem primeru se s preiskavo opravi podroben pregled vseh delov in prostorov prevoznega ali prenosnega sredstva, vključno s stvarmi v njem. Pri tej preiskavi se lahko uporabijo tehnični pripomočki, s katerimi se lahko prevozno ali prenosno sredstvo oziroma stvari tudi odprejo in razstavijo, vključno s konstrukcijskimi odprtini.

K 28. členu

Z izvajanjem varnostnega pregleda uradne osebe posegajo v človekovo pravico do zasebnosti. Zaradi preprečitve zlorab varnostnega pregleda za neupravičene vdore v zasebnost in telesno celovitost posameznika se predpišejo pogoji za izvedbo varnostnega pregleda, ki ga smejo uradne osebe opraviti pri izvrševanju pooblastil, če je glede na okoliščine mogoče pričakovati napad ali samopoškodbo osebe. Pri varnostnem pregledu se ugotavlja, ali je oseba, ki se pregleduje, oborožena in ali ima pri sebi druge nevarne predmete.

Namen opravljanja varnostnega pregleda je zagotoviti varnost uradnih oseb v postopku ali osebe, za katero obstaja verjetnost samopoškodbe. Varnostni pregled se opravlja neposredno ali s tehničnimi sredstvi. Pred izvedbo varnostnega pregleda mora biti verjetno, da je ogroženo življenje uradne osebe ali osebe, ki se pregleduje. Verjetnost napada mora biti konkretna, pri čemer mora biti iz vedenja osebe v postopku jasno razbrano, da je zmožna napasti uradno osebo ali drugo osebo oziroma se samopoškodovati. Varnostni pregled ni samostojno dejanje, saj ga lahko uradne osebe opravijo izključno pri izvrševanju pooblastil, določenih z zakonom.

Varnostni pregled osebe vključuje le vidno in tudi s tipom zaznavno površinsko pregledovanje oseb ali z uporabo tehničnih pripomočkov in ne pregleda oziroma preiskave oseb. Smejo se pregledati tudi predmeti, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti ali snovi, pri pregledu prevoznega sredstva pa se pregledajo notranjost vozila, prtljažnika in drugih prostorov za prtljago in opremo prevoznega sredstva. Pri tem morajo biti stvari in prevozno sredstvo v vzročni zvezi z razlogi, zaradi katerih uradne osebe opravljajo varnostni pregled osebe. Stvari in prevozno sredstvo morajo biti v neposredni bližini osebe. Pri tem ni pomembno, ali je prevozno sredstvo v lasti osebe v postopku. Zaradi spoštovanja človekovega dostojanstva mora varnostni pregled opraviti oseba istega spola, le

varnostnega pregleda ni mogoče odložiti.

Če uradna oseba pri varnostnem pregledu odkrije orožje, nevaren predmet ali snov, ga odvzame, po koncu postopka pa ga vrne, razen če ne najde predmeta, ki mora biti zasežen po zakonu, ki ureja kazenski postopek, zakonu, ki ureja postopek o prekrških, ali po drugem zakonu.

K 29. členu

Uradne osebe smejo pod zakonsko določenimi pogoji pregledati osebo, da se najdejo predmeti, ki so dokaz oziroma ki utegnejo biti dokaz kršitve predpisov ter zato da se najdejo predmeti, ki se morajo po zakonu zaseči, ker so predmet kršitve oziroma so uporabljeni, namenjeni ali so nastali s kršitvijo predpisov in jih je treba odvzeti v postopku o prekršku ali v drugem postopku. V praksi so pogosti primeri, ko uradna oseba z neposredno zaznavo ugotovi, da ima oseba pri sebi predmete, ki jih je treba zaseči, vendar jih oseba ne želi izročiti uradni osebi in jih spravi v notranje dele oblačil (žep) ali v stvari, ki jih ima pri sebi (na primer: torba, kovček ipd.).

Uradne osebe pri izvajanju tega pooblastila posegajo v človekovo zasebnost in njegovo telesno integriteto, zato so določeni pogoji, na podlagi katerih se lahko pooblastilo izvede, in sicer morata biti izpolnjena dva pogoja: neposredna zaznava in razlogi za sum. Uradna oseba mora s svojimi čutili neposredno zaznati dejstva in okoliščine, ki izpolnjujejo dokazni standard razlogov za sum, da ima oseba pri sebi predmete, ki so dokaz kršitve oziroma jih je treba zaseči. To pomeni, da pregleda oseb ni mogoče opraviti, če uradna oseba na podlagi prijave ali obvestila drugih oseb (tudi druge uradne osebe) na kraju samem ne zaznajo dejstva ali okoliščin, ki utemeljujejo razloge za sum, da ima oseba pri sebi predmete, ki so dokaz kršitve oziroma jih je treba zaseči.

Uradna oseba mora najprej zahtevati od osebe, da sama izroči predmete. Zaradi spoštovanja človekovega dostojanstva je določeno, da pregled opravi oseba istega spola, če je to glede na okoliščine mogoče.

Uradna oseba pri pregledu oseb z rokami pretipa oblačila in notranje žepe oziroma notranje dele oblačil. Uradna oseba sme zahtevati od osebe, naj sleče posamezne vrhnje dele oblačil, da jih lahko podrobneje pregleda. Če je uradna oseba neposredno zaznala, da je oseba predmet, ki utegne biti dokaz v postopku ali ki ga je treba zaseči, skrila v stvari, se lahko te stvari pregledajo. Pregledajo se lahko le stvari, ki jih ima oseba pri sebi, s seboj oziroma na doseg roke, tako da lahko s stvarjo razpolaga. Uradna oseba najprej pozove osebo, da mu izroči predmete. Če oseba ne izroči predmeta uradni osebi, se opravi pregled stvari tako, da se pretipa njihova zunanost in pregleda notranost. Če je stvar zaprta, se ne sme na silo odpirati.

Pregled oseb se razlikuje od pooblastila za izvedbo varnostnega pregleda predvsem v namenu in pogojih uporabe. V primerjavi z varnostnim pregledom je namen pregleda oseb zaseg predmetov, ki so predmet ali dokaz kršitev ali so bili uporabljeni, namenjeni ali so nastali s kršitvijo predpisov oziroma jih je v skladu z zakonom treba zaseči. Po obsegu se varnostni pregled in pregled oseb bistveno ne razlikujeta. Osebe se pregledajo s tipanjem oblačil in pregledom vsebine predmetov, ki jih ima oseba pri sebi ali s seboj, dovoljen je pregled notranjosti oblačil, pri tem pa ni dovoljeno nasilno odpiranje zaprtih predmetov.

Če uradna oseba med pregledom najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja postopek o prekršku ali kazenski postopek, nadaljuje postopek po teh predpisih.

K 30. členu

Z uporabo prisilnih sredstev uradna oseba posega v človekove pravice in svoboščine, saj z njimi neposredno fizično prisiljuje. Uporaba prisilnih sredstev ni cilj, ampak skrajno sredstvo, ki ga uradne osebe uporabijo, če ne morejo drugače, z milejšimi sredstvi opraviti naloge.

Uradne osebe smejo uporabiti prisilna sredstva, ki jih predlog zakona taksativno določa. Prisilna sredstva so našteta v zaporedju stopnjevanja od milejšega k najhujšemu, od okoliščine (vrste in načina upiranja ali napada) konkretnega primera pa je odvisno, katero

prisilno sredstvo bodo uradne osebe uporabile.

Uradne osebe pred uporabo prisilnih sredstev praviloma neposredno ustno odredijo osebi, kaj mora storiti ali opustiti, in jo opozoriti, da bodo uporabile prisilno sredstvo, razen če bi tako opozorilo onemogočilo izvedbo naloge finančne uprave ali če okoliščine opozorila ne dopuščajo. Namen opozorila je vplivati na osebo, da se ne bi več upirala izvedbi naloge, da bo spoštovala odredbo uradne osebe in se na ta način izognila uporabi hujšega prisilnega sredstva. Dolžnost opozorila na uporabo prisilnega sredstva se ne uporablja, če okoliščine primera tega ne dopuščajo (odvrnitev napada, ki se je že začel).

Pri uporabi prisilnih sredstev morajo uradne osebe spoštovati človekovo osebnost in dostojanstvo, kar pomeni, da prisilnih sredstev ne uporabijo zoper t. i. privilegirane osebe, ki bi se zaradi svoje konstitucije ali drugih telesnih posebnosti težko močnejše upirale uradnim osebam, jih napadle, pobegnile ali se samopoškodovale. Uporaba načela humanosti pri uporabi prisilnih sredstev pomeni, da uradna oseba poškodovanemu, takoj ko okoliščine dopuščajo, zagotovi prvo pomoč ali zdravniško pomoč.

Sredstva za vklepanje in vezanje so najmilejša prisilna sredstva. Za njihovo uporabo morajo obstajati okoliščine, na podlagi katerih je mogoče pričakovati, da se bo oseba upirala, samopoškodovala ali napadla. To je edino prisilno sredstvo, ki ga sme uradna oseba uporabiti, še preden se oseba neposredno upira, napade ali se poskuša samopoškodovati.

Pri uporabi telesne sile uradne osebe neposredno delujejo z lastno telesno silo. Pri tem gre za obvladovanje upiranja osebe ali odvrnitev napada od sebe ali koga drugega. V praksi so oblike uporabe telesne sile kot prisilnega sredstva strokovni prijemi, udarci in meti.

Pogoji za uporabo plinskega razpršilca so enaki kot za uporabo telesne sile, zato je odločitev uradne osebe, ali naj uporabi plinski razpršilec ali telesno silo, odvisna od vsakega konkretnega postopka in okoliščin. Prednost plinskega razpršilca pred uporabo telesne sile je v tem, da ob učinkoviti uporabi uradni osebi ni treba takoj preiti na neposredni fizični stik z osebo, ki se upira ali napada, saj so ob neposrednem fizičnem stiku bistveno večje možnosti za poškodbo uradne osebe.

Palica je hujše prisilno sredstvo od telesne sile in plinskega razpršilca in omogoča uradni osebi opravljanje nalog, kadar glede na okoliščine ni mogoče pričakovati, da bi bila uporaba milejših prisilnih sredstev uspešna.

Obveznost takojšnjega poročanja uradne osebe o uporabi prisilnih sredstev neposrednemu vodji je utemeljena z neposrednim poseganjem v človekove pravice in svoboščine pri uporabi prisilnih sredstev, s katerim morajo biti neposredno nadrejeni sproti seznanjeni.

Pooblaščen uradna oseba mora prenehati uporabljati prisilno sredstvo takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bilo uporabljeno.

Predpiše se obveznost posebnega usposabljanja uradnih oseb za uporabo prisilnih sredstev.

K 31. členu

Strelno orožje je najhujša vrsta prisilnega sredstva, ki ga sme pri opravljanju nalog uporabiti uradna oseba. Posledice uporabe strelnega orožja so običajno hude telesne poškodbe, ki so lahko tudi smrtno, zato so pogoji za uporabo strelnega orožja določeni tako, da se lahko uporabi le, če je ogroženo življenje uradnih oseb ali drugih oseb.

Uradna oseba sme uporabiti strelno orožje, če ne more od sebe ali koga drugega na drug način odvrniti sočasnega protipravnega napada, ki ogroža življenje.

Predlog člena določa, kaj se šteje za napad.

Pred uporabo strelnega orožja mora uradna oseba, če okoliščine to dopuščajo, osebo, zoper katero naj bi uporabili strelno orožje, opozoriti s klicem »Stoj, streljal bom!« in z opozorilnim strelom v varno smer.

Uradna oseba mora biti za uporabo strelnega orožja posebej usposobljena. Program usposabljanja, izpopolnjevanja znanja ter postopek za preizkus znanja o ravnanju pri nošenju in uporabi strelnega orožja določi predstojnik.

Trenutno ima pri opravljanju nalog carinske službe strelno orožje 86 od 1500 uradnih oseb.

K 32. členu

Predlog člena določa, da lahko uradna oseba pri opravljanju nalog finančne uprave za največ 15 dni zapečati poslovne prostore, dokumente ali predmete, če obstaja sum, da bodo odtujeni ali uničeni oziroma če je to potrebno zaradi preprečitve nadaljnje kršitve. V zahtevnejših primerih se lahko rok podaljša, vendar največ za 90. dni. Pooblastilo je namenjeno predvsem opravljanju finančnega nadzora oziroma finančne preiskave v prostorih zavezanca, da bi se izognili temu, da bi zavezanec uničil ali skril listine oziroma predmete. Če gre za predmet, s katerim je zavezanec storil kršitev, se s pečatenjem lahko prepreči nadaljnja kršitev oziroma se v vmesnem času ugotovi, ali gre dejansko za kršitev. Pečatenje je namenjeno tudi zavarovanju dokazov na kraju samem.

K 33. členu

Uradna oseba sme zavezancu za največ sedem dni prepovedati opravljati dejavnost.

K 34. členu

Določbe tega člena opredeljujejo uporabo posebne tehnične opreme, posebej izurjenih službenih psov in službenih vozil s prednostjo, ki jih pri izvrševanju pooblastil po tem zakonu uporabljajo uradne osebe.

Člen določa, kaj je posebna tehnična oprema, ki jo uradna oseba sme uporabljati predvsem pri opravljanju pregleda in preiskave prevoznih in prenosnih sredstev, pregleda oseb, pregleda naprav, blaga in drugih stvari ter opravljanju varnostnega pregleda. Posebna tehnična oprema so razno orodje, tehnične naprave in drugi pripomočki (npr. endoskopi, tihotapski detektorji, detektorji kovin, radiološki detektorji, razno ročno električno, baterijsko in drugo orodje, naprave za pregled verodostojnosti dokumentov in denarja ...), naprave za merjenje sevanj ter posebna vozila, opremljena z rentgensko ali podobno tehnologijo in napravami za merjenje sevanj (ročni merilniki radioaktivnosti, rentgenske naprave za pregled oseb, prtljage in drugega blaga, posebna vozila z rentgenskimi napravami za pregled blaga, prevoznih in prenosnih sredstev in kontejnerjev, posebna vozila z napravami za merjenje radioaktivnega sevanja idr.).

Pri odkrivanju prepovedanih drog, tobaka in tobačnih izdelkov je posebej izšolan službeni pes nepogrešljiv in praktično nenadomestljiv. Službeni psi odkrivajo oziroma nakazujejo tiste vrste prepovedanih drog, katerih vonje so se naučili prepoznavati med šolanjem, kar velja tudi za odkrivanje in nakazovanje tobaka in tobačnih izdelkov. Vodnik službenega psa s službenim psom lahko učinkovito sodeluje pri pregledu in preiskavi prevoznih in prenosnih sredstev, pregledu blaga in stvari, osebnem pregledu, pregledu območja in pregledu objektov. Carinska služba že zdaj pri izvajanju pooblastil učinkovito uporablja službene pse za odkrivanje prepovedanih drog, tobaka in tobačnih izdelkov. Vse carinske oziroma združene carinske in davčne/finančne službe držav članic EU pri svojem delu uporabljajo službene pse za odkrivanje prepovedanih drog, tobaka in tobačnih izdelkov ter tudi službene pse za odkrivanje in prepoznavo drugih snovi in stvari (orožje in eksploziv, osebki po Konvenciji o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), denar idr.).

Uradna oseba sme pri izvrševanju pooblastil uporabljati tudi posebej označena službena vozila, v skladu s pogoji, določenimi v Zakonu o pravilih cestnega prometa in Pravilnikom o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo. Posebej označena službena vozila imajo status vozil s prednostjo, ki uporabljajo naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov in so namenjena predvsem za izvrševanju pooblastila ustavljanja prevoznih sredstev.

K 35. členu

Uradne osebe opravljajo naloge finančne uprave v uniformi ali civilni obleki in se izkažejo s

službeno izkaznico, razen kadar opravljajo naloge v uniformi. Ne glede na splošno pravilo pa se določi, da se pooblaščen uradna oseba legitimira s službeno izkaznico, če oseba, zoper katero se izvršuje pooblastilo, to zahteva.

K 36. členu

Predlog zakona predvideva tri razloge za odvzem pooblastil uradnim osebam, in sicer: dokončen sklep, izdan v disciplinskem postopku zaradi težje disciplinske kršitve, zdravstvene omejitve in opravljanje dejavnosti, ki ni nezdržljiva z nalogami finančne uprave.

Zakon o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljnjem besedilu: ZIN) določa, da inšpektor zaradi delovnih potreb brez lastnega soglasja ne sme biti premeščen na drugo delovno mesto, za katero ni določeno izvrševanje inšpekcijskih pooblastil, zato se s predlogom zakona določi odvzem pooblastil, saj v nasprotnem primeru inšpektorju, ki zaradi zdravstvenih omejitev ne more več opravljati nalog inšpektorja, ne bi mogli odvzeti pooblastil.

Uslužbenec finančne uprave se po dokončnosti sklepa o odvzemu pooblastil v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, premesti na ustrezno delovno mesto, za katero izpolnjuje predpisane pogoje in ga je sposoben opravljati.

Prvi razlog za odvzem pooblastil je, če je bilo z dokončnim sklepom v disciplinskem postopku ugotovljeno, da je uradna oseba storila težjo disciplinsko kršitev. Za težjo disciplinsko kršitev se kot sankcija lahko izreče le opomin ali denarna kazen. Če pa je težja disciplinska kršitev, ki je povezana z izvrševanjem pooblastil uradne osebe, se lahko po dokončnosti sklepa v disciplinskem postopku uradni osebi odvzamejo pooblastila in se razporedi na drugo ustrezno delovno mesto.

Drugi razlog za odvzem pooblastil so zdravstvene omejitve. Te so praviloma ugotovljene z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v kateri je na primer: ugotovljeno, da je delavec iz zdravstvenih razlogov delno delovno zmožen, vendar ne za delo s strankami, delo na terenu ipd. To pa so opravila, ki jih mora na primer inšpektor opravljati pri izvrševanju svojih pooblastil. Če jih ne zmore opravljati, tudi ne more imeti pooblastil oziroma mu jih je treba odvzeti. Svoje znanje in izkušnje pa bo lahko uporabil na drugem ustreznem delovnem mestu.

Tretji razlog je opravljanje dejavnosti, ki so nezdržljive z nalogami finančne uprave.

Zoper sklep ima uslužbenec finančne uprave pravico do pritožbe na Komisijo Vlade RS za pritožbe iz delovnega razmerja. V skladu z navedenim členom pritožba ne zadrži izvršitve, kar pomeni, da uslužbenec kljub vloženi pritožbi ne more več izvrševati pooblastil. Hkrati se mu odvzamejo službena izkaznica, uniforma in strelno orožje.

Predpiše se rok, v katerem je mogoče odvzeti pooblastila zaradi dejanj, ugotovljenih v disciplinskem postopku. Po poteku šestih mesecev od dokončnosti sklepa v disciplinskem postopku uradni osebi ni mogoče odvzeti pooblastila.

K 37. členu

V finančni upravi je omogočeno, da stranke poleg možnosti, ki jo daje Uredba o upravnem poslovanju (dajanje pripomb strank), svoje mnenje oziroma pripombe v zvezi z izvrševanjem pooblastil, pri katerih so lahko kršene njene temeljne človekove pravice in svoboščine.

Na ta način se omejuje moč finančne uprave in povečuje nadzor nad njenim delovanjem.

Osebi, ki meni, da so bile kršene njene temeljne človekove pravice in svoboščine, že veljavni predpisi zagotavljajo sodno varstvo.

Sama obravnava pripomb ne vpliva na postopke, ki jih vodijo sodni in drugi organi v okviru svojih pristojnosti. To je le ena od oblik državlanskega nadzora nad izvajanjem pooblastil, ki so zaupana javnim uslužbencem, in oblika alternativnega reševanja sporov v upravi, ni pa oblastveno odločanje v upravnem postopku (sodba US št. U 194/08, U 2170/07).

K 38. členu

V skladu z dvostranskim dogovorom ali na podlagi predpisa EU lahko v okviru programa izmenjave uradnikov ali izobraževanja in usposabljanja uradnikov pri izvrševanju pooblastil finančne uprave v Republiki Sloveniji sodelujejo tudi predstavniki tujih finančnih uprav, mednarodnih organizacij ali organov EU.

Sodelovanje med pristojnimi finančnimi upravami držav članic EU, organi EU, pristojnimi službami tretjih držav in mednarodnimi organizacijami je nujno za uspešno opravljanje nalog finančne uprave.

K 39. členu

Predlog člena v zvezi z izvrševanjem pooblastil določa pooblastilo ministru, pristojnemu za finance, za izdajo podzakonskega akta, v katerem se podrobneje določi način izvrševanja pooblastil po tem zakonu, pri čemer določi podrobnejši način izvajanja 26., 30. in 31. člena tega zakona v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve.

K 40. členu

Člen določa namen in način zbiranja podatkov. Zbiranje podatkov je povezano z opravljanjem nalog finančne uprave. V skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, se lahko osebni podatki v javnem sektorju obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in podatke, ki se obdelujejo, določa zakon. Zbiranje je na podlagi zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: ZVOP-1), le eden od načinov obdelave osebnih podatkov. Prvi odstavek predloga člena je tako zakonska podlaga za zbiranje podatkov. Hkrati se določa krog subjektov, od katerih finančna uprava zaradi opravljanja svojih nalog zbira podatke. To je neposredno zbiranje podatkov od oseb, na katere se ti podatki nanašajo, od drugih oseb, ki razpolagajo s podatki, in iz obstoječih zbirk podatkov. Finančna uprava sme zbirati osebne in druge podatke izključno zaradi opravljanja svojih nalog.

Glede na naravo nalog finančne uprave, ki se v večini primerov nanašajo na izvajanje postopkov po uradni dolžnosti in ne na zahtevo strank, je zaradi učinkovitega opravljanja nalog nujno treba določiti, da finančna uprava zbira osebne in druge podatke tudi brez obveščenosti stranke. Tako je drugi odstavek omejitev pravice posameznika do seznanitve, kot jo določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov in pride v poštev v tistih primerih, ko bi bilo zaradi obvestila oseb, na katere se zbiranje podatkov nanaša, oteženo ali celo onemogočeno opravljanje nalog finančne uprave.

S tretjim odstavkom je finančni upravi omogočeno brezplačno pridobivanje osebnih in drugih podatkov iz obstoječih zbirk podatkov, ki jih vodijo drugi organi, organizacije in drugi subjekti. Osebne in druge podatke lahko finančna uprava pridobiva na podlagi zahteve in le v primerih, kadar te podatke potrebuje zaradi opravljanja njenih nalog.

V skladu z ZVOP-1 je zbirke osebnih podatkov iz uradnih evidenc in javnih knjig dovoljeno povezovati, če tako določa zakon. ZDavP-2 v četrtem odstavku 23. člena določa, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, centri za socialno delo in ministrstvo, pristojno za evidentiranje nepremičnin, lahko pridobivajo podatke od davčnega organa avtomatsko. Navedena pravna podlaga je zadostna za povezovanje evidenc v smislu 84. člena ZVOP-1. Poleg tega imajo te institucije tudi v svojih materialnih predpisih določeno, da se njihove evidence lahko povezujejo z evidencami davčnega organa. Nasprotno pa davčni organ nima podlage, da bi se povezoval z evidencami navedenih organov, od katerih redno pridobiva podatke za namene vodenja svojih postopkov.

Finančna uprava pridobiva podatke iz 43. člena tega zakona, ki jih vodi v davčnem registru, in podatke, ki jih vodi v evidencah iz drugega odstavka 54. člena tega zakona, s povezovanjem davčnega registra, evidenc iz drugega odstavka 54. člena tega zakona in zbirk podatkov teh upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz Centralnega registra prebivalstva,

2. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – podatke iz Poslovnega registra Slovenije, Sodnega registra in iz Registra transakcijskih računov,
3. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) – podatke iz Evidence o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja, podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in druge podatke o obveznem socialnem zavarovanju, katerih upravljavec ni zbirke podatkov ZZZS, jih pa zbira,
4. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke iz Matične evidence o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah iz Evidence brezposelnih oseb,
6. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke iz Registra prostorskih enot,
7. Ministrstva za infrastrukturo in prostor – podatke iz Evidence registriranih motornih in priklopnih vozil,
8. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke iz Vpisnika morskih čolnov,
9. Klirinško depotne družbe – podatke iz Centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev,
10. Vrhovnega sodišča – podatke iz Insolvenčnega vpisnika.

K 41. členu

ZVOP-1 v 11. členu določa, da upravljavec osebnih podatkov lahko posamezna opravila v zvezi z obdelavo osebnih podatkov s pogodbo zaupa pogodbenemu obdelovalcu, ki je registriran za opravljanje take dejavnosti, in zagotavlja ustrezne postopke in ukrepe iz 24. člena tega zakona.

Podatki, ki so davčna tajnost, so po ZDavP-2 posebej varovani. S predlogom zakona se ureja pogodbeni obdelava podatkov, saj lahko načeloma podatke, kot so davčna tajnost, obdeluje samo finančna uprava v okviru svojih nalog. Z določbo se tako določi pooblastilo za obdelavo podatkov, ki so davčna tajnost, pri pogodbenih obdelovalcih, ki so registrirani za opravljanje te dejavnosti, pravice in obveznosti pogodbenih obdelovalcev ter razmerje med finančno upravo in pogodbenim obdelovalcem. Finančna uprava nadzira izvajanje postopkov in ukrepov za varstvo in zavarovanje podatkov, danih v pogodbeno obdelavo. Ob prenehanju pogodbenega razmerja med finančno upravo in pogodbenim obdelovalcem mora pogodbeni izvajalec finančni upravi omogočiti vpogled v svoj informacijski sistem zaradi preverjanja, ali so dane vse kopije oziroma izbrisani vsi podatki.

K 42. členu

Davčni register je enotna z drugimi evidencami povezana informatizirana zbirka podatkov o zavezancih, ki se vzpostavi na podlagi davčne številke zavezanca in podatkov o zavezancu, določenih v 43. do 51 členu tega zakona.

K 43. členu

Predlog člena določa podatke, ki jih vsebuje davčni register. To so podatki o fizičnih osebah, pravnih osebah, združenjih oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, neposrednih proračunskih uporabnikih državnega in občinskih proračunov ter drugih osebah, ki opravljajo dejavnost. Podatke morajo zavezanci prijaviti v davčni register oziroma jih finančni urad pridobi po uradni dolžnosti.

K 44. členu

Predlog člena določa krog oseb, ki se obvezno vpišejo v davčni register.

K 45. členu

Člen določa vpis fizične osebe v davčni register. V predlogu člena je podrobneje določen način vpisa fizične osebe v davčni register. Fizična oseba, ki ima v Sloveniji stalno ali začasno prebivališče, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti na podlagi podatkov iz Centralnega registra prebivalstva. Vpis izvede finančni urad, na območju katerega ima fizična oseba stalno ali začasno bivališče.

Če Centralni register prebivalstva ne vsebuje vseh podatkov, potrebnih za vpis v davčni register, davčni organ pozove fizično osebo, naj v osmih dneh po prejemu poziva predloži manjkajoče podatke za vpis v davčni register.

Fizična oseba, ki v Sloveniji nima prebivališča, pa na njenem območju dosega obdavčljive dohodke, mora predložiti prijavo za vpis v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima izplačevalec dohodkov svoj sedež; če izplačevalec dohodkov nima sedeža v Sloveniji, mora predložiti prijavo za vpis v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega je dosegla dohodek. Če je izplačevalcev dohodkov več ali če je dohodek dosežen na območju več finančnih uradov, mora fizična oseba predložiti prijavo za vpis v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež izplačevalec prvega obdavčljivega dohodka, oziroma pri finančnem uradu, na območju katerega je bil dosežen prvi obdavčljivi dohodek.

Fizična oseba, ki v Sloveniji nima prebivališča, pa je na njenem območju lastnik obdavčljivega premoženja oziroma nepremičnega premoženja, mora predložiti prijavo za vpis v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega je to premoženje pretežno oziroma na območju katerega nepremičnina leži.

K 46. členu

Predlog člena določa vpis fizične osebe, ki opravlja dejavnost, v davčni register.

Fizična oseba, ki opravlja dejavnost in je vpisana v Poslovni register Slovenije, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti na podlagi podatkov iz Poslovnega registra Slovenije. V osmih dneh po vpisu v Poslovni register Slovenije mora predložiti finančnemu uradu, na območju katerega ima sedež, prijavo za vpis v davčni register, na kateri navede podatke, ki se ne vodijo v Poslovnem registru Slovenije in so določeni v tretjem odstavku tega člena.

Fizična oseba, ki opravlja dejavnosti in ni vpisana v Poslovni register Slovenije, v osmih dneh po začetku opravljanja dejavnosti predloži prijavo za vpis dejavnosti v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež.

Osnovno pravilo se nanaša na samodejni vpis v davčni register tistih oseb, ki so vpisane tudi v Poslovni register Slovenije. Če pa fizična oseba opravlja dejavnost, za katero ni registrskega organa oziroma druge predpisane evidence, mora sama predložiti finančnemu uradu prijavo za vpis v davčni register, in sicer v osmih dneh po začetku opravljanja dejavnosti.

K 47. členu

Člen določa vpis pravnih oseb, združenj oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, in drugih oseb v davčni register. V predlogu člena je podrobneje določen način vpisa pravne osebe, združenja oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in drugih oseb v davčni register.

Pravna oseba, združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in druga oseba, ki je vpisana v Sodni register, Poslovni register Slovenije ali kakšen drug register oziroma evidenco, se vpiše v davčni register po uradni dolžnosti na podlagi podatkov iz Sodnega registra, Poslovnega registra ali kakšnega drugega registra oziroma evidence. V osmih dneh po vpisu v Sodni register, Poslovni register Slovenije ali kakšen drug register oziroma evidenco, mora predložiti finančnemu uradu, na območju katerega ima sedež, prijavo za vpis v davčni register, na kateri navede podatke, ki se ne vodijo v Sodnem registru, Poslovnem registru Slovenije ali drugem registru oziroma evidenci, in so naštetih v 3. točki tega člena.

Oseba, ki nima sedeža ali druge oblike registracije v Sloveniji, mora pred začetkom opravljanja dejavnosti na območju Slovenije predložiti finančnemu uradu, na območju katerega bo opravljala dejavnost, prijavo za vpis v davčni register.

K 48. členu

V predlogu člena je določen vpis v davčni register po uradni dolžnosti za osebo, za katero je s

tem zakonom določeno, da mora finančnemu uradu predložiti prijavo za vpis v davčni register, pa tega ni storila. Finančni urad obvesti osebo, ki jo je vpisala v davčni register, izda potrdilo o vpisu in ji dodeli davčno številko.

K 49. členu

Predlog člena določa obveznost osebe, ki je vpisana v davčni register, da ob vsaki spremembi finančnemu uradu sporoči spremembe podatkov, ki jih vsebuje davčni register, če finančni urad teh podatkov ne pridobi po uradni dolžnosti.

Če oseba ne izpolni svoje obveznosti, vpiše finančni urad spremembe podatkov v davčni register po uradni dolžnosti na podlagi podatkov iz drugih registrov in evidenc oziroma pridobljenih podatkov. Neizpolnitev obveznosti po tem členu je prekršek, ki se kaznuje z globo.

K 50. členu

Predlog člena določa izbris osebe iz davčnega registra. Finančni urad izbriše osebo iz davčnega registra, ko oseba umre oziroma preneha obstajati in če je prenehala njena davčna obveznost.

K 51. členu

Predlog člena določa, da finančna uprava od upravljavcev uradnih registrov, evidenc in zbirk podatkov prevzema podatke za opravljanje nalog s svojega delovnega področja. Upravitelji morajo sproti oziroma najpozneje do zadnjega dneva v mesecu za pretekli mesec finančni upravi poslati podatke o spremembah podatkov.

K 52. členu

Predlog člena določa pristojnost za vpis oseb v davčni register. Ne glede na to, kateri finančni urad je izvedel vpis v davčni register po uradni dolžnosti oziroma kje je posamezna oseba oddala prijavo za vpis v davčni register, se šteje, da je fizična oseba s stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima stalno oziroma začasno prebivališče.

Za fizično osebo, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, a dosega na njenem območju obdavčljive dohodke, se šteje, da je vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež prvi izplačevalec dohodkov oziroma kadar izplačevalec dohodkov nima sedeža v Republiki Sloveniji, pri finančnem uradu, na območju katerega je dosegla prvi obdavčljivi dohodek.

Za fizično osebo, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, je pa lastnik obdavčljivega premičnega oziroma nepremičnega premoženja, se šteje, da je vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega je pretežno to premično premoženje oziroma na območju katerega nepremičnina leži.

Za vzdrževane družinske člane se štejejo, če so vpisani v davčni register pri finančnem uradu, pri katerem je vpisana fizična oseba, ki mora predložiti prijavo za vpis vzdrževanega družinskega člana v davčni register.

Za samostojnega podjetnika posameznika in drugo fizično osebo, ki opravlja dejavnost, se šteje, da je vpisana v davčni register pri finančnem uradu, pri katerem je kot fizična oseba vpisana v davčni register. Če fizična oseba ni vpisana v davčni register, se za določanje krajevne pristojnosti šteje, da je samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež.

Za pravno osebo, združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, in drugo osebo, ki je subjekt vpisa v sodni register ali kakšen drug register oziroma evidenco, se šteje, da je vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega ima sedež.

Za osebo, ki nima sedeža ali druge oblike registracije v Republiki Sloveniji, se šteje, da je vpisana v davčni register pri finančnem uradu, na območju katerega bo opravljala dejavnost.

K 53. členu

Predlog člena daje pooblastilo za izdajo podzakonskega akta, ki bo natančneje predpisal vodenje in vzdrževanje davčnega registra, vsebino in obliko prijave za vpis v davčni register ter listine, na katerih temeljijo podatki, ki se vpisujejo v davčni register, prijavo sprememb podatkov ter način dajanja in prevzemanja podatkov, ki se vodijo v davčnem registru. Podzakonski akt, ki bo določal le tehnična vprašanja, bo predpisal minister, pristojen za finance, na predlog predstojnika.

K 54. členu

Predlog člena določa, da finančna uprava vodi zbirke osebnih in drugih podatkov (v nadaljnjem besedilu: evidence), ki jih pri opravljanju nalog finančne uprave zbirajo in nadalje obdelujejo uslužbenci finančne uprave.

Zaradi opravljanja nalog finančne uprave po tem in drugih zakonih finančna uprava vodi zbirke osebnih in drugih podatkov, ki jih pri opravljanju nalog finančne uprave zbirajo in nadalje obdelujejo uslužbenci finančne uprave. Zbirka podatkov oziroma evidenca je vsaka strukturirana skupina podatkov, ki vsebuje vsaj en podatek, dostopen na podlagi meril, ki omogočajo uporabo ali združevanje podatkov, ne glede na to, ali je centralizirana, decentralizirana ali razpršena na funkcionalni ali geografski podlagi. Strukturirana skupina podatkov je organizirana tako, da določi ali omogoči določljivost posameznika.

V drugem odstavku so določene vrste evidenc.

V drugem odstavku so navedene evidence, ki jih v zvezi z opravljanjem nalog finančne uprave po predlogu zakona vodi in vzdržuje finančna uprava. V primerjavi z določbami ZCS-1 in ZDS-1 so na novo dodane te evidence: evidenca o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih, evidenca uporabe prisilnih sredstev (v ZCS-1 evidenca uporabe strelnega orožja) in evidenca o hrambi blaga. 14. točka določa vodenje evidenc, predpisanih z drugimi predpisi, predpisi EU ter mednarodnimi pogodbami (npr. z Uredbo Komisije (ES) št. 1891/2004 z dne 21. oktobra 2004 o sprejetju določb za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 o carinskem ukrepanju zoper blago, glede katerega obstaja sum, da krši določene pravice intelektualne lastnine, in o ukrepih, ki jih je treba sprejeti zoper blago, za katero je ugotovljeno, da je kršilo take pravice, Uredbo o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril).

K 55. členu

Predlog člena določa, katere skupne podatke fizičnih in pravnih oseb lahko vsebujejo evidence iz prejšnjega člena. Člen se sklicuje na podatke, ki jih vsebuje davčni register, dodatno pa lahko evidence vsebujejo tudi številko uradnega identifikacijskega dokumenta (npr. številko potnega lista, osebne izkaznice, vozniškega dovoljenja, maloobmehnne prepustnice), kadar podatki iz davčnega registra ne zadoščajo za izvedbo postopka. To je upravičenje, ne pa dolžnost voditi vse našteje vrste podatkov v vseh evidencah.

Poleg teh skupnih podatkov, določenih v prvem odstavku, lahko posamezne evidence vsebujejo še druge podatke.

Tretji odstavek daje pravno podlago za sprejetje podzakonskega akta, ki bo podrobneje urejal vsebino, obliko in način vodenja evidenc, in sicer v okviru, določenem v predlogu zakona. Podzakonski predpis bo tako urejal le tehnična vprašanja za vodenje, zbiranje in obdelavo podatkov, določenih v predlogu zakona.

K 56. členu

Predlog člena določa vsebino evidence o davkih in nedavčnih terjatvah.

Večina podatkov se nanaša na davke, in sicer so to podatki iz davčnih napovedi in obračunov

davka, iz odločb o odmeri davkov, zapisnikov, sklepov in drugih dejanj finančne uprave, vključno s podatki o odpisih, odlogih plačila in obročnem plačevanju davkov ter predloženih instrumentih zavarovanja. Evidenca vsebuje tudi podatke iz začasnih sklepov za zavarovanja in o predloženih instrumentih zavarovanja za plačilo davka. Vodijo pa se tudi podatki iz sklepov o davčni izvršbi, ki jih finančna uprava izdaja za izterjavo neplačanih obveznih dajatev kot tudi drugih denarnih nedavčnih obveznosti ter podatki o poteku postopka davčne izvršbe, plačilih in zavarovanju plačila davka v postopku davčne izvršbe. Posebej se vodijo tudi podatki o razkritju podatkov iz te evidence državnim organom in drugim osebam, organom EU, pristojnim organom držav članic EU in pristojnim organom drugih držav v skladu z ZDavP-2, tem zakonom in mednarodnimi pogodbami.

Vse navedene podatke finančna uprava potrebuje za opravljanje svojih nalog, proučevanje in analiziranje delovanja sistema obveznih dajatev, obveščanje javnosti in drugih organov o delu finančne uprave ter za statistične namene.

Finančna uprava tako pridobiva podatke, ki so vsebina te evidence, iz dokumentov, ki jih zavezanci predlagajo davčnemu organu (na primer: davčne napovedi in davčni obračuni) in iz dokumentov, ki jih izdaja davčni organ (na primer: odločbe, zapisniki, sklepi). Vsebina teh dokumentov je opredeljena v zakonih o obdavčenju, ZDavP-2 in drugih predpisih.

K 57. členu

Predlog člena določa vsebino knjigovodske evidence. Knjigovodska evidenca je analitična evidenca, ki jo finančna uprava vodi po posameznih zavezancih za davek. Vodi se v enotnem centralnem informacijskem programu in zagotavlja podatke o stanju in gibanju terjatev in obveznosti zavezanca za davek po posameznih pogodbenih računih (ZZS, ZPIZ, proračun države, občinski vplačilni računi). Knjigovodska evidenca omogoča pregled datuma (neto) zapadlosti in plačila posamezne terjatve in obveznosti po posameznih vrstah davka za posameznega davčnega zavezanca. Namenjena je tudi zagotavljanju podatkov o javnofinančnih prihodkih proračuna države, zavodov in lokalnih skupnosti. Pri vodenju te evidence se smiselno uporablja zakon, ki ureja računovodstvo.

K 58. členu

Predlog člena določa vsebino evidence o vodenju postopkov finančnega nadzora.

Finančna uprava vodi evidenco o vodenju postopkov finančnega nadzora, na podlagi katere se zbrani podatki uporabljajo za pripravo poročil za statistiko in statistične analize. Na podlagi vpogledov v statistične podatke in izpis iz stanja evidenc se tekoče spremlja stanje opravljanja finančnega nadzora in uresničevanje letnih načrtov po posameznih vsebinah in zavezancih. Podatki iz evidence vsebujejo tudi kontrolne rezultate, ki se nadalje analizirajo in uporabljajo za analizo tveganja ter pripravo načrtovanja finančnega nadzora.

Evidenca o vodenju postopkov finančnega nadzora je namenjena zagotavljanju preglednosti opravljenih nadzorov, potrebnih podatkov za spremljanje dela finančne uprave pri finančnem nadzoru ter podatkov za analiziranje stanja pri prostovoljnem izpolnjevanju obveznosti. Evidenca o vodenju postopkov finančnega nadzora vsebuje podatke za pridobivanje informacij o vpisu, zbiranju, obdelovanju, uporabi, razvrščanju, shranjevanju, pridobivanju in razkrivanju osebnih in drugih podatkov, ki jih finančna uprava pridobi pri vodenju postopkov finančnega nadzora v skladu z zakoni, ki urejajo njeno delovanje in ravnanje. Evidenco o vodenju postopkov finančnega nadzora sestavlja več evidenc glede na različne vrste finančnega nadzora (npr. evidenca postopkov davčnega inšpekcijskega nadzora, evidenca postopkov nadzora obračunov davka pri davčnem organu itd.).

V evidenci o vodenju postopkov finančnega nadzora so podatki o postopku finančnega nadzora razčlenjeni na splošne podatke o zavezancu za davek oziroma nadzorovanem subjektu, podatke o izvajalcih finančnega nadzora, podatke o predmetu finančnega nadzora, podatke o evidentiranih kršitvah, podatke o dodatno obračunanih obveznostih, podatke o pridobljenih podatkih v postopkih vodenja finančnega nadzora, podatke o prejetih in izdanih upravnih aktih in dokumentih in podatke o razkritju podatkov.

Pri posamezni evidenci (evidenca postopkov davčnega inšpekcijskega nadzora, evidenca

postopkov nadzora obračunov davka pri davčnem organu ...) se vodijo podatki, značilni za posamezen postopek oziroma posamezno vrsto finančnega nadzora in so določeni s podzakonskim aktom.

K 59. členu

Predlog člena določa vsebino evidence finančnih preiskav.

Evidenca finančnih preiskav vsebuje podatke o vsebini, okoliščinah in subjektih finančnih preiskav. Ti podatki so pomembni za nadaljnje analiziranje in ugotavljanje novih modi operandi. Prav tako se podatki o kršilcih uporabljajo pri analizah, ki jih finančna uprava pripravlja za opravljanje nadzora, omogoča pa tudi analizo dela preiskovalne službe. Evidenca o vodenju postopkov finančne preiskave je namenjena zagotavljanju sledljivosti opravljenih preiskav, potrebnih podatkov za spremljanje dela finančne uprave pri finančnih preiskavah ter podatkov za analiziranje realizacije in izdelave načrtov. Evidenca je centralna evidenca, ki je vodena v računalniški obliki, in vsebuje načrtovane in izvedene dejavnosti organa pri finančnih preiskavah. Evidenca omogoča pripravo različnih poročil (odprte, zaključene zadeve, posamezni postopki in spremljanje dela preiskovalca).

Evidenca o vodenju postopkov finančne preiskave vsebuje zlasti šifro zadeve, oznako uradne osebe, sodelujoče v postopku preiskave, osebno ime oziroma podjetje, ime, naslov in davčno številko preiskovanca oziroma drug identifikacijski podatek, s katerim je določen preiskovanec, osebno ime oziroma podjetje, ime, naslov in davčno številko s preiskovancem povezanih oseb oziroma drug identifikacijski podatek, s katerim je določena povezana oseba, vzrok za uvedbo preiskave, pobudnika za uvedbo preiskave, oznako področja suma kršitve davčnih predpisov, obdobje, za katero je dokazan sum kršitve predpisov, kraj in čas izvedenega preiskovalnega dejanja, kratek opis izvedenega preiskovalnega dejanja, stopnjo, v kateri je preiskava, sklepne ugotovitve preiskave v povezavi s sumom kršitve davčne zakonodaje, podatke o razkritju podatkov.

K 60. členu

Predlog člena določa vsebino evidence o vloženih kazenskih ovadbah in naznanilih. Evidenca vsebuje podatke o vloženih ovadbah in naznanilih kaznivih dejanj, podatke o odločitvah tožilstva ter podatke o pravnomočno izrečenih sodnih odločbah.

Drugi odstavek določa upravičenje finančne uprave do pridobivanja podatkov od tožilstva.

Spremljanje učinkovitosti ovadb, ki jih vloži finančna uprava, omogoča možnost izboljšanja kakovosti vloženih kazenskih ovadb. Ti podatki so pomembni za nadaljnje analiziranje in ugotavljanje novih modi operandi. Prav tako se podatki o kršilcih uporabljajo pri analizah, ki jih finančna uprava pripravlja za nadzor. S strategijo obvladovanja gospodarske kriminalitete, ki jo je sprejela vlada, pa se pripravlja tudi poenoten način statističnega spremljanja ovadb v tožilstvu, policiji in drugih organih.

K 61. členu

Predlog člena določa vsebino carinske evidence.

Vodenje teh evidenc carinskemu organu primarno nalagajo predpisi EU, in sicer predvsem za kontrolne in statistične (ekstrastat) namene.

K 62. členu

Predlog člena določa vsebino evidence trošarin.

Finančna uprava bo pristojna za izvajanje Zakona o trošarinah in na njegovi podlagi sprejetih podzakonskih predpisov. Poleg navedenega bo za trošarine opravljala tudi naloge iz neposredno zavezujočih predpisov EU (npr. Uredba Komisije (ES) št. 684/2009 z dne 24. julija 2009 o izvajanju Direktive Sveta 2008/118/ES v zvezi z računalniškimi postopki za gibanje trošarinskega blaga z ureditvijo odloga plačila trošarine ...).

Pri izvajanju trošarinskih predpisov finančna uprava potrebuje podatke iz te evidence. Ti

podatki zagotavljajo učinkovito pobiranje trošarin, uresničevanje pravic do vračila trošarine in nadzor nad gibanjem trošarinskih izdelkov pri odlogu plačila trošarine ter s plačano trošarino. Podatki so potrebni za nadzor nad pravilnim obračunavanjem in plačevanjem trošarine, izvajanjem vračil trošarine, namensko porabo trošarinskih izdelkov in pravilnostjo prijav posameznih poslov.

K 63. členu

Finančna uprava pri opravljanju svojih nalog zbira in obdeluje pomembne informacije zaradi sistematičnega prepoznavanja tveganj in izvajanja vseh ukrepov, potrebnih za omejitev izpostavljenosti različnim tveganjem pri zagotavljanju pravilnega izvajanja predpisov. Tveganje se nanaša na verjetnost kršenja predpisov, nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna finančna uprava.

Podatek o viru informacij omogoča pregled, s katerega vira je bila pridobljena informacija (Taxud, država članica, VURS, TIRS, anonimni telefon ...) in na katero področje se nanaša.

Podatek o vsebini informacij vsebuje podatke za identifikacijo blaga, subjektov, prevoznih sredstev, fizičnih oseb, poti blaga, kraju dogodka in druge podatke, ki omogočajo ovrednotenje informacij zaradi določitve ocene in posledic tveganja ter predlaganja in izvajanja ustreznih ukrepov, potrebnih za omejitev izpostavljenosti različnim tveganjem ter njihovo zmanjšanje na minimalno sprejemljivo raven pri zagotavljanju pravilnega izvajanja predpisov finančne uprave ali drugih pristojnih organov.

Podatek o opisu tveganja omogoča obrazložitev narave in vrste tveganja z vsebovanimi kazalniki tveganja zaradi jasnega prepoznavanja tveganj pri opravljanju nalog finančne uprave. Podatki zajemajo že ugotovljene primere nezakonitega ravnanja in tudi informacije, iz katerih je moč razbrati možnost nezakonitega ravnanja v prihodnje.

Finančna uprava zaradi izboljšanja učinkovitosti opravljanja svojih nalog omogoča posameznikom dajanje informacij o ugotovljenih ali morebitnih kršitvah zakonodaje iz pristojnosti finančne uprave na brezplačni avtomatski odzivnik, pri čemer so stranke v predhodno obveščene o snemanju in njegovem namenu.

K 64. členu

Predlog člena določa vsebino evidence uporabe prisilnih sredstev. Izvrševanje pooblastila uporabe prisilnih sredstev pomeni neposredno fizično prisiljevanje in s tem poseganje v človekove pravice in svoboščine. To še posebej velja za strelno orožje, katerega posledica uporabe so lahko hude. Zaradi nadzora (notranjega ali zunanjega) nad uporabo prisilnih sredstev je treba voditi evidenco o vsakokratni uporabi prisilnih sredstev. Namen zbiranja podatkov je povezan z izvajanjem pooblastil uradnih oseb. Evidenca je vzpostavljena predvsem zaradi preverjanja zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnih sredstev in obravnave pripomb o domnevnih kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Evidenca je namenjena analizi izvajanja pooblastila za uporabo prisilnih sredstev in pripravi ustreznih usmeritev (oziroma smernic) za delo in izhodišč za pripravo rednega usposabljanja – obnavljanja znanja o uporabi prisilnih sredstev.

K 65. členu

Predlog člena določa vsebino evidence predloženih instrumentov zavarovanja.

Evidenca vsebuje podatke, ki finančni upravi omogočajo učinkovito izvedbo postopkov zavarovanja dolga ter s tem poplačilo dolga iz zavarovanja, če je to potrebno.

K 66. členu

Predlog člena določa vsebino evidence poročevalskih enot in deklarantov v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov, za katere je pristojna finančna uprava.

Intrastat je statistika blagovne menjave med državami članicami EU, pri kateri se podatki mesečno zbirajo s statističnimi obrazci neposredno od poročevalskih enot. Na podlagi Zakona

o državni statistiki je v Sloveniji za Intrastat odgovoren Statistični urad Republike Slovenije (SURS), ta pa je s Carinsko upravo Republike Slovenije (CURS) sklenil sporazum o sodelovanju oziroma delitvi dela. Na podlagi sporazuma CURS je odgovoren za zbiranje in nadzor podatkov, sodelovanje s poročevalskimi enotami in odpravljanje morebitnih napak pri poročanju. Poročevalska enota mora tako mesečno sporočati podatke o odpremi blaga iz Slovenije v druge države članice EU in prejemu blaga v Slovenijo iz drugih držav članic EU, to je fizični tok blaga med Slovenijo in državami članicami EU. Kot delovni pripomoček uporablja finančna uprava poseben spletni program, v katerem se vodijo vsi pomembni podatki, potrebni za zbiranje, preverjanje, analiziranje ter pošiljanje zahtevanih podatkov.

Poročevalska enota je opredeljena v Zakonu o državni statistiki, in sicer se nanaša na opredelitev zavezanca za poročanje. V sistemu Intrastat so kot poročevalske enote določeni gospodarski subjekt, ki je v tekočem letu vključen v statistično raziskovanje intrastat, če trguje z blagom z gospodarskimi subjekti v drugih državah članicah EU in je skupna vrednost njegovih odprem blaga v države članice EU ali prejemov blaga iz držav članic EU v preteklem koledarskem letu presegla t. i. nacionalni vključitveni prag, ki znaša 200.000 evrov za odpreme in 120.000 evrov za prejeme blaga. Po 13. členu Uredbe Komisije (ES) št. 1982/2004 obveznost poročanja za Intrastat nastane tudi med letom, kadar kumulativna vrednost blagovne menjave podjetja – določena na podlagi podatkov o dobavah blaga v druge države članice EU in pridobitvah blaga iz drugih držav članic EU, ki jih je podjetje poročalo na obrazcu DDV-O – z drugimi državami članicami od začetka tekočega leta preseže veljavni vključitveni prag. Podjetje (poročevalska enota) poroča od vključno tistega meseca tekočega leta, v katerem je bil vključitveni prag presegel. Poročevalska enota mora poročati samo za tisti tok blaga (odpreme blaga, prejeme blaga), pri katerem je presegla vključitveni prag. Obveznost poročanja traja do prejema obvestila o prenehanju obveznosti poročanja.

K 67. člen

Predlog člena določa vsebino evidence okoljskih dajatev.

Vlada je na podlagi Zakona o varstvu okolja sprejela devet uredb o okoljskih dajatvah. Izvajanjem uredb bo nadzirala finančna uprava.

Na podlagi uredb bodo morali zavezanci oziroma plačniki okoljskih dajatev finančni upravi prijaviti dejavnost (tudi spremembe in prekinitve dejavnosti), voditi evidence in na podlagi evidenc predložiti obračune za posamezno vrsto okoljske dajatve, upravičenci do vračila pa zahtevke za vračilo okoljske dajatve. Finančna uprava bo na podlagi uredb o okoljskih dajatvah vodila evidence o zavezancih oziroma plačnikih posamezne vrste okoljske dajatve, o vrstah in količinah izdelkov, za katere se plačuje okoljska dajatev, ter zneskih obračunane in plačane dajatve (podatki iz obračunov in plačil) ter o upravičencih do vračila in zneskih vračil posamezne vrste okoljske dajatve, pri posameznih vrstah okoljskih dajatev pa tudi o oprostitvah plačila dajatve.

K 68. členu

Predlog člena določa vsebino evidence o hrambi blaga.

Finančna uprava bo pri opravljanju svojih nalog zasegla ali odvzemala blago (npr. zaseg neskupnostnega blaga v okviru carinsko upravnega ali prekrškovnega postopka). Tako blago bo finančna uprava hranila v svojih lastnih prostorih, najetih prostorih ali pri zunanjih izvajalcih. Zaradi možnosti pregleda in nadzora nad tem, koliko blaga oz. kakšno blago se hrani, je treba voditi ustrezno evidenco, iz katere je razvidno, za kakšno blago gre, v okviru katerega postopka je bilo neko blago zaseženo, odvzeto, kje je blago oziroma kje se hrani, ter v kateri fazi je postopek z blagom (npr. blago je zaseženo, odvzeto, prodano, vrnjeno lastniku, uničeno).

K 69. členu

Predlog člena ureja hrambo podatkov. Podatki iz evidenc se hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive. Podatki, vsebovani v evidenci informacij za izvedbene

namene, se hranijo dve leti od pridobitve podatka.

ZVOP-1 v 21. členu določa, da se osebni podatki lahko shranjujejo le toliko časa, dokler je to potrebno za doseg namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali, po izpolnitvi namena obdelave se osebni podatki zbršejo, uničijo, blokirajo ali anonimizirajo, če niso na podlagi zakona, ki ureja arhivsko gradivo in arhive, opredeljeni kot arhivsko gradivo, oziroma če zakon za posamezne vrste osebnih podatkov ne določa drugače. Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva v prilogi določa seznam dokumentarnega gradiva iz 55. člena uredbe, za katero se šteje, da je praviloma vedno arhivsko gradivo. Sem spadajo tudi uradne oziroma javne evidence, vključno z vsemi zbirkami osebnih podatkov ter drugimi zbirkami podatkov, ki jih v skladu s predpisi vodijo organi na splošnem, upravnem, kadrovskem, notranjem, pravosodnem, statističnem, gospodarskem, proračunskem, finančnem, davčnem, šolskem, znanstvenem, zdravstvenem, kulturnem, športnem, zunanjem, obrambnem in drugih področjih (elektronske zbirke podatkov, klasične javne evidence, registri, katastri, matične knjige, kartoteke, sezname in drugo).

Predlog člena tako določa hrambo podatkov v evidencah in je usklajen s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive, v skladu s katerimi se uradne oziroma javne evidence praviloma štejejo za arhivsko gradivo.

K 70. členu

Podatki, ki so vsebovani v evidencah, lahko spadajo v skupino varovanih podatkov. Tako so v evidencah lahko osebni podatki, tajni podatki, podatki, ki so davčna tajnost, ali podatki, ki so poslovna skrivnost. V skladu s prvim odstavkom se za ravnanje z varovanimi podatki uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo njihovo varstvo (zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakon, ki ureja varstvo poslovnih skrivnosti, zakon, ki ureja davčni postopek, in zakon, ki ureja tajne podatke).

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih določa v 65. členu roke nedostopnosti arhivskega gradiva. Podobno izjemo določa predlog zakona v drugem odstavku za gradivo, ki vsebuje podatke, označene z davčno tajnostjo, tako gradivo je dostopno po 75 letih od nastanka, če ni z zakonom drugače določeno.

K 71. členu

Predlog člena določa čas, v katerem ima oseba pravico do seznanitve z lastnimi podatki v evidencah.

Pravica do seznanitve z osebnimi podatki izhaja že iz 30. člena ZVOP-1.

K 72. členu

VI. poglavje predloga zakona ureja položaj, pravice in dolžnosti uslužbencev finančne uprave, zato člen določa, kdo so uslužbenci finančne uprave.

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih je javni uslužbenec posameznik, ki sklene delovno razmerje v javnem sektorju.

Javni uslužbenci finančne uprave so uradne osebe in strokovno-tehnični uslužbenci, zaposleni v finančni upravi.

K 73. členu

Uslužbenci finančne uprave so zaradi izpostavljenosti pri svojem delu pogosto deležni groženj tudi tako, da zavezanci zoper njih sprožajo kazenske in odškodninske postopke. Uslužbenca, ki je svoje naloge opravil strokovno in v skladu s predpisi, mora finančna uprava ščititi tudi tako, da mu zagotovi pravno pomoč.

Zakon o javnih uslužbencih v 15. členu in Uredba o načinu zagotavljanja plačane pravne pomoči javnim uslužbencem urejata institut pravne pomoči.

Predlog zakona nadgrajuje pravico do pravne pomoči, določene v Zakonu o javnih uslužbencih, ki določa, da mora delodajalec omogočiti pravno pomoč uslužbencu ali nekdanjemu uslužbencu v postopkih, zoper katerega se vodi predkazenski postopek oziroma zoper katerega sta uvedena kazenski postopek ter odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni finančne uprave opravil v skladu s predpisi.

Oceno da komisija, ki jo imenuje predstojnik (generalni direktor).

Če so bili uslužbencu ali nekdanjemu uslužbencu v sodnem postopku vrnjeni stroški za pravno pomoč, jih mora povrniti finančni upravi.

Člen določa tudi obveznost uslužbenca ali nekdanjega uslužbenca za povrnitev stroškov, če se v kazenskem postopku ugotovi njegova krivda.

K 74. členu

S tem zakonom se določi pripravljenost za delo doma ali na določenem kraju, ki je Zakon o javnih uslužbencih in Zakon o delovnih razmerjih ne urejata.

Zakon o delovnih razmerjih v tretjem in četrtem odstavku 158. člena daje možnost, da se z zakonom ali kolektivno pogodbo drugače uredi minimalni dnevni, tedenski, mesečni počitek, ne ureja pa možnosti, da se poleg redne delovne obveznosti določi poseben delovni pogoji, to je pripravljenost za delo, ki pomeni dosegljivost uslužbenca po telefonu ali drugih sredstvih za prihod na delovno mesto ali na kraj, na katerem je treba nujno opraviti nalogo.

Ob pripravljenosti je to oblika neenakomerne razporeditve delovnega časa.

Predlog določa, da se mora uslužbenec v najkrajšem mogočem času oglasiti na delovnem mestu ali kraju, na katerem je treba opraviti nalogo.

Pripravljenost na delo se ne vštevava v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti. Če mora uslužbenec med pripravljenostjo za delo tudi delati, se ure dejanskega dela vštevajo v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti.

Primere in način izvajanja pripravljenosti za delo v delovnih prostorih, na določenem kraju ali na domu določi predstojnik (generalni direktor).

K 75. členu

Posamezne uradne osebe v finančni upravi so pri opravljanju nekaterih nalog izpostavljene večji nevarnosti za varnost, zdravje ali življenje, zato jih mora za te primere finančna uprava nezgodno zavarovati.

K 76. členu

Strokovna usposobljenost uslužbencev, ki opravljajo naloge finančne uprave, je temeljni pogoj za pravilno in učinkovito opravljene naloge finančne uprave.

Za vodenje in odločanje v upravnem postopku določa ZUP obveznost opravljanja strokovnega izpita iz upravnega postopka. V Uredbi o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku, izdani na podlagi ZUP, so podrobneje urejeni strokovni izpit iz upravnega postopka, način njegovega opravljanja, vsebina in program izpita.

Za vodenje in odločanje v inšpekcijskih postopkih določa ZIN opravljanje strokovnega izpita

za inšpektorja.

Za vodenje in odločanje v postopku o prekršku Zakon o prekrških določa opravljanje preizkusa znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil po tem zakonu in poznavanje predpisov, katerih izvajanje nadzoruje.

Člen določa, da morajo imeti uradne osebe strokovni izpit za opravljanje nalog finančnega nadzora oziroma finančne preiskave, izvršbe ter za vodenje in odločanje v posebnem upravnem postopku, to je davčnem postopku.

Člen določa tudi rok opravljanja izpita ter posledice neopravljanja izpita. Če javni uslužbenec, ki je sklenil delovno razmerje, izpita v predpisanem roku ne opravi, mu preneha delovno razmerje.

Če se javni uslužbenec premesti na delovno mesto, na katerem je strokovni izpit pogoj za opravljanje nalog tega delovnega mesta, mora pred premestitvijo že izpolnjevati zahtevane pogoje.

K 77. členu

Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku, izdana na podlagi ZUP, predpisuje kot pogoj za vodenje upravnega postopka oziroma opravljanje posameznih procesnih dejanj v postopku in odločanje v upravnih zadevah tudi izobrazbo. V skladu s to uredbo lahko uradne osebe s srednjo splošno ali strokovno izobrazbo vodijo in odločajo v postopku v enostavnih upravnih zadevah. Zaradi posebnosti področja dela finančne uprave se s predlogom zakona uvaja izjema, na podlagi katere bodo lahko uradne osebe s srednješolsko izobrazbo na prvi stopnji vodile posebni ugotovitveni postopek oziroma opravljala posamezna procesna dejanja v tem postopku.

Upravne zadeve iz prejšnjega stavka predpiše vlada.

Obravnavani uslužbenci bodo na podlagi te izjeme lahko vodili upravni postopek oziroma opravljali posamezna procesna dejanja predvsem v postopkih finančnega nadzora, pa tudi kontroliranja obračunov davka in posameznih odmer obveznih dajatev. Pri kontroliranju obračunov in izvajanju posameznih odmer obveznih dajatev bodo vodili postopke in opravljali posamezna dejanja v postopkih vračila davka na dodano vrednost, ugotavljanja rezidentskega statusa, kontroliranja pravočasnosti in pravilnosti predloženih obračunov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, ter obračunov prispevkov za socialno varnost lastnikov zasebnih družb in podobno. V teh postopkih bi sestavljali različne pozive, vabila pa tudi uradne zaznamke in zapisnike, na primer o ogledu. Pri finančnem nadzoru pa se bodo ukvarjali z nadzorom nad dejavnostmi, ki poslujejo z gotovino, javnimi prireditvami, klubi, lokali, oddajanjem nepremičnin v najem, prometom z motornimi vozili in plovili, prevozi oseb in tovorom v notranjem in mednarodnem prometu, bonitetami od uporabe službenih vozil v zasebne namene, opravljanjem različnih storitev (na primer: frizerstvo, čiščenje, varovanje ...). V navedenih postopkih bodo opravljali manj zahtevna dejanja v postopku, na primer: fotografiranje računov, ugotavljanje statusa delavcev, popis zalog, sprotna preveritev osebnih motornih vozil, ki so v lasti družb, zbiranje podatkov o oddajanju nepremičnin v najem, popisi vozil na kraju samem in ogledi vozil in plovil, ogledi poslovnih prostorov. O teh dejanjih se praviloma sestavi uradni zaznamek oziroma zapisnik. Na ta način se po eni strani okrepi prisotnost na kraju samem pri nadzoru sive ekonomije, po drugi strani pa bi opravljanja teh dejanj razbremenili inšpektorje, katerih dejavnosti so nujno potrebne na zahtevnejših področjih.

K 78. členu

Zaradi spremljanja stanja pri opravljanju izpitov vodi finančna uprava uradno evidenco o opravljenih strokovnih izpitih, ki vsebuje osebne podatke o kandidatu, številko zbirke dokumentov o kandidatu, datum izpita, vrsto izpita, podatek ali število opravljanj in o

doseženem uspehu.

K 79. členu

Predlog člena, ki ureja začasno premestitev zaradi delovnih potreb, se razlikuje od ureditve, ki jo določa ZJU. V skladu z ZJU je mogoče javnega uslužbenca premestiti na prosto uradniško delovno mesto oziroma strokovno-tehnično delovno mesto pri istem ali drugem organu, če:

1. so podani poslovni razlogi;
2. je ugotovljeno, da je javni uslužbenec nesposoben za svoje delovno mesto;
3. predstojnik oceni, da je mogoče na ta način zagotoviti učinkovitejše oziroma smotrnejše delo organa;
4. se trajno spremeni obseg dela ali racionalizirajo delovni postopki in javni uslužbenec nima več polne delovne obremenitve in
5. v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Premestitev zaradi delovnih potreb je na območju Republike Slovenije v skladu z ZJU dopustna le, če kraj opravljanja dela v primeru premestitve od dotedanjega kraja opravljanja dela ni oddaljen več kot 70 km oziroma več kot eno uro vožnje z javnim prevozom.

Uslužbenec finančne uprave je zaradi zagotovitve učinkovitejšega in smotrnejšega dela finančne uprave ter trajno spremenjenega obsega dela ali racionalizacije delovnih postopkov, če uslužbenec finančne uprave nima polne delovne obremenitve, lahko premeščen na drugo delovno mesto, ki je od dotedanjega kraja opravljanja dela oddaljeno 150 km, premestitev na delovno mesto, ki je od dotedanjega kraja opravljanja dela oddaljeno več kot 150, pa je mogoče samo s soglasjem uslužbenca finančne uprave.

Premestitev traja največ šest mesecev, z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

O premestitvi se uslužbencu finančne uprave izda odločba, ki mu mora biti vročena najmanj 30 dni pred premestitvijo. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

K 80. členu

ZJU ureja opravljanje drugih dejavnosti in navzkrižje interesov, ne glede na to pa se zaradi narave dela finančne uprave v predlogu zakona uredijo posebnosti.

Za zagotavljanje integritete in neodvisnosti pri opravljanju nalog finančne uprave ter tudi za preprečevanje navzkrižja interesov oziroma morebitnih koruptivnih ravnanj se določi, da minister, pristojen za finance, na predlog predstojnika (generalnega direktorja) določi primere, v katerih uslužbenci finančne uprave ne smejo opravljati dejavnosti, ki niso združljive z nalogami finančne uprave.

K 81. členu

Uslužbencu finančne uprave se določi omejitev uporabe informacij, podatkov ali spoznanj, do katerih ima dostop pri opravljanju nalog finančne uprave, v neslužbene namene, razen s soglasjem nadrejenega v raziskovalne ali izobraževalne namene, pri čemer ne sme razkriti osebnih podatkov, davčne tajnosti, poslovnih skrivnosti in drugih varovanih podatkov.

Določi se, da uslužbenec finančne uprave teh informacij, podatkov ali spoznanj ne sme

uporabljati in jih za doseganje kakršne koli premoženjske ali druge koristi zase ali drugo osebo.

Dolžnost varovanja podatkov, ki so davčna tajnost, poslovna ali druga tajnost, se določi tudi za uslužbenca finančne uprave, ki mu preneha delovno razmerje v finančni upravi.

Kršitev dolžnosti varovanja podatkov po tem členu pomeni hujšo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja, ki ima lahko za posledico odpoved pogodbe o zaposlitvi oziroma uveljavljanje odškodninske odgovornosti.

Uslužbenci finančne uprave morajo varovati podatke po določbah Zakona o davčnem postopku, Zakona o tajnih podatkih, Zakona o javnih uslužbencih, Zakona o inšpekcijskem nadzoru, Zakonu o varstvu osebnih podatkih, Zakonu o gospodarskih družbah, tem zakonu in vseh predpisih, v katerih je določeno varovanje osebnih in uradnih podatkov, poslovnih podatkov in skrivnosti ter drugih varovanih podatkov.

Zakon o tajnih podatkih določa skupne osnove enotnega sistema določanja, varovanja in dostopa do tajnih podatkov z delovnega področja državnih organov Republike Slovenije, ki se nanašajo na javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ali obveščevalno in varnostno dejavnost države, ter prenehanja tajnosti takih podatkov. Nadalje določa tudi način ravnanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti itd., ki pri opravljanju zakonsko določenih nalog pridobijo ali razpolagajo s temi podatki.

Zakon o javnih uslužbencih v 12. členu določa, da mora javni uslužbenec varovati tajne podatke, ne glede na to, kako je zanje izvedel. Dolžnost varovanja velja tudi po prenehanju delovnega razmerja. Dolžnost varovanja tajnih podatkov velja, dokler delodajalec javnega uslužbenca te dolžnosti ne razreši.

Zakon o inšpekcijskem nadzoru v 16. členu določa dolžnost inšpektorja, in sicer mora inšpektor varovati tajnost, s katero se seznani pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora. Dolžnost varovanja tajnosti traja tudi po prenehanju delovnega razmerja inšpektorja. Inšpektor mora varovati tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor.

Zakon o davčnem postopku v 16. členu ureja dolžnost varovanja davčne tajnosti uradnih oseb. Uradne osebe in druge osebe davčnega organa, ki sodelujejo ali so sodelovale pri pobiranju davkov, ne smejo podatkov, ki so davčna tajnost, sporočiti tretjim osebam, razen v primerih, določenih z zakonom, niti ji ne smejo same uporabljati ali omogočiti, da bi jih uporabljale tretje osebe.

Pojem uradne tajnosti je nadpomenka za vse vrste tajnosti, tako tudi pojma tajnih podatkov kot tudi pojma davčne tajnosti.

Podatki, ki se štejejo za davčno tajnost, so posebna vrsta varovanih podatkov. Ti podatki se štejejo tudi za uradno tajnost. Podatki, ki jih je mogoče šteti za uradno tajnost, so vsi podatki, ki jih uradna oseba izve pri svojem delu, če zakon za te podatke predpisuje posebne ukrepe varovanja. Zakon o davčnem postopku in tudi Zakon o tajnih podatkih določata, da so na podlagi zakona določeni podatki, tajni oziroma podatki, ki so v skladu z Zakonom o davčnem postopku davčna tajnost, in podatki, ki so v skladu z Zakonom o tajnih podatkih tajni, so samo vrste podatkov, ki se štejejo za uradno tajnost. Med seboj se razlikujejo po namenu določitve tajnosti, načinu varovanja (oziroma ukrepah) in razkrivanju tajnosti. Razkrivanje podatkov, ki so davčna tajnost, in tajnih podatkov praviloma ni dovoljena, razen na način in ob pogojih, ki

jih določa zakon.

K 82. členu

Pravica do stavke je ustavna kategorija, podrobneje razčlenjena v zakonu, ki ureja stavko. Izhajajoč iz Ustave RS, ki določa, da se pravica do stavke lahko omeji iz razlogov javne koristi, pri čemer je treba upoštevati vrsto in naravo dejavnosti, določa zakon, ki ureja stavko, da je omejitev pravice do stavke mogoča ob neposredni nevarnosti, izjemno hudih posledicah za življenje in zdravje ljudi ali njihovo varnost in varnost premoženja ali druge škodljive posledice.

Izhajajoč iz navedenega, se zaradi posebnega pomena nemotenega finančnega poslovanja Republike Slovenije, zagotavljanja blagovnega prometa in izpolnjevanja mednarodnih obveznosti predlaga omejitev stavke za uslužbence Finančne uprave Republike Slovenije, in sicer mora finančna uprava tudi med stavko zagotoviti opravljanje nujnih del in nalog iz svoje pristojnosti. Zaradi tega je pravica do stavke uslužbencev finančne uprave omejena z opravljanjem nujnih del in nalog finančne uprave ter z njimi povezanih podpornih nalog, če bi njihovo neopravljanje lahko ogrozilo finančno stabilnost, blagovni promet ali izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije.

O podrobnem obsegu delovnih nalog in načinu njihovega opravljanja med stavko se lahko pred nastopom stavke dogovorita predstojnik (generalni direktor) in stavkovni odbor s pisnim sporazumom. Če dogovora ni, predstojnik, upošteva pravico delavcev do stavke, s splošnim aktom določi, katere nujne naloge in dela mora finančna uprava opravljati med stavko, da se ne ogrozijo finančna stabilnost, blagovni promet in izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije.

Nujna dela in naloge so zlasti:

1. praznjenje računov in podračunov v korist proračunskih uporabnikov,
2. nujno potrebne naloge odmere, obračuna, finančnega nadzora in izterjave obveznih dajatev, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšljivega roka za organ ali zavezanca ali ogrozila blagovni promet,
3. nujno potrebne naloge carinskega, deviznega in blagovnega nadzora ter kontrole, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšljivega roka za organ ali stranko v postopku ali ogrozila blagovni promet,
4. druge nujne naloge, če bi njihova opustitev pomenila zamudo nepodaljšljivega roka za organ ali stranko v postopku, ogrozila blagovni promet ali izpolnjevanje mednarodnih obveznosti.

K 83. členu

Kadar uradna oseba opravlja naloge finančne uprave na javnih prevoznih sredstvih, ima pravico do brezplačnega prevoza s temi sredstvi in pravice iz obveznega zavarovanja potnikov v javnem prometu. Na prevoznih sredstvih se pregledujejo potniki, prtljaga, prenosna in prevozna sredstva zaradi tihotapljenja carinskega in trošarinskega blaga, prepovedanih drog.

Predlog določa, da ima uradna oseba v tem primeru pravice iz obveznega zavarovanja potnikov v javnem prometu, saj jih imajo sicer samo potniki, ki so kupili vozovnico.

K 84. členu

Za uslužbence finančne uprave se sicer uporabljajo določbe sedmega odstavka 88. člena in tretjega odstavka 111. člena Zakona o delovnih razmerjih, o prepovedi opravljanja dela med

trajanjem postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Poleg prepovedi opravljanja dela pa je treba pooblaščenim uradni osebi odvzeti službeno izkaznico, s katero izkazuje pravico izvrševanja pooblastil, uniformo in službeno strelno orožje ter onemogočiti dostop do evidenc. S takim ukrepom se uslužbencu finančne uprave tudi dejansko onemogoči opravljanje del in nalog, za katere je sklenil pogodbo o zaposlitvi, hkrati pa se preprečijo zlorabe, ki bi lahko nastale pri prepovedi opravljanja dela.

K 85. členu

Priznanja se podeljujejo za dolgoletno strokovno delo, organizacijske izboljšave pri delu, za uspehe, dosežene na posameznih področjih dela ali pri opravljanju delovnih nalog, in za prispevke h krepitvi ugleda finančne uprave se uslužbencem finančne uprave ali organizacijskim enotam finančne uprave ter drugim državnim organom, organom lokalnih skupnosti, nosilcem javnih pooblastil in posameznikom podeljujejo priznanja, uslužbencem finančne uprave pa tudi denarna nagrada.

Drugi odstavek določa vrste priznanj, pogoje za podelitev, višino denarne nagrade ter da postopek podeljevanja določi minister. Določbe navedenega člena ostajajo enake kot v Zakonu o carinski službi (ZCS-1), s tem da se razširjajo tudi na davčno področje.

K 86. členu

Člen prepoveduje izdelavo ali uporabo uniforme in oznake, ki so po barvi, kroju, položajnih oznakah, simbolih ter drugih oznakah enake ali podobne uniformi, položajnim oznakam, simbolom ali drugim oznakam na uniformi uslužbencev finančne uprave, ter posnemati in uporabljati v prometu vozila, ki so po grafični podobi enaka ali podobna vozilom ter drugim prevoznim sredstvom finančne uprave.

Predmete, ki so bili izdelani ali uporabljeni v nasprotju s tem členom, uradna oseba zaseže in odvzame.

K 87. členu

Določijo se prekrški in sankcije v zvezi z izvrševanjem pooblastil.

K 88. členu

Določijo se prekrški in sankcije za posameznike v zvezi s predložitvijo podatkov.

K 89. členu

Določijo se prekrški in sankcije za pravne osebe in drugi poslovni subjekti v zvezi s predložitvijo podatkov.

K 90. členu

V skladu z Zakonom o prekrških se v predlogu zakona izrecno določi pooblastilo organu, da izreče globo v kateri koli višini v razponu, predpisanem v posameznem členu.

K 91. členu

Predlog člena določa možnost snemanja telefonskih pogovorov v finančni upravi, saj zakon, ki ureja elektronske komunikacije, ne daje neposredne pravne podlage državnemu organu za to možnost.

Namen snemanja je preverjanje vsebine telefonskega pogovora ob pojavu dvoma o njegovi vsebin, stranka mora biti o tem predhodno seznajena.

Možnost snemanja se vzpostavi v notranjih organizacijskih enotah, v katerih so uslužbenci najbolj izpostavljeni grožnjam, žaljivim in konfliktnim situacijam pri komunikaciji s strankami, s

čimer se zasleduje zagotovitev višje ravni komuniciranja, tako s strani uslužbencev kot tudi strank.

S snemanjem se zagotavlja preglednost delovanja finančne uprave, zaščito interesov stranke in uslužbencev ter izboljšanje storitev finančne uprave.

Posnetki telefonskih pogovorov se hranijo največ dva meseca. Po poteku tega roka se posnetki brišejo.

Minister določi notranje organizacijske enote, v katerih se pogovori snemajo, in podrobnejši način snemanja, hrambe ter uničenja posnetih telefonskih pogovorov.

K 92. členu

V skladu z ZDavP-2 se vodi davčna preiskava, v skladu z ZCS-1 pa carinska preiskava.

Instituta vsebinsko nista popolnoma enaka, zato se z vidika združitve DURS in CURS s predlogom zakona zanje uredi enotni institut – finančna preiskava.

Finančna preiskava pomeni izvajanje dejanj, ukrepov in postopkov po tem zakonu in po zakonu, ki ureja davčni postopek, ko so dani razlogi za sum, da je bilo storjeno dejanje, s katerim so bili kršeni predpisi o obdavčenju ali drugi predpisi iz pristojnosti finančne uprave. Dejanja in ukrepi finančne preiskave se izvajajo zaradi preprečevanja, preiskovanja in odkrivanja najtežjih kršitev predpisov o obdavčenju in drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave. Finančna preiskava se lahko uvede tudi zaradi izvajanja dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčni postopek, za zagotovitev medsebojne pomoči organom EU, držav članic EU in tretjih držav. Najtežje kršitve predpisov o obdavčenju ali drugih predpisov iz pristojnosti finančne uprave so ravnanja ali dejanja davčnih zavezancev in drugih oseb ali institucij, s katerimi je lahko resno ogrožen finančni interes oziroma interes varstva in varnosti Republike Slovenije oziroma EU.

Finančna preiskava se začne z izdajo naloga za preiskavo, v katerem se navedejo okoliščine, iz katerih izhajajo razlogi za sum, dejanja in ukrepe, ki naj se izvedejo, in okoliščine, ki naj se v finančni preiskavi raziščejo, oziroma krog subjektov, ki se finančno preiskujejo.

Če so dani razlogi za sum o premalo obračunanih obveznih dajatvah ali o obstoju drugih nepravilnosti iz pristojnosti finančne uprave, se v finančni preiskavi lahko izvede inšpekcijski nadzor, ki se začne, ko inšpektor opravi kakršno koli dejanje zaradi opravljanja inšpekcijskega nadzora.

Uradna oseba po opravljeni finančni preiskavi sestavi zaključno preiskovalno poročilo, v katerem opiše ugotovitve finančne preiskave.

K 93. členu

Za začetek uporabe zakona se predlaga 1. julij 2013. Tega dne bo začel delovati Generalni finančni urad, notranja organizacijska enota finančne uprave. Dokončna združitve drugih notranjih organizacijskih enot, davčnih in carinskih uradov, pa se izvede postopoma, in sicer najpozneje do 1. januarja 2015, zato se s tem členom določi, da se do tega dneva kot finančni uradi štejejo tudi davčni in carinski uradi.

V predpisu, ki ga v skladu z drugim odstavkom 9. člena izda vlada, bodo določeni finančni uradi, njihove naloge, krajevna pristojnost, območje in sedež.

K 94. členu

S členom se črta 71. člen ZDavP-2, ki določa krajevno pristojnost. Ta bo določena v predpisu

iz prejšnjega člena.

K 95. členu

Člen določa, da se carinske preiskave, začete pred uveljavitvijo tega zakona, končajo po ZCS-1. Davčne preiskave, začete pred uveljavitvijo tega zakona, bodo končane po tem zakonu.

K 96. členu

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Zakon o davčni službi, Zakon o carinski službi in podzakonski predpisi, izdani na njuni podlagi. Ti predpisi se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona.

K 97. členu

Vse pravice in obveznosti Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije preidejo na finančno upravo, ki prevzame tudi vse njuno premoženje.

K 98. členu

Ne glede na določbo 153. člena ZJU, ki izrecno določa posledice za javne uslužbence pri ukinitvi organa, se še v tem zakonu določi, da finančna uprava prevzame vse javne uslužbence, zaposlene v CURS in DURS.

K 99. členu

Finančna uprava z dnem ukinitve prevzame vso dokumentarno in arhivsko gradivo Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije.

K 100. členu

S prehodno določbo se določi, da vlada v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona, vendar najpozneje do 1. maja 2013, imenuje vršilca dolžnosti predstojnika. Vršilec dolžnosti je imenovan do imenovanja predstojnika po izvedenem natečajnem postopku, vendar največ za šest mesecev.

Do imenovanja vršilca dolžnosti mora vlada spremeniti Uredbo o organih v sestavi ministrstev, ustanovi nov organ v sestavi ministrstva za finance, ki bo opravljal naloge finančne uprave, in Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju, Priloga I: Neposredna uvrstitvev direktorjev oseb javnega prava v plačne razrede, katerih ustanovitelj je država in jih pretežno financira državni proračun ali blagajna obveznega zdravstvenega zavarovanja. V prilogi I se določi plača predstojniku novega organa v sestavi.

K 101. členu

Finančna uprava do porabe še uporablja obstoječe tiskovine Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije.

K 102. členu

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, uporabljati pa se začne 1. julija 2013, ki je datum formalne združitve davčne in carinske službe. Ločitev uveljavitve in začetka uporabe je namenjena pripravi in sprejetju podzakonskih aktov, ki jih je treba izdati na podlagi tega zakona.